IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, XXX
[…](2021) XXX draft

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji Gwida għall-Għajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali

MT MT

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji Gwida għall-Għajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali

Werrej

PARTI I. DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI 6

Kapitolu 1. Introduzzjoni 6

Kapitolu 2. Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet 8

2.1. L-effett tal-PAK fuq il-kamp ta' applikazzjoni 8

2.2. Kamp ta' applikazzjoni 9

2.3. Regoli orizzontali u strumenti għall-għajnuna applikabbli għas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaż-żoni rurali 12

2.4. Definizzjonijiet 13

Kapitolu 3. Il-prinċipji ta' valutazzjoni komuni 20

3.1. L-ewwel kundizzjoni: l-għajnuna tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika 22

3.1.1. Attività ekonomika megħjuna 22

3.1.2. L-effett ta' inċentiv 22

3.1.3. L-ebda ksur tad-dispożizzjonijiet rilevanti u tal-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni 25

3.2. It-tieni kundizzjoni: l-għajnuna ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni 26

3.2.1. Il-ħtieġa ta' intervent mill-Istat 26

3.2.2. Adegwatezza tal-għajnuna 27

3.2.3. Il-proporzjonalità tal-għajnuna 28

3.2.4. Trasparenza 32

3.2.5. Effetti negattivi indebiti fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ 32

3.2.6. L-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-għajnuna (test ta' bbilanċjar) 36

PARTI II. KATEGORIJI TA' GĦAJNUNA 38

Kapitolu 1. Għajnuna favur l-intrapriżi attivi fil-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli 38

1.1. Miżuri li jixbħu lil dawk għall-iżvilupp rurali 38

1.1.1. Għajnuna għall-investiment 38

1.1.1.1. Għajnuna għall-investiment f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja 38

1.1.1.2. Għajnuna għal investimenti favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali lokalizzat fuq azjendi agrikoli 43

1.1.1.3. Għajnuna għall-investiment li jikkonċerna r-rilokazzjoni tal-binjiet tal-farm43

1.1.1.4. Għajnuna għal investimenti marbuta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli 44

1.1.2. Għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażagħ u għajnuna inizjali ta' attivitajiet agrikoli 45

1.1.3. Għajnuna inizjali għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet fis-settur agrikolu 46

1.1.4. Għajnuna għal impenji agro-ambjentali klimatiċi 47

1.1.5. Għajnuna għal impenji tat-trattament xieraq tal-annimali 50

1.1.6. Għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji 51

1.1.7. Għajnuna lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi għaż-żona 53

1.1.8. Għajnuna għall-biedja organika 53

1.1.9. Għajnuna għall-parteċipazzjoni ta' produtturi ta' prodotti agrikoli fl-iskemi ta' kwalità 55

1.1.10. Għajnuna għall-għoti ta' appoġġ tekniku fis-settur agrikolu 56

1.1.10.1. Għajnuna għall-iskambju tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni 56

1.1.10.2. Għajnuna għal servizzi ta' konsulenza 58

1.1.10.3. Għajnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq il-farms 59

1.1.11. Għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur agrikolu 59

1.2. Ġestjoni tar-riskju u tal-kriżijiet 61

1.2.1. Għajnuniet li jikkumpensaw il-ħsara fil-produzzjoni agrikola jew fil-mezzi tal-produzzjoni agrikola u sabiex tiġi evitata ħsara 62

1.2.1.1. Għajnuna li tagħmel tajjeb għall-ħsara li jikkawżaw diżastri naturali jew avvenimenti straordinarji 62

1.2.1.2.Għajnuna ta' kumpens għat-telf ikkawżat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali 64

1.2.1.3. Għajnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-ispeċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri.... 66

1.2.1.4. Għajnuna għal bhejjem mejta 70

1.2.1.5. Għajnuna biex tikkumpensa għad-danni kkawżati minn annimali protetti 71

1.2.1.6. Għajnuna għall-pagament ta' primjums tal-assigurazzjoni 73

1.2.1.7. Għajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi reċiproċi 74

1.2.2. Għajnuna għall-Għeluq tal-Kapaċità tal-Produzzjoni 75

1.2.2.1. Għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet ta' saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem, kif ukoll għal raġunijiet sanitarji, etiċi, ambjentali jew klimatiċi 75

1.2.2.2.Għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħrajn 76

1.3. Tipi oħrajn ta' għajnuna fis-settur agrikolu 77

1.3.1. Għajnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem 77

1.3.2. Għajnuna għal miżuri ta' promozzjoni favur prodotti agrikoli 78

1.3.3. Għajnuna għar-reġjuni ultraperiferiċi u għall-gżejjer minuri tal-Eġew 81

1.3.4. Għajnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola 82

1.3.5. Għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu ... 82

Kapitolu 2. Għajnuna għas-settur tal-forestrija ... 83

2.1. Investimenti fl-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti ... 84

2.1.2. Għajnuna għall-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija ... 86

2.1.3. Għajnuna għall-prevenzjoni u r-restawr ta' danni lil foresti minħabba nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, eventi katastrofiċi, eventi relatati mat-tibdil fil-klima u investimenti fiż-żamma tas-saħħa tal-foresti ... 87

2.1.4. Għajnuna għal investimenti li jtejbu r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi forestali ... 88

2.1.5. Għajnuna għall-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresti ... 88

2.1.6. Għajnuna għall-investimenti fl-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, il-modernizzazzjoni jew l-adattament tal-forestrija ... 89

2.2. Għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji fiż-żoni tal-foresti ... 89

2.3. Għajnuna għal servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u għall-konservazzjoni tal-foresti ... 90

2.4. Għajnuna għal skambju ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija ... 91

2.5. Għajnuna għal servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija ... 92

2.6. Għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur ibbażat fuq is-settur tal-forestrija ... 92

2.7. Għajnuna inizjali għal gruppi u għal organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-forestrija ... 94

2.8. Għajnuna oħra lis-settur tal-forestrija b'objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi 95

2.8.1. Għajnuna għal azzjonijiet u interventi speċifiċi tal-foresta bl-objettiv primarju li jikkontribwixxu sabiex jinżammu u jiġu restawrati l-ekosistema u l-bijodiversità tal-foresti jew il-pajsaġġ tradizzjonali ... 95

2.8.2. Għajnuna għaż-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-ħamrija u sabiex ikun żgurat tkabbir bilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija ... 96

2.8.3. Ir-restawr u l-manutenzjoni tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-ħabitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija ... 96

2.8.4. Għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq sabiex jiġu evitati n-nirien fil-foresti97

2.8.5. Għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara fil-foresti kkawżata minn annimali protetti ... 97

2.9. Għajnuna fis-settur tal-forestrija allinjata mal-miżuri tal-għajnuna agrikola 98

2.9.1. Għajnuna għar-riċerka u għall-iżvilupp fis-settur tal-forestrija 98

2.9.2. Għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija 99

Kapitolu 3. Għajnuna f'żoni rurali b'kofinanzjament mill-FAEŻR, jew mogħtija bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal miżuri kkofinanzjati bħal dawn 99

PARTI III. KWISTJONIJIET PROĊEDURALI 100

1. *It-tul ta' żmien tal-iskemi tal-għajnuna u evalwazzjoni* 100

2. *Klawsola ta' reviżjoni* 101

3. *Rapportar u monitoraġġ* 101

4. *Applikazzjoni tal-Linji Gwida* 102

5. *Proposti għal miżuri xierqa* 103

PARTI I. DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI

Kapitolu 1. Introduzzjoni

(1) L-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("it-Trattat") jiddikjara li, "(ħ)lief għad-derogi previsti fit-Trattati, kull għajnuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriżi jew ċerti produtturi għandha, safejn tolqot il-kummerċ bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq intern." Għalkemm it-Trattat jistabbilixxi l-prinċipju li l-għajnuna mill-Istat hija pprojbita, f'ċerti każijiet tali għajnuna tista' tkun kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikoli 107(2) u 107(3) tat-Trattat.

(2) F'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 107(2) tat-Trattat, l-għajnuna mill-Istat sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn diżastri naturali jew minn avvenimenti straordinarji fis-settur agrikolu u f'dak ibbażat fuq il-foresti hija kompatibbli mas-suq intern.

(3) F'konformità mal-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, il-Kummissjoni tista' tqis l-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku tas-settur agrikolu u ta' dak ibbażat fuq il-foresti u taż-żoni rurali bħala kompatibbli mas-suq intern, dment li din ma taffettwax b'mod avvers il-kundizzjonijiet kummerċjali.

(4) F'konformità mal-Artikolu 42 tat-Trattat, ir-regoli dwar il-kompetizzjoni japplikaw għall-produzzjoni u għall-kummerċ ta' prodotti agrikoli biss sa fejn ikun iddeterminat mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill.

(5) F'dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tistabbilixxi l-kriterji għall-identifikazzjoni tal-oqsma li jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat u li jistgħu jitqiesu kompatibbli mas-suq intern. Rigward l-għajnuna mogħtija skont il-punt (b) tal-Artikolu 107(2), dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li taħthom miżura li tikkostitwixxi għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn diżastri naturali jew minn avvenimenti straordinarji tkun kompatibbli mas-suq intern.

(6) L-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku tas-settur agrikolu u ta' dak ibbażat fuq il-foresti u taż-żoni rurali hija integrata fil-politika agrikola komuni ("il-PAK") usa'. Fil-PAK, l-Unjoni tipprovdi appoġġ finanzjarju għas-settur agrikolu u għal dak ibbażat fuq il-foresti u għaż-żoni rurali. Billi l-effetti ekonomiċi tal-għajnuna mill-Istat ma jinbidlux skont jekk din tkunx iffinanzjata (anke parzjalment) mill-Unjoni, jew jekk tkunx iffinanzjata minn Stat Membru waħdu, il-Kummissjoni tqis li fil-prinċipju jenħtieġ li jkun hemm konsistenza u koerenza bejn il-politika tagħha fir-rigward tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat u l-appoġġ li jingħata skont il-politika agrikola komuni tal-Unjoni stess. Għalhekk, meta l-Kummissjoni tapplika u tinterpreta r-regoli ta' dawn il-Linji Gwida għal skemi ta' għajnuna speċifiċi, hija tieħu inkunsiderazzjoni r-regoli tal-PAK.

(7) L-atti tal-Unjoni li ġejjin huma ta' rilevanza partikolari għall-kunsiderazzjonijiet dwar l-għajnuna mill-Istat relatati mal-PAK:

(a) Ir-Regolament (UE) Nru 1144/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' promozzjoni rigward prodotti

agrikoli implimentati fis-suq intern u f'pajjiżi terzi u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3/2008[1];

(b) Ir-Regolament (UE) 228/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 247/2006[2] u r-Regolament (UE) 229/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura favur il-gżejjer minuri fil-Baħar Eġew u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1405/2006[3] tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[4];

(c) Ir-Regolament (UE) XXX tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' XXX li jistabbilixxi regoli dwar l-appoġġ għal pjanijiet strateġiċi li għandhom jitfasslu mill-Istati Membri skont il-Politika Agrikola Komuni (il-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK) u ffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[5] (minn hawn 'il quddiem ["SPR"];

(d) Ir-Regolament (UE) XXX tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' XXX dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jħassar ir-Regolament (UE) 1306/2013[6];

(e) Ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli u li jħassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 922/72, (KEE) 234/79, (KE) 1037/2001 u (KE) 1234/2007[7].

(8) Il-PAK hija bbażata fuq żewġ pilastri (il-FAEG u l-FAEŻR) li, flimkien, jipprovdu saff fundamentali ta' appoġġ lill-bdiewa fl-Unjoni, li joħloq il-bażi sabiex jinżammu l-prattiki tal-biedja sostenibbli madwar l-Unjoni.

(9) F'konformità mal-Artikolu 39(1) tat-Trattat, l-objettivi tal-PAK huma li tiżdied il-produttività agrikola, li jiġi żgurat standard tal-għajxien ġust għall-komunità agrikola, li jiġu stabbilizzati s-swieq, u li tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-provvisti li jaslu għand il-konsumatur bi prezzijiet raġonevoli. F'konformità mal-Artikolu 39(2) tat-Trattat, irid jittieħed kont ta' dan li ġej fit-tfassil tal-politika agrikola komuni u fil-metodi speċjali għall-applikazzjoni tagħha:

(a) in-natura partikolari tal-attività agrikola, li tirriżulta mill-istruttura soċjali tal-agrikola u mid-disparitajiet strutturali u naturali ta' bejn id-diversi reġjuni agrikoli;

(b) il-ħtieġa li jsiru l-aġġustamenti gradwali xierqa;

(c) il-fatt li fl-Istati Membri l-agrikoltura tikkostitwixxi settur marbut mill-qrib mal-ekonomija fl-intier tagħha.

---

[1] ĠU L 317, 4.11.2014, p. 56.
[2] ĠU L 78, 20.3.2013, p. 23.
[3] ĠU L 78, 20.3.2013, p. 41.
[4] ĠU L 78, 20.3.2013, p. 41.
[5] (Referenza tal-ĠU [għadha ma ġietx adottata]).
[6] (Referenza tal-ĠU [għadha ma ġietx adottata]).
[7] ĠU L 347, 20.12.2013, p. 671.

(10) Bl-għan li jittejjeb ulterjorment l-iżvilupp sostenibbli tal-biedja, tal-ikel u taż-żoni rurali, l-objettivi tal-PAK ta' wara l-2020 jiffokaw fuq it-trawwim ta' settur agrikolu intelliġenti, kompetittiv, reżiljenti u diversifikat li jiżgura s-sigurtà tal-ikel fit-tul, fuq l-appoġġ u t-tisħiħ tal-protezzjoni ambjentali u tal-azzjoni klimatika, fuq il-kontribut għall-ilħuq tal-objettivi ambjentali u relatati mal-klima tal-Unjoni u fuq it-tisħiħ tan-nisġa soċjoekonomika taż-żoni rurali. Dawk l-objettivi ġenerali huma kkomplementati mill-objettiv trażversali tal-modernizzazzjoni tas-settur billi jitrawmu u jiġu kondiviżi l-għarfien, l-innovazzjoni u d-diġitalizzazzjoni fl-agrikoltura u fiż-żoni rurali, u billi jitħeġġeġ l-użu tagħhom. L-ilħuq tal-objettivi ġenerali tal-PAK għandu jiġi segwit permezz tal-objettivi speċifiċi li ġejjin:

(a) l-appoġġ għal introjtu vijabbli tal-azjendi agrikoli u għar-reżiljenza tas-settur agrikolu madwar l-Unjoni sabiex jittejbu s-sigurtà alimentari u d-diversità agrikola fit-tul, kif ukoll l-iżgurar tas-sostenibbiltà ekonomika tal-produzzjoni agrikola fl-Unjoni;

(b) it-tisħiħ tal-orjentazzjoni tas-suq u ż-żieda fil-kompetittività tal-azjendi agrikoli kemm fuq terminu qasir kif ukoll fit-tul, inkluż fokus akbar fuq ir-riċerka, it-teknoloġija u d-diġitalizzazzjoni;

(c) it-titjib tal-pożizzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-valur;

(d) il-kontribut għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u għall-adattament għalih, inkluż billi jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u billi jittejjeb is-sekwestru tal-karbonju, kif ukoll il-promozzjoni tal-enerġija sostenibbli;

(e) it-trawwim tal-iżvilupp sostenibbli u l-immaniġġjar effiċjenti tar-riżorsi naturali bħall-ilma, il-ħamrija u l-arja, inkluż billi titnaqqas id-dipendenza fuq sustanzi kimiċi;

(f) il-kontribut għall-waqfien u t-treġġigħ lura tat-telfien tal-bijodiversità, tisħiħ tas-servizzi tal-ekosistema u preservazzjoni tal-ħabitats u tal-pajsaġġi;

(g) l-attrazzjoni u s-sostenn tal-bdiewa żgħażagħ u ta' bdiewa ġodda oħrajn u l-faċilitazzjoni tal-iżvilupp sostenibbli tan-negozju f'żoni rurali;

(h) il-promozzjoni tal-impjiegi, tat-tkabbir, tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri, inkluża l-parteċipazzjoni tan-nisa fil-biedja, l-inklużjoni soċjali u l-iżvilupp lokali f'żoni rurali, inkluż il-bijoekonomija ċirkolari u l-forestrija sostenibbli;

(i) it-titjib tar-rispons tal-agrikoltura tal-Unjoni għad-domandi tas-soċjetà dwar l-ikel u s-saħħa, inkluż ikel ta' kwalità tajba, sikur u sustanzjuż prodott b'mod sostenibbli, it-tnaqqis tal-ħela tal-ikel, kif ukoll it-titjib tat-trattament xieraq tal-annimali u l-ġlieda kontra r-reżistenzi għall-antimikrobiċi.

Kapitolu 2. Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

2.1. L-effett tal-PAK fuq il-kamp ta' applikazzjoni

(11) F'konformità mal-Artikolu 42 tat-Trattat, sa fejn huma kkonċernati l-prodotti agrikoli elenkati fl-Anness I tat-Trattat, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat stabbiliti fl-Artikoli 107 sa 109 tat-Trattat japplikaw biss sa fejn huwa ddeterminat mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill.

(12) Skont l-Artikolu 131(1) tar-Regolament XXX [SPR] u l-Artikolu 211(1) tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat huma applikabbli għall-produzzjoni u l-kummerċ ta' prodotti agrikoli. Madankollu, hemm diversi derogi minn dan il-prinċipju ġenerali li huma stabbiliti, fost l-oħrajn, fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 228/2013, fl-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) Nru 229/2013, fl-Artikolu 131(2) tar-Regolament (UE)

Nru XXX [SPR], fl-Artikolu 211(2) tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013 u fl-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1144/2014.

(13) Rigward l-appoġġ mogħti skont ir-Regolament XXX [SPR], l-Artikolu 131(2) ta' dak ir-Regolament jistipula li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ma japplikawx għall-appoġġ ipprovdut mill-Istati Membri skont u f'konformità ma' dak ir-Regolament, jew għal finanzjament nazzjonali addizzjonali fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.

(14) Għalhekk, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat la japplikaw għall-kofinanzjament tal-appoġġ għall-iżvilupp rurali (kemm il-parti tal-FAEŻR kif ukoll dik nazzjonali) u lanqas għall-finanzjament nazzjonali addizzjonali bħala żieda ma' tali appoġġ, diment li l-intervent inkwistjoni jkun relatat ma' attività agrikola li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat u tifforma parti minn Pjan Strateġiku tal-PAK.

(15) Madankollu, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw bis-sħiħ għal kull intervent kofinanzjat (kemm il-parti tal-FAEŻR kif ukoll il-parti nazzjonali) u għall-finanzjament nazzjonali addizzjonali għat-tali interventi, li ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat iżda li huma fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR], jiġifieri fil-każijiet li ġejjin: (a) interventi li jappoġġaw attivitajiet fiż-żoni rurali u (b) interventi fis-settur ibbażat fuq il-foresti.

(16) Ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw jekk Stat Membru jkun biħsiebu jiffinanzja miżura, li tkun fil-biċċa l-kbira mfassla f'konformità mal-kundizzjonijiet ta' intervent partikolari għall-iżvilupp rurali ("miżura li tixbah lil dawk għall-iżvilupp rurali"), esklużivament minn fondi nazzjonali (jiġifieri mingħajr kofinanzjament mill-FAEŻR), irrispettivament minn jekk il-miżura taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.

2.2. *Kamp ta' applikazzjoni*

(17) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għall-iskemi ta' għajnuna u għall-għajnuna individwali.

(18) Dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-għajnuna mill-Istat għall-produzzjoni agrikola primarja, għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli li jirriżultaw fi prodott agrikolu ieħor u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli.

(19) Abbażi tal-kunsiderazzjonijiet ġenerali stipulati fit-Taqsima 2.1 ta' din il-Parti, sabiex tiġi żgurata koerenza mal-politika ta' żvilupp rurali u sabiex tiġi appoġġata l-konformità mar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, huwa xieraq li jiġu inklużi wkoll ċerti interventi tal-iżvilupp rurali li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat, kemm jekk ikkofinanzjat mill-FAEŻR jew inkella minn finanzjament nazzjonali addizzjonali, kif ukoll miżuri li jixbħu lil dawk għall-iżvilupp rurali ffinanzjati esklużivament minn fondi nazzjonali. Għalhekk, minbarra s-settur agrikolu, dawn il-Linji Gwida jistipulaw il-kriterji ta' kompatibbiltà għall-għajnuna mill-Istat lis-settur ibbażat fuq il-foresti u għall-għajnuna lill-intrapriżi attivi fiż-żoni rurali li kieku ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.

(20) Meta tanalizza l-għajnuna mill-Istat u l-kompatibbiltà tagħha mal-prinċipji ġenerali dwar l-għajnuna mill-Istat, il-Kummissjoni, sa fejn possibbli, se tieħu inkunsiderazzjoni l-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru XXX [SPR] u fl-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu.

(21) Il-kategoriji ta' għajnuna li ġejjin jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida:

(a) miżuri fis-settur agrikolu, iffinanzjati esklużivament minn fondi nazzjonali, li jikkonsistu minn:

(i) miżuri li jixbħu lil dawk tal-iżvilupp rurali li jaqgħu barra mill-qafas ta' Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK (it-Taqsima 1.1 tal-Parti II);

(ii) miżuri oħrajn għajr dawk imsemmija f'(i) li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR], bħal xi miżuri ta' mmaniġġjar tar-riskju u tal-kriżijiet, għajnuna għas-settur tal-bhejjem u xi miżuri ta' promozzjoni (it-Taqsimiet 1.2 u 1.3 tal-Parti II);

(b) għajnuna għas-settur ibbażat fuq il-foresti (il-Kapitolu 2 tal-Parti II), li tista':

(i) tingħata bħala parti minn Pjan Strateġiku tal-PAK jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali intervent għall-iżvilupp rurali; jew

(ii) tiġi ffinanzjata esklużivament minn riżorsi nazzjonali;

(c) għajnuna għall-intrapriżi attivi fiż-żoni rurali, li tista' tingħata bħala:

(i) intervent inkluż fi Pjan Strateġiku tal-PAK, kofinanzjat mill-FAEŻR skont ir-Regolament (UE) Nru XXX [SPR]u f'konformità miegħu, , fejn il-miżura ta' għajnuna mill-Istat notifikabbli tkun identika għall-intervent fil-Pjan Strateġiku tal-PAK (il-Kapitolu 3 tal-Parti II); jew

(ii) finanzjament nazzjonali addizzjonali relatat ma' intervent fil-qafas ta' Pjan Strateġiku tal-PAK (il-Kapitolu 3 tal-Parti II).

(22) Dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-għajnuna lill-SMEs u fil-prinċipju anki għal intrapriżi kbar. Madankollu, l-intrapriżi l-kbar għandhom it-tendenza li jkunu anqas affettwati mill-fallimenti tas-suq milli l-SMEs. Barra minn hekk, l-intrapriżi l-kbar fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali huma aktar probabbli li jkunu atturi sinifikanti fis-suq u, konsegwentement, f'każijiet speċifiċi, l-għajnuna mogħtija lil intrapriżi kbar tista' tfixkel b'mod partikolari l-kompetizzjoni u l-kummerċ fis-suq intern. Peress li l-għajnuna lill-intrapriżi l-kbar fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali u lil intrapriżi kbar oħrajn tista' tikkawża distorsjonijiet simili tal-kompetizzjoni, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għall-intrapriżi l-kbar f'dawn il-Linji Gwida huma armonizzati mar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, u huma soġġetti għall-prinċipji tal-valutazzjoni komuni kif stabbilit fil-Kapitolu 3 ta' din il-Parti. Rigward il-miżuri ta' għajnuna għas-settur tal-bhejjem, li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR], il-Kummissjoni żżomm il-politika preċedenti tagħha li intrapriżi kbar jenħtieġ li jkunu jistgħu jiffinanzjaw il-kostijiet ta' dawn il-miżuri huma stess. Għalhekk, l-għajnuna fis-settur tal-bhejjem tibqa' limitata għall-SMEs.

(23) L-intrapriżi f'diffikultà huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, soġġett għall-eċċezzjonijiet stabbiliti f'dan il-punt. Il-Kummissjoni tqis li meta impriża tkun f'diffikultà finanzjarja, minħabba li l-eżistenza tagħha tkun f'periklu, ma tistax titqies bħala mezz xieraq għall-promozzjoni ta' objettivi oħrajn ta' politika pubblika sakemm tiġi żgurata l-vijabbiltà tagħha. Għalhekk, meta l-benefiċjarju tal-għajnuna jkun f'diffikultà finanzjarja fis-sens tal-

punt (32)63, l-għajnuna tiġi vvalutata f'konformità mal-Linji Gwida dwar l-Għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u għar-ristrutturar ta' impriżi f'diffikultà[8]. Madankollu, il-prinċipju li ma tiġix ipprovduta għajnuna mill-Istat lil impriżi f'diffikultajiet finanzjarji ma japplikax għal għajnuna ta' kumpens għal ħsarat ikkawżati minn diżastri naturali u minn avvenimenti straordinarji msemmija fit-Taqsimiet 1.2.1.1 u 2.1.3 tal-Parti II sakemm l-għajnuna tkun kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (b) tal-Artikolu 107(2) tat-Trattat. Jekk id-diffikultà finanzjarja ta' impriża attiva fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija tkun ikkawżata mill-avveniment tar-riskju msemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3, 2.8.1 jew 2.8.5 tal-Parti II, tista' tingħata għajnuna sabiex tikkumpensa għall-kostijiet tal-prevenzjoni jew sabiex jitreġġgħu lura t-telf jew il-ħsara kkawżata minn tali eventi tar-riskju, u sabiex tkopri l-kostijiet tal-qerda tal-pesti tal-pjanti, f'konformità ma' dawn il-Linji Gwida, u tista' tkun kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat. Barra minn hekk, għal raġunijiet ta' protezzjoni tas-saħħa pubblika u tas-sitwazzjoni ta' emerġenza, is-sitwazzjoni ekonomika ta' impriża jenħtieġ li ma titqiesx fir-rigward tal-għajnuna għall-qerda u t-tneħħija ta' bhejjem mejta, kif stabbilit fit-Taqsima 1.2.1.4 tal-Parti II u għall-għajnuna għall-miżuri ta' prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni fil-każ ta' mard tal-annimali msemmi fil-punti (371) u (372) tat-Taqsima 1.2.1.3 tal-Parti II. Barra minn hekk, dan il-prinċipju ma japplikax għall-azzjonijiet ta' informazzjoni msemmija fit-Taqsimiet 1.1.10.1 u 2.4 tal-Parti II u għall-miżuri ta' promozzjoni li huma ta' natura ġenerika, li huma stabbiliti fit-Taqsima 1.3.2 tal-Parti II.

(24) Għajnuna favur prodotti agrikoli skont it-tifsira tal-Anness 1 tal-Ftehim tad-WTO dwar il-Biedja, li tikkostitwixxi sussidju għall-esportazzjoni kif definit minn dak il-Ftehim, hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida. Bl-istess mod, l-għajnuna favur tali prodotti, li tikkostitwixxi appoġġ għall-finanzjament tal-esportazzjoni pprovdut minn gvern jew minn kwalunkwe korp pubbliku fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni Ministerjali tad-WTO dwar il-Kompetizzjoni fl-Esportazzjoni tad-19 ta' Diċembru 2015[9], hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, jekk ma tkunx konformi mar-rekwiżiti rilevanti tal-paragrafu 15 ta' dik id-Deċiżjoni dwar it-terminu massimu ta' ripagament u l-awtofinanzjament.

(25) Meta tivvaluta l-għajnuna li tingħata lil impriża li tkun soġġetta għal ordni ta' rkupru pendenti b'segwitu għal deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tiddikjara għajnuna illegali u inkompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni tieħu inkunsiderazzjoni l-ammont tal-għajnuna li jkun għad irid jiġi rkuprat[10]. Dan ma japplikax għall-għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali u minn ċirkostanzi eċċezzjonali skont il-punt (b) tal-Artikolu 107(2) tat-Trattat.

---

[8] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – Il-linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriżi mhux finanzjarji f'diffikultà (ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1).

[9] WT/MIN(15)/45 — WT/L/980.

[10] F'dan ir-rigward, ara l-Kawżi Magħquda T-244/93 u T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH vs Il-Kummissjoni, EU:T:1995:160, il-punt 56.

(26) L-Istati Membri huma mfakkra wkoll li s-sistema ta' finanzjament, pereżempju permezz ta' taxxi parafiskali, jenħtieġ li tiġi nnotifikata, meta din is-sistema tkun parti integrali mill-miżura ta' għajnuna[11].

(27) Il-Kummissjoni se tivvaluta kwalunkwe miżura ta' għajnuna li ma hijiex koperta minn dawn il-Linji Gwida jew permezz ta' kwalunkwe regola rilevanti oħra ta' għajnuna mill-Istat fuq bażi ta' każ b'każ direttament skont il-punt (b) tal-Artikolu 107(2) u l-Artikolu 107(3) tat-Trattat, filwaqt li tqis ir-regoli stabbiliti fl-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat, il-PAK u b'analoġija dawn il-Linji Gwida, meta jkun possibbli. L-Istati Membri li jinnotifikaw għajnuna mill-Istat li ma tkunx koperta mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, se jkunu jridu juru li l-għajnuna mill-Istat inkwistjoni tkun tissodisfa l-prinċipji ta' valutazzjoni komuni kif stabbilit fil-Kapitolu 3 ta' din il-Parti. Il-Kummissjoni se tapprova tali miżuri biss jekk il-kontribut pożittiv għall-iżvilupp tas-settur ikun akbar b'mod ċar mir-riskji li jikkawżaw distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq intern u l-effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

2.3. *Regoli orizzontali u strumenti għall-għajnuna applikabbli għas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaż-żoni rurali*

(28) Fil-prinċipju, sabiex jiġu ssimplifikati r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat u minħabba x-xebh bejn l-impriżi attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u f'żoni rurali u impriżi oħrajn, l-istrumenti ġenerali tal-għajnuna mill-Istat li jistabbilixxu l-kriterji għall-kompatibbiltà tal-għajnuna huma applikabbli għas-setturi li huma koperti b'dawn il-Linji Gwida. Dan jikkonċerna b'mod partikolari l-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' impriżi mhux finanzjarji f'diffikultà[12], il-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni[13], il-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija[14], ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għall-implimentazzjoni ta' networks tal-broadband[15], il-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni ta' investimenti ta' finanzjament ta' riskju[16], il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - Kriterji għall-analiżi tal-kompatibbiltà tal-għajnuna mill-Istat għat-taħriġ soġġetta għal notifika individwali[17], il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - Kriterji għall-analiżi tal-kompatibbiltà tal-għajnuna mill-istat għall-impjieg ta' ħaddiema żvantaġġati u b'diżabilità soġġetta għal notifika individwali[18] u l-atti legali relatati ma' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali[19].

---

11 Ara *inter alia*: Il-Kawża T-275/11 Télévision française 1 (TF1) vs Il-Kummissjoni, EU:T:2013:535 , il-punti 41 - 44; Il-Kawża C-174/02 Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, EU:C:2005:10, il-punt 26; Il-Kawża T-533/10 DTS Distribuidora de Televisión Digital vs Il-Kummissjoni, EU:T:2014:629, il-punti 50-52; Il-Kawża C-200/06 Essent Netwerk Noord BV, EU:C:2008:413, il-punt 90.

12 ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1.

13 ĠU C 198, 27.6.2014, p. 1.

14 [Ir-referenza għall-ĠU].

15 ĠU C 25, 26.1.2013, p. 1.

16 ĠU C 19, 22.1.2014, p. 4.

17 ĠU C 188, 11.8.2009, p. 1.

18 ĠU C 188, 11.8.2009, p. 6.

19 Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU

(29) L-istrumenti orizzontali msemmija fil-punt (28) japplikaw għall-produzzjoni, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli sakemm il-Linji Gwida attwali ma jipprovdux regoli speċifiċi. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu miżuri speċifiċi ta' għajnuna ambjentali, bħall-għajnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi u tat-trattament xieraq tal-annimali (it-Taqsimiet 1.1.4 u 1.1.5 tal-Parti II), l-għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji (it-Taqsima 1.1.6 tal-Parti II) u l-għajnuna għall-agrikoltura organika (it-Taqsima 1.1.8 tal-Parti II). L-għajnuna għal investimenti biex jiġu segwiti objettivi ambjentali fil-qasam tal-produzzjoni agrikola primarja hija evalwata f'konformità mar-regoli stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II. L-għajnuna għall-ħarsien tal-ambjent favur impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli tista' titqies bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija. L-għajnuna għall-investimenti fl-iffrankar tal-enerġija, fil-bijokarburanti u fis-sorsi tal-enerġiji rinnovabbli hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tal-l-Kapitoli 2 u 3 tal-Parti II, peress li jenħtieġ li tali għajnuna tkun konformi mal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija, sakemm din ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika. Madankollu, l-għajnuna għall-investimenti marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja relatata mal-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli jew mal-produzzjoni ta' bijokarburanti fuq l-azjendi tista' taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, sakemm tali produzzjoni ma tkunx taqbeż il-konsum annwali medju ta' karburanti jew ta' enerġija tal-azjenda agrikola partikolari (it-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II).

(30) Il-Linji Gwida dwar l-għajnuna reġjonali mill-Istat[20] ma japplikawx għall-għajnuna għall-produzzjoni ta' prodotti agrikoli primarji minħabba l-ispeċifiċitajiet tas-settur. Madankollu, dawn japplikaw għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli sal-punt stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.

(31) Kemm ir-regoli ġenerali dwar l-għajnuna mill-Istat kif ukoll id-dispożizzjonijiet aktar speċifiċi ta' dawn il-Linji Gwida jaf iikunu jikkonċernaw impriżi attivi fis-settur tal-forestrija jew f'żoni rurali. Meta applikabbli, l-għajnuna lill-impriżi attivi fis-settur tal-forestrija jew fiż-żoni rurali tista' wkoll tinstab kompatibbli skont il-kundizzjonijiet u f'konformità ma' regoli ġenerali tal-Unjoni dwar l-għajnuna mill-Istat (b'mod partikolari, mal-Linji Gwida dwar l-għajnuna reġjonali mill-Istat, il-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, u l-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija).

2.4. *Definizzjonijiet*

(32) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida:

(1) "bidwi attiv" tfisser bidwi f'konformità mal-punt (d) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR];

L 7, 11.1.2012, p. 3) u l-Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15).

[20] ĠU C 153, 29.4.2021, p. 1.

(2) “għajnuna *ad hoc*” tfisser għajnuna mhux mogħtija abbażi ta’ skema ta’ għajnuna;

(3) “event klimatiku avvers li jista’ jkun assimilat ma’ diżastru naturali” tfisser kundizzjonijiet ħżiena tat-temp bħal ġlata, maltempati u silġ, borra, xita bil-qliel jew persistenti, jew nixfa severa li jeqirdu aktar minn 30 % tal-medja tal-produzzjoni kkalkolata fuq il-bażi tal-perjodu preċedenti ta’ tliet snin jew medja ta’ tliet snin abbażi tal-perjodu preċedenti ta’ ħames snin, esklużi l-ogħla entrata u dik l-aktar baxxa;

(4) “konsulenza” tfisser konsulenza kompleta mogħtija fil-qafas tal-istess kuntratt;

(5) “attività agrikola” tfisser il-produzzjoni, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli;

(6) “żona agrikola” tfisser kwalunkwe żona f’konformità mal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) [SPR];

(7) “azjenda agrikola” tfisser unità li tinkludi art, bini u faċilitajiet li jintużaw għall-produzzjoni agrikola primarja;

(8) “prodott agrikolu” tfisser il-prodotti elenkati fl-Anness I tat-Trattat, għajr il-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[21];

(9) “settur agrikolu” tfisser l-impriżi kollha attivi fil-produzzjoni primarja, fl-ipproċessar u fil-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli;

(10) “sistemi agroforestali” tfisser sistemi tal-użu tal-art li fihom is-siġar jitkabbru flimkien ma’ agrikoltura fuq l-istess art;

(11) “għajnuna” tfisser kull miżura li tissodisfa l-kriterji kollha stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat;

(12) “intensità tal-għajnuna” tfisser l-ammont gross tal-għajnuna espress bħala perċentwal tal-kostijiet eliġibbli, qabel kull tnaqqis ta’ taxxa jew imposta oħra;

(13) “skema ta’ għajnuna” tfisser kull att li fuq il-bażi tiegħu, mingħajr ma jkunu meħtieġa miżuri ta’ implimentazzjoni ulterjuri, jistgħu jingħataw għajnuniet individwali lill-impriżi li jkunu definiti fl-att b’mod ġenerali u astratt u kull att li fuq il-bażi tiegħu għajnuna li ma tkunx marbuta ma’ proġett speċifiku tista’ tingħata lil waħda jew lil bosta impriżi għal perjodu ta’ żmien indefinit u/jew għal ammont indefinit;

(14) “distakkament (arm’s length)” tfisser li l-kundizzjonijiet tat-tranżazzjoni bejn il-partijiet kontraenti ma jvarjawx minn dawk stipulati bejn impriżi indipendenti, u ma fihom l-ebda element ta’ kollużjoni. Kull tranżazzjoni li tirriżulta minn proċedura miftuħa, trasparenti u mingħajr kundizzjoni titqies li tilħaq il-prinċipju tad-distakkament;

(15) “miżuri ta’ bijosigurtà” tfisser ġestjoni u miżuri fiżiċi mfassla sabiex jitnaqqas ir-riskju tal-introduzzjoni, l-iżvilupp u t-tixrid ta’ mard lejn l-UE, kif ukoll minnha u ġewwa fiha: (a) popolazzjoni ta’ annimali, jew (b) stabbiliment, żona, kompartiment, mezz tat-trasport jew kwalunkwe faċilità, bini jew post ieħor;

---

[21] Ir-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000 (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 1).

(16) “ktieb tat-tnissil” tfisser ktieb tat-tnissil kif previst fl-Artikolu 2(12) tar-Regolament (UE) 2016/1012

(17) “Pjan Strateġiku tal-PAK” tfisser Pjan Strateġiku tal-PAK kif previst fl-Artikolu 1(1)(c) tar-Regolament (UE) Nru XX [SPR]”;

(18) “xogħlijiet kapitalizzati” tfisser xogħlijiet li jitwettqu mill-bidwi nnifsu jew mill-ħaddiema tiegħu, li permezz tagħhom jinħoloq assi;

(19) “skemi ta’ sekwestru tal-karbonju f’art agrikola” tfisser skemi ta’ għajnuna għal prattiki mtejba ta’ ġestjoni tal-art li jirriżultaw fis-sekwestru tal-karbonju fil-bijomassa ħajja, fil-materja organika mejta u fil-ħamrija billi jittejjeb il-qbid tal-karbonju u/jew jitnaqqas ir-rilaxx tal-karbonju fl-atmosfera;

(20) “avveniment katastrofiku” tfisser avveniment mhux previst ta’ natura bijotika jew mhux bijotika li jiġi kkawżat minn azzjoni umana, li jwassal għal disturbi kbar fl-istrutturi forestali, u li eventwalment jikkawża dannu ekonomiku kbir lis-setturi tal-forestrija;

(21) “raggruppament” tfisser grupp ta’ impriżi indipendenti, inklużi intrapriżi ġodda, żgħar, medji u kbar, kif ukoll korpi konsultattivi u/jew organizzazzjonijiet ta’ riċerka li jkunu mfassla sabiex jistimolaw l-attività ekonomika/innovattiva billi jippromwovu interazzjonijiet intensivi, il-kondiviżjoni ta’ faċilitajiet u l-iskambju ta’ għarfien espert, kif ukoll jikkontribwixxu b’mod effettiv għat-trasferiment tal-għarfien, in-networking u t-tixrid ta’ informazzjoni fost l-impriżi fir-raggruppament;

(22) “miżuri ta’ kontroll u ta’ eradikazzjoni” tfisser miżuri rigward mard tal-annimali li għalihom tkun ġiet rikonoxxuta formalment tifqigħa minn awtorità kompetenti, jew rigward pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi li tkun ġiet rikonoxxuta formalment il-preżenza tagħhom minn awtorità kompetenti;

(23) “data tal-għoti tal-għajnuna” tfisser id-data li fiha l-benefiċjarju jingħata d-dritt legali li jirċievi l-għajnuna skont ir-reġim legali nazzjonali applikabbli.

(24) “inċident ambjentali” tfisser okkorrenza speċifika ta’ tniġġis, kontaminazzjoni jew degradazzjoni fil-kwalità tal-ambjent, li tkun relatata ma’ avveniment speċifiku u li tkun ta’ ambitu ġeografiku limitat, li teqred aktar minn 30 % tal-produzzjoni annwali medja tal-impriża attiva fis-settur agrikolu fil-perjodu preċedenti ta’ tliet snin, jew medja ta’ tliet snin abbażi tal-perjodu preċedenti ta’ ħames snin, bl-esklużjoni tal-ogħla entrata u ta’ dik l-aktar baxxa. Din ma tkoprix ir-riskji ambjentali ġenerali li ma humiex marbuta ma’ avveniment speċifiku, bħat-tibdil fil-klima jew it-tniġġis tal-arja;

(25) “pjan ta’ evalwazzjoni” tfisser dokument li fih mill-anqas l-elementi minimi li ġejjin: l-objettivi tal-iskema ta’ għajnuna li jkunu jridu jiġu evalwati; il-mistoqsijiet tal-evalwazzjoni; l-indikaturi tar-riżultati; il-metodoloġija prevista li tkun se tintuża sabiex titwettaq l-evalwazzjoni; ir-rekwiżiti tal-ġbir tad-*data*; it-twaqqit propost tal-evalwazzjoni, inkluża d-data tal-preżentazzjoni tar-rapport finali ta’ evalwazzjoni; id-deskrizzjoni tal-korp indipendenti li jkun qiegħed iwettaq l-evalwazzjoni jew il-kriterji li jkunu se jintużaw għall-għażla tiegħu u l-modalitajiet sabiex tkun żgurata l-pubbliċità tal-evalwazzjoni;

(26) “bhejjem mejta” tfisser annimali li jkunu nqatlu permezz tal-ewtanasja b’dijanjożi definita jew mingħajrha jew li jkunu mietu, inklużi annimali li twieldu mejta u li jkunu għadhom ma twildux, ġewwa farm jew ġewwa kwalunkwe bini jew matul it-trasport, iżda li ma nqatlux għall-konsum tal-bniedem;

(27) “siġar li jikbru malajr” tfisser foresta b’newba qasira, fejn iż-żmien minimu qabel it-tqaċċit ma jistax ikun anqas minn 8 snin u ż-żmien massimu qabel it-tqaċċit ma jistax jeċċedi l-20 sena;

(28) “skema fiskali suċċessiva” tfisser skema fil-forma ta’ benefiċċji fuq it-taxxa li tikkostitwixxi verżjoni emendata ta’ skema li qabel kienet teżisti fil-forma ta’ benefiċċji fuq it-taxxa, u li tissostitwixxiha;

(29) “bijokarburant ibbażat fuq għelejjel tal-ikel u tal-għalf” tfisser bijokarburant li jiġi prodott minn għelejjel rikki fil-lamtu, għelejjel taz-zokkor jew għelejjel taż-żejt, li jiġu prodotti fuq art agrikola bħala għalla ewlenija esklużi residwi, materjal ta’ skart jew materjal linjoċelluložiku u għelejjel intermedji, bħal għelejjel tat-titwiq u għelejjel ta’ kopertura, dment li l-użu ta’ tali għelejjel intermedji ma jwassalx għal domanda għal art addizzjonali kif definit fid-Direttiva 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[22];

(30) “oġġetti tal-ikel” tfisser oġġetti tal-ikel li ma humiex prodotti agrikoli u li huma elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[23];

(31) “foresta” tfisser medda ta’ art ta’ aktar minn 0,5 ettaru b’siġar għoljin aktar minn 5 metri u b’kopertura ta’ qċaċet li tkopri aktar minn 10 %, jew siġar li kapaċi jilħqu dawn il-limiti stabbiliti *in situ*; u ma tinkludix art li hi prinċipalment taħt użu ta’ art agrikola jew urbana. Stat Membru jew reġjun jistgħu jagħżlu li japplikaw definizzjoni oħra ta’ foresta abbażi tal-leġiżlazzjoni nazzjonali eżistenti jew is-sistema tal-inventarju. L-Istati Membri jew ir-reġjuni jridu jagħtu definizzjoni bħal din fin-notifika u meta tkun relatata ma’ intervent għall-iżvilupp rurali, jenħtieġ li din tingħata fil-Pjan Strateġiku tal-PAK;

(32) “ekwivalenti ta’ għotja gross” tfisser l-ammont tal-għajnuna li kieku tkun ġiet provduta fil-forma ta’ għotja lill-benefiċjarju, qabel ma titnaqqas kwalunkwe taxxa jew imposta oħra;

(33) “għajnuna individwali” tfisser għajnuna *ad hoc* jew għotjiet ta’ għajnuna lil benefiċjarji individwali abbażi ta’ skema ta’ għajnuna;

(34) “assi intanġibbli” tfisser assi li ma għandhomx forma fiżika jew finanzjarja bħalma huma l-privattivi, il-liċenzji, l-għarfien espert jew proprjetà intellettwali oħra;

(35) “speċi aljena invażiva li hija sors ta’ tħassib għall-Istati Membri” tfisser speċi aljena invażiva kif iddefinita fl-Artikolu 3(4) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014;

(36) “speċi aljena invażiva li hija sors ta’ tħassib għall-Unjoni” tfisser speċi aljena invażiva kif iddefinita fl-Artikolu 3(3) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[24];

---

22 Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta’ Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).

23 Ir-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta’ Novembru 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel (ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1).

24 Ir-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta’ Ottubru 2014 dwar il-prevenzjoni u l-ġestjoni tal-introduzzjoni u t-tixrid ta’ speċijiet aljeni invażivi (ĠU L 317, 4.11.2014, p. 35).

(37) “investimenti sabiex ikun hemm konformità ma’ standard tal-Unjoni” tfisser investimenti li jsiru sabiex ikun hemm konformità ma’ standard tal-Unjoni wara l-iskadenza tal-perjodu tranżizzjonali previst fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni;

(38) “intrapriżi kbar” tfisser intrapriżi li ma jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament (UE) [ABER ġdid];

(39) “swieq lokali” tfisser:

(a) swieq f’raġġ ta’ 75 km mill-farm fejn joriġina l-prodott, li fih iridu jitwettqu l-attivitajiet ta’ proċessar u bejgħ lill-klijent finali; jew

(b) swieq li għalihom l-Istati Membri jistabbilixxu definizzjoni alternattiva konvinċenti;

(40) “kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli” tfisser li prodott jitqiegħed jew jiġi espost bil-ħsieb ta’ bejgħ, jiġi offrut għall-bejgħ, jiġi konsenjat jew kwalunkwe mod ieħor ta’ tqegħid fis-suq, ħlief l-ewwel bejgħ minn produttur primarju lil rivendituri jew proċessuri u kull attività ta’ preparazzjoni ta’ prodott għal dan l-ewwel bejgħ; bejgħ minn produttur primarju lill-konsumaturi finali jitqies bħala kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli jekk iseħħ f’bini separat riżervat għal dak l-għan;

(41) “fond mutwu” tfisser skema akkreditata minn Stat Membru f’konformità mal-liġi nazzjonali tiegħu għall-bdiewa affiljati sabiex jassiguraw lilhom infushom, fejn il-pagamenti kumpensatorji jsiru lill-bdiewa affiljati li jesperjenzaw telf ekonomiku;

(42) “investiment mhux produttiv” tfisser investiment li ma jwassalx għal żieda sinifikanti fil-valur jew fil-profittabbiltà tal-azjenda agrikola;

(43) “eventi klimatiċi avversi oħrajn” tfisser kundizzjonijiet tat-temp mhux favorevoli li ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet tal-punt (32)3;

(44) “reġjuni ultraperiferiċi” tfisser ir-reġjuni msemmija fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 349 tat-Trattat;

(45) “pest tal-pjanti” tfisser pesti tal-kwarantina fl-Unjoni, elenkati skont l-Artikolu 5(1) tar-Regolament 2016/2031 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[25], u pesti suġġetti għall-miżuri adottati skont l-Artikolu 30 ta’ dak ir-Regolament;

(46) “miżuri ta’ prevenzjoni” tfisser miżuri rigward mard tal-annimali, pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi li jkunu għadhom ma seħħewx;

(47) “produzzjoni agrikola primarja” tfisser il-produzzjoni ta’ prodotti tal-ħamrija u tat-trobbija tal-bhejjem, li huma elenkati fl-Anness I tat-Trattat, mingħajr it-twettiq ta’ kwalunkwe operazzjoni ulterjuri li tbiddel in-natura ta’ dawn il-prodotti;

(48) “ipproċessar ta’ prodotti agrikoli” tfisser kwalunkwe operazzjoni fuq prodott agrikolu li tirriżulta fi prodott li huwa wkoll prodott agrikolu, ħlief attivitajiet fuq il-farm meħtieġa għat-tħejjija ta’ prodott tal-annimali jew tal-pjanti għall-ewwel bejgħ;

[25] Ir-Regolament (UE) 2016/2031 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta’ Ottubru 2016 dwar il-miżuri protettivi kontra pesti tal-pjanti, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 228/2013, (UE) Nru 652/2014 u (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 69/464/KEE, 74/647/KEE, 93/85/KEE, 98/57/KE, 2000/29/KE, 2006/91/KE u 2007/33/KE (ĠU L 317, 23.11.2016, p. 4).

(49) "ipproċessar ta' prodotti agrikoli fi prodotti mhux agrikoli" tfisser kwalunkwe operazzjoni fuq prodott agrikolu li tirriżulta fi prodott li ma huwiex prodott agrikolu;

(50) "annimal protett" tfisser kwalunkwe annimal protett jew mil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew minn dik nazzjonali, inklużi speċijiet ta' annimali li għalihom il-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprovdi regoli speċifiċi sabiex tiġi ppreservata l-popolazzjoni;

(51) "avvanz ripagabbli" tfisser għoti ta' self għal proġett li jitħallas f'pagament wieħed jew aktar, u li l-kundizzjonijiet għar-rimborż tiegħu jiddependu fuq l-eżitu tal-proġett;

(52) "organizzazzjoni ta' riċerka u tixrid tal-għarfien" tfisser entità (bħal universitajiet jew istituti ta' riċerka, aġenziji ta' trasferiment tat-teknoloġija, intermedjarji tal-innovazzjoni, entitajiet kollaborattivi fiżiċi u/jew virtwali orjentati lejn ir-riċerka), irrispettivament mill-istatus legali tagħha (organizzata skont il-liġi pubblika jew privata) jew mod ta' finanzjament tagħha, bl-għan primarju li twettaq riċerka fundamentali, riċerka industrijali jew żvilupp esperimentali b'mod indipendenti, kif definit fil-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, jew li tqassam b'mod mifrux ir-riżultati ta' tali attivitajiet permezz ta' tagħlim, pubblikazzjoni jew trasferiment tal-għarfien. Meta tali entità twettaq ukoll attivitajiet ekonomiċi, il-finanzjament, il-kostijiet u d-dħul tal-attivitajiet ekonomiċi jridu jitqiesu b'mod separat. L-impriżi li jistgħu jinfluwenzaw lil tali entità, fir-rigward ta', pereżempju, azzjonisti jew membri, ma jistgħux igawdu minn aċċess preferenzjali għall-kapaċitajiet ta' riċerka ta' tali entità jew għar-riżultati ġġenerati minnha;

(53) "katina tal-provvista qasira" tfisser katina tal-provvista li tinvolvi għadd limitat ta' operaturi ekonomiċi, li huma impenjati għall-kooperazzjoni, għall-iżvilupp ekonomiku lokali, u għal relazzjonijiet ġeografiċi u soċjali mill-qrib bejn il-produtturi, il-proċessuri u l-konsumaturi;

(54) "infrastruttura fuq skala żgħira" tfisser infrastruttura b'kostijiet eliġibbli limitati għal EUR 2 miljun;

(55) "operatur żgħir" tfisser mikrointrapriża kif definita fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361[26], jew persuna fiżika mhux impenjata f'attività ekonomika fil-mument tal-applikazzjoni għall-għajnuna;

(56) "il-gżejjer minuri tal-Eġew" tfisser il-gżejjer minuri msemmija fl-Artikolu 1(2) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[27];

(57) "SME" jew "intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju" tfisser intrapriżi li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru [ABER ġdid][28];

---

[26] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

[27] Ir-Regolament (UE) Nru 229/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura favur il-gżejjer minuri fil-Baħar Eġew u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1405/2006 (ĠU L 78, 20.3.2013, p. 41).

[28] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru ... ta' ... 2022 li jiddikjara ċerti kategoriji ta' għajnuna fis-settur agrikolu u f'dak ibbażat fuq il-foresti u f'żoni rurali bħala kompatibbli mas-suq intern bl-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u li jħassar ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 702/2014 (Ir-referenza tal-ĠU).

(58) “bidu tax-xogħlijiet fuq il-proġett jew l-attività” tfisser jew il-bidu tal-attivitajiet, jew il-bidu tax-xogħlijiet ta’ kostruzzjoni marbuta mal-investiment, skont liema minnhom jinbdew l-ewwel, jew l-ewwel impenn legalment vinkolanti sabiex jiġi ordnat apparat jew jiġu impjegati servizzi jew kull impenn ieħor li permezz tiegħu, il-proġett jew l-attività jsiru irriversibbli; ix-xiri ta’ art u xogħlijiet preparatorji bħalma huma l-kisba ta’ permessi u t-twettiq ta’ studji ta’ fattibilità ma humiex ikkunsidrati bħala l-bidu tax-xogħlijiet jew ta’ attività. Ix-xiri ta’ art imsemmi fil-punt (150)(a) u fil-punt (497)(c), meta l-kostijiet eliġibbli għax-xiri tal-art ikun daqs 100 % tal-kostijiet eliġibbli tal-investiment, jitqies li huwa l-bidu tax-xogħlijiet fuq proġett jew attività;

(59) “servizzi sussidjati” tfisser forma ta’ għajnuna fejn l-għajnuna tingħata lill-benefiċjarju finali b’mod indirett, *in natura*, u titħallas lill-fornitur tas-servizz jew tal-attività inkwistjoni. F’dawn il-każijiet, il-prinċipji komuni ta’ valutazzjoni u l-kundizzjonijiet speċifiċi ta’ dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-benefiċjarju finali;

(60) “ġestjoni sostenibbli tal-foresti” tfisser it-tmexxija u l-użu tal-artijiet tal-foresti b’mod u b’rata li jżommu l-bijodiversità, il-produttività, il-kapaċità ta’ riġenerazzjoni, il-vitalità u l-potenzjal tagħhom li jiġu ssodisfati, attwalment u fil-futur, il-funzjonijiet ekoloġiċi, ekonomiċi u soċjali rilevanti, f’livell lokali, nazzjonali u dinji, u mingħajr ma jikkawżaw ħsara lil ekosistemi oħrajn;

(61) “assi tanġibbli” tfisser assi li jikkonsistu f’art, binjiet u impjanti, makkinarju u tagħmir;

(62) “kost ta’ tranżazzjoni” tfisser kost addizzjonali marbut mat-twettiq ta’ impenn, iżda li ma jkunx direttament attribwibbli għall-implimentazzjoni tiegħu jew ma jkunx inkluż fil-kostijiet jew fid-dħul mitluf li jiġu kumpensati direttament; u li jista’ jiġi kkalkolat fuq bażi ta’ kost standard;

(63) “Kostijiet tal-ittestjar għall-Enċefalopatija Sponġiformi Trażmissibbli (TSE) u għall-Enċefalopatija Sponġiformi Bovina (BSE)” tfisser il-kostijiet kollha, inklużi dawk għall-kits għall-ittestjar u għat-teħid, it-trasport, l-ittestjar, il-ħżin u l-qerda ta’ kampjuni, li jkunu meħtieġa għall-kampjunar u għall-ittestjar fil-laboratorju f’konformità mal-Kapitolu C tal-Anness X tar-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[29];

(64) “impriża f’diffikultà” tfisser impriża li tissodisfa l-kriterji stabbiliti fil-Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta’ impriżi mhux finanzjarji f’diffikultà[30];

(65) “standard tal-Unjoni” tfisser standard obbligatorju stabbilit fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li jistabbilixxi l-livell li impriżi individwali jridu jiksbu, b’mod partikolari fir-rigward tal-ambjent, tal-iġjene u tat-trattament xieraq tal-annimali; għaldaqstant, standards jew miri stabbiliti fil-livell tal-Unjoni li huma vinkolanti għall-Istati Membri iżda mhux għal impriżi individwali ma jitqisux bħala standards tal-Unjoni;

---

29 Ir-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta’ Mejju 2001 li jistabblixxi regoli għall-prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni ta’ ċertu enċefalopatija sponġiformi li tinxtered (ĠU L 147, 31.5.2001, p. 1).

30 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni – Il-linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta’ impriżi mhux finanzjarji f’diffikultà (ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1).

(66) “bidwi żagħżugħ” tfisser bidwi f’konformità mal-punt (e) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR];

(67) għall-finijiet tal-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura u fil-forestrija:

(a) “konservazzjoni *in situ*” fl-agrikoltura tfisser il-konservazzjoni ta’ materjal ġenetiku fl-ekosistemi u fil-ħabitats naturali u ż-żamma u l-irkupru ta’ popolazzjoni vijabbli ta’ speċi jew razez selvaġġi fl-ambjent naturali tagħhom, u fil-każ ta’ razez tal-annimali domestikati jew speċi ta’ pjanti kkultivati, fl-ambjent tat-trobbija fejn ikunu żviluppaw il-proprjetajiet distinti tagħhom;

(b) “konservazzjoni *in situ*” fil-forestrija tfisser il-konservazzjoni ta’ materjal ġenetiku fl-ekosistemi u fil-ħabitats naturali u ż-żamma u l-irkupru ta’ popolazzjoni vijabbli ta’ speċi fl-ambjent naturali tagħhom;

(c) “konservazzjoni f’azjenda fil-farm jew fil-foresta” tfisser il-konservazzjoni u l-iżvilupp *in situ* fil-livell ta’ azjenda agrikola jew forestali;

(d) “konservazzjoni *ex situ*” tfisser il-konservazzjoni ta’ materjal ġenetiku għall-agrikoltura jew għall-forestrija barra mill-ħabitat naturali tiegħu;

(e) “ġbir *ex situ*” tfisser il-ġabra ta’ materjal ġenetiku għall-agrikoltura jew għall-forestrija miżmum barra mill-ħabitat naturali tiegħu.

2.5. Għajnuna notifikabbli

(33) Meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, l-Istati Membri jridu jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar l-għajnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat. L-Istati Membri ma għandhomx idaħħlu fis-seħħ il-miżura proposta qabel ma l-proċedura ta’ notifika msemmija fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat tkun irriżultat f’deċiżjoni finali, bl-eċċezzjoni ta’ miżuri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti f’regolament ta’ eżenzjoni ta’ kategorija.

(34) L-għajnuna individwali mogħtija fuq il-bażi ta’ skema ta’ għajnuna tibqa’ soġġetta għall-obbligu ta’ notifika skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, jekk l-għajnuna tkun taqbeż dawn il-limiti tan-notifika li ġejjin:

(a) għal għajnuna individwali għal investiment għall-ipproċessar ta’ prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli skont it-Taqsima 1.1.1.4 tal-Parti II: il-kostijiet eliġibbli li jaqbżu l-EUR 25 miljun, jew meta l-ekwivalenti ta’ għotja gross tkun taqbeż it-EUR 12-il miljun;

(b) għall-għajnuna għall-kampanji ta’ promozzjoni skont it-Taqsima 1.3.2 tal-Parti II: kampanji ta’ promozzjoni b’baġit annwali li jaqbeż il-EUR 5 miljun.

Kapitolu 3. Il-prinċipji ta’ valutazzjoni komuni

(35) Abbażi tal-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, il-Kummissjoni tista’ tqis kompatibbli mas-suq intern l-għajnuna mill-Istat li tiffaċilita l-iżvilupp ta’ ċerti attivitajiet ekonomiċi, meta din l-għajnuna ma taffettwax b’mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.

(36) Konsegwentament, sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna mill-Istat għall-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali tistax titqies kompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni se tiddetermina jekk il-miżura ta’ għajnuna tiffaċilitax l-iżvilupp

ta' ċerta attività ekonomika (l-ewwel kundizzjoni) u jekk taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni (it-tieni kundizzjoni).

(37) F'din it-Taqsima, il-Kummissjoni tiċċara kif se twettaq il-valutazzjoni tal-kompatibbiltà. Hija tistabbilixxi kundizzjonijiet ġenerali ta' kompatibilità, u fejn ikun applikabbli, tistabbilixxi kundizzjonijiet speċifiċi għal skemi ta' għajnuna u kundizzjonijiet addizzjonali għall-għajnuna individwali li hija soġġetta għall-obbligu ta' notifika.

(38) Sabiex tagħmel il-valutazzjoni msemmija fil-punt (36), il-Kummissjoni tqis l-aspetti li ġejjin:

(a) L-ewwel kundizzjoni: l-għajnuna tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika:

(i) identifikazzjoni tal-attività ekonomika kkonċernata (it-Taqsima 3.1.1);

(ii) effett ta' inċentiv: l-għajnuna trid tbiddel l-imġiba tal-impriża/i kkonċernata/i b'tali mod li din tidħol għal attività addizzjonali, li mingħajr l-għajnuna ma kinitx tagħmel jew li kieku tagħmel b'mod ristrett jew differenti (it-Taqsima 3.1.2);

(iii) l-għajnuna ma tiksirx id-dispożizzjonijiet u l-prinċipji ġenerali rilevanti tad-dritt tal-Unjoni (it-Taqsima 3.1.3).

(b) It-tieni kundizzjoni: l-għajnuna ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni:

(i) ħtieġa għal intervent mill-Istat: il-miżura ta' għajnuna trid toħloq titjib materjali li s-suq ma jistax jipprovdi waħdu, pereżempju billi jiġi rrimedjat falliment tas-suq jew jiġi indirizzat tħassib dwar l-ekwità jew il-koeżjoni fejn applikabbli (it-Taqsima 3.2.1);

(ii) adegwatezza tal-miżura ta' għajnuna: il-miżura ta' għajnuna proposta trid tkun strument ta' politika xieraq sabiex jiffaċilita l-iżvilupp tal-attività ekonomika (it-Taqsima 3.2.2);

(iii) proporzjonalità tal-għajnuna (għajnuna limitata għall-bżonn minimu): l-ammont u l-intensità tal-għajnuna jridu jkunu limitati għall-minimu meħtieġ sabiex jinduċi l-investiment jew l-attività addizzjonali mill-impriża(i) ikkonċernata(i) (it-Taqsima 3.2.3);

(iv) trasparenza tal-għajnuna: l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-operaturi ekonomiċi u l-pubbliku jrid ikollhom aċċess faċli għall-atti rilevanti u għall-informazzjoni pertinenti kollha dwar l-għajnuna li tingħata fil-qafas tagħhom (it-Taqsima 3.2.4);

(v) evitar ta' effetti negattivi indebiti fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ (it-Taqsima 3.2.5);

(vi) jitqiesu l-effetti pożittivi u negattivi li l-għajnuna jista' jkollha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri (test tal-ibbilanċjar) (it-Taqsima 3.2.6).

(39) Il-bilanċ globali ta' ċerti kategoriji ta' skemi jista' anke jkun soġġett għal rekwiżit ta' evalwazzjoni *ex post* kif deskritt fil-punti (619), (622) u (621). F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista' tillimita t-tul ta' dawk l-iskemi (normalment għal erba' snin jew anqas) bil-possibbiltà li terġa' tinnotifika l-estensjoni tad-data ta' skadenza tagħhom wara dan.

(40) Dawn il-kriterji ġenerali ta' kompatibbiltà japplikaw għall-għajnuna kollha skont dawn il-Linji Gwida, sakemm ma jkunux previsti derogi fit-Taqsimiet 3.1. u 3.2

ta' din il-Parti, minħabba kunsiderazzjonijiet partikolari applikabbli fis-settur agrikolu.

3.1. L-ewwel kundizzjoni: l-għajnuna tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

3.1.1. Attività ekonomika megħjuna

(41) Il-Kummissjoni se tidentifika, abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru, liema attività ekonomika se tkun appoġġata mill-miżura notifikata.

(42) L-Istat Membru jrid juri li l-għajnuna għandha l-għan li tiffaċilita l-iżvilupp tal-attività ekonomika identifikata.

(43) Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna mogħtija f'konformità mat-Taqsima 1.2. tista' tiffaċilita l-iżvilupp tal-attività jew taż-żona ekonomika identifikata, peress li mingħajr għajnuna, tali żvilupp ma jistax isir bl-istess mod.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna individwalment notifikabbli abbażi ta' skema

(44) Meta tagħti l-għajnuna għal proġetti ta' investiment individwalment notifikabbli abbażi ta' skema, l-awtorità awtorizzanti trid turi li l-proġett magħżul se jikkontribwixxi għall-objettivi tal-iskema u li b'hekk jikkontribwixxi għall-objettivi ta' għajnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali. Għal dan l-għan, jenħtieġ li l-Istati Membri jirreferu għall-informazzjoni pprovduta mill-applikant għall-għajnuna, fejn iridu jiġu deskritti l-effetti pożittivi tal-investiment.

3.1.2. L-effett ta' inċentiv

(45) L-għajnuna fis-settur agrikolu u fis-settur tal-forestrija u fiż-żoni rurali tista' biss titqies kompatibbli mas-suq intern, jekk ikollha effett ta' inċentiv. Effett ta' inċentiv jeżisti meta l-għajnuna tbiddel l-imġiba ta' impriża b'tali mod li din tkun involuta f'attività addizzjonali li tikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-settur li ma kinitx tkun involuta fiha mingħajr l-għajnuna jew li fiha kienet tkun involuta biss b'mod ristrett jew differenti. L-għajnuna, madankollu, ma għandhiex tissussidja l-kostijiet ta' attività li impriża xorta waħda kienet twettaq u ma għandhiex tikkumpensa għar-riskju kummerċjali normali ta' attività ekonomika.

(46) Sakemm l-eċċezzjonijiet ma jkunux stipulati b'mod espliċitu fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew f'dawn il-Linji Gwida, il-miżuri unilaterali ta' għajnuna mill-Istat li huma sempliċiment maħsuba sabiex itejbu s-sitwazzjoni finanzjarja tal-impriżi iżda li bl-ebda mod ma jikkontribwixxu għall-iżvilupp tas-settur, u b'mod partikolari għajnuna li tingħata biss fuq il-bażi tal-prezz, il-kwantità, l-unità ta' produzzjoni jew l-unità tal-mezzi ta' produzzjoni jitqiesu li jikkostitwixxu għajnuna operattiva li hija inkompatibbli mas-suq intern. Barra minn hekk, fis-sustanza tagħha, għajnuna bħal din aktarx li xxekkel ukoll il-mekkaniżmi li jirregolaw l-organizzazzjoni tas-suq intern.

(47) L-għajnuna mogħtija skont il-Parti II, it-Taqsimiet 1.2 u 2.8.5 jenħtieġ li tkun limitata għal għajnuna mogħtija lill-impriżi attivi fis-settur agrikolu u tal-forestrija li jiffaċċjaw diversi diffikultajiet minkejja li jkunu wettqu sforzi raġonevoli sabiex jimminimizzaw dawn ir-riskji. L-għajnuna mill-Istat jenħtieġ li ma jkollhiex bħala effett li tħajjar lil impriżi jieħdu riskju bla bżonn. Impriżi attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija jenħtieġ li huma stess iġarrbu l-konsegwenzi ta' għażliet mhux prudenti ta' metodi ta' produzzjoni jew prodotti.

(48) Għar-raġunijiet spjegati fil-punt (45) ta' hawn fuq, il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna ma tippreżentax inċentiv għall-benefiċjarju kull meta l-ħidma fuq il-proġett jew l-attività rilevanti tkun diġà bdiet qabel ma l-benefiċjarju jkun applika għall-għajnuna mingħand l-awtoritajiet nazzjonali.

(49) L-applikazzjoni għall-għajnuna trid tinkludi tal-anqas l-isem tal-applikant u d-daqs tal-impriża, deskrizzjoni tal-proġett jew tal-attività, inkluż il-post u d-dati ta' bidu u tat-tmiem tagħhom, l-ammont ta' għajnuna meħtieġa sabiex jitwettqu u l-kostijiet eliġibbli.

(50) Barra minn hekk, fl-applikazzjoni, l-intrapriżi l-kbar iridu jiddeskrivu s-sitwazzjoni mingħajr l-għajnuna, liema sitwazzjoni ssir referenza għaliha bħala x-xenarju kontrofattwali jew bħala proġett jew attività alternattiva, u għandhom jissottomettu evidenza dokumentata li tappoġġa x-xenarju kontrofattwali deskritt fl-applikazzjoni. Dan ir-rekwiżit ma japplikax għall-muniċipalitajiet, li huma awtoritajiet lokali awtonomi b'baġit annwali ta' anqas minn EUR 10 miljun u ta' anqas minn 5 000 abitant.

(51) Malli tirċievi applikazzjoni, l-awtorità awtorizzanti trid twettaq verifika tal-kredibbiltà tax-xenarju kontrofattwali u tikkonferma li l-għajnuna reġjonali għandha l-effett ta' inċentiv meħtieġ. Xenarju kontrofattwali jitqies kredibbli jekk ikun ġenwin u jekk ikun jirrigwarda l-fatturi prevalenti għat-teħid tad-deċiżjonijiet fiż-żmien li fih il-benefiċjarju jieħu d-deċiżjoni dwar il-proġett jew l-attività kkonċernata.

(52) B'deroga mill-punti (48) sa (51), l-għajnuna fil-forma ta' benefiċċji fiskali mogħtija lill-SMEs għandha titqies li jkollha effett ta' inċentiv jekk l-iskema tal-għajnuna tkun tistabbilixxi dritt għall-għajnuna f'konformità mal-kriterji oġġettivi u mingħajr aktar eżerċitar ta' diskrezzjoni mill-Istat Membru u jekk l-iskema tal-għajnuna tkun ġiet adottata u daħlet fis-seħħ qabel tkun bdiet il-ħidma fuq il-proġett jew l-attività megħjuna. Ir-rekwiżit tal-aħħar ma japplikax fil-każ ta' skemi fiskali suċċessivi, sakemm l-attività ma kinitx diġà koperta mill-iskemi preċedenti fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa.

(53) B'deroga mill-punti (48) sa (52), il-kategoriji ta' għajnuna li ġejjin ma humiex meħtieġa li jkollhom effett ta' inċentiv jew jitqiesu li għandhom effett ta' inċentiv:

(a) skemi ta' għajnuna għal konsolidazzjoni tal-art f'konformità mat-Taqsima 1.3.4 u t-Taqsima 2.9.2 tal-Parti II u skemi ta' għajnuna b'objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi f'konformità mat-Taqsima 2.8 tal-Parti II u meta:

(i) l-iskema tal-għajnuna tkun tistabbilixxi dritt għall-għajnuna f'konformità mal-kriterji oġġettivi u mingħajr eżerċitar ulterjuri ta' diskrezzjoni mill-Istat Membru;

(ii) l-iskema ta' għajnuna tiġi adottata u tiddaħħal fis-seħħ qabel ma l-benefiċjarju jġarrab l-kostijiet eliġibbli skont it-Taqsimiet 1.3.4, 2.9.2 u 2.8 tal-Parti II; u

(iii) l-iskema tal-għajnuna tkopri biss lill-SMEs;

(b) għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji mogħtija lill-SMEs f'konformità mat-Taqsima 1.1.6 tal-Parti II;

(c) għajnuna għal żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn f'konformità mat-Taqsima 1.1.7 tal-Parti II;

(d) għajnuna għal azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur agrikolu f'konformità mat-Taqsima 1.1.10.1 tal-Parti II li tikkonsisti fit-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-informazzjoni għal għadd mhux definit ta' benefiċjarji;

(e) għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkaġunata minn diżastri naturali jew minn avvenimenti straordinarji f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.1 tal-Parti II;

(f) għajnuna li tikkumpensa l-ħsara li jikkaġunaw eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.2 tal-Parti II;

(g) għajnuna li tikkumpensa l-kostijiet tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-eradikazzjoni ta' mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u għat-telf ikkaġunat minn dak il-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.3 tal-Parti II;

(h) għajnuna sabiex tkopri l-kostijiet tat-tneħħija u tal-qerda ta' stokk mitluf f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.4 tal-Parti II;

(i) għajnuna sabiex tikkumpensa d-danni kkawżati minn annimali protetti f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.5 tal-Parti II;

(j) għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara fil-foresti kkaġunata minn annimali regolati mil-liġi f'konformità mat-Taqsima 2.8.5 tal-Parti II;

(k) għajnuna għal azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija f'konformità mat-Taqsima 2.4 tal-Parti II li tikkonsisti fit-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-informazzjoni għal għadd mhux definit ta' benefiċjarji;

(l) għajnuna għall-investimenti favur il-konservazzjoni ta' wirt kulturali u naturali fl-impriża agrikola f'konformità mat-Taqsima 1.1.1.2 tal-Parti II għajr għajnuna individwali li taqbeż il-EUR 500 000 għal kull impriża għal kull proġett ta' investiment;

(m) għajnuna għall-promozzjoni ta' miżuri f'konformità mal-punt (463) (b), (c) u (d);

(n) għajnuna sabiex tikkumpensa għall-kostijiet addizzjonali tat-trasport f'konformità mal-punti (475) u (476);

(o) għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija f'konformità mat-Taqsima 1.3.6 u t-Taqsima 2.9.1 tal-Parti II;

(p) għajnuna għar-restawr ta' dannu lil foresti minn nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi, pesti tal-pjanti, mard tal-annimali, eventi katastrofiċi u eventi marbutin mat-tibdil fil-klima f'konformità mat-Taqsima 2.1.3 tal-Parti II;

(q) għajnuna għall-kostijiet ta' trattament u għall-prevenzjoni tat-tixrid tal-organiżmi ta' ħsara u l-mard tas-siġar u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkaġunata minn organiżmi ta' ħsara u l-mard tas-siġar f'konformità mat-Taqsima 2.8.1 tal-Parti II.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna għall-investiment individwalment notifikabbli

(54) Minbarra r-rekwiżiti stabbiliti hawn fuq, għall-għajnuna għall-investiment individwalment notifikabbli, l-Istat Membru jrid jipprovdi evidenza ċara li l-għajnuna effettivament għandha impatt fuq l-għażla tal-investiment. Sabiex tkun tista' ssir valutazzjoni komprensiva, l-Istat Membru ma jridx jipprovdi biss l-informazzjoni dwar il-proġett megħjun iżda anki deskrizzjoni komprensiva tax-xenarju kontrofattwali, li fih l-ebda awtorità pubblika ma tagħti xi għajnuna lill-benefiċjarju.

(55) L-Istati Membri huma mistiedna jibbażaw fuq dokumenti ġenwini u uffiċjali tal-bord, valutazzjonijiet tar-riskji, inkluża l-valutazzjoni ta' riskji speċifiċi għall-post, rapporti finanzjarji, pjanijiet operazzjonali interni, opinjonijiet esperti u

studji oħrajn relatati mal-proġett ta' investiment li jkun qiegħed jiġi vvalutat. Dawk id-dokumenti jeħtieġ li jkunu kontemporanji għall-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet dwar l-investiment jew dwar il-post tiegħu. Dokumenti ta' tagħrif dwar tbassir tad-domanda, tbassir tal-kostijiet, tbassir finanzjarju, dokumenti li jiġu ppreżentati lill-kumitat ta' investiment u li jelaboraw fuq diversi xenarji ta' investiment, jew dokumenti pprovduti lill-istituzzjonijiet finanzjarji, jistgħu jgħinu lill-Istati Membri juru l-effett ta' inċentiv.

(56) F'dan il-kuntest, il-livell ta' profittabbiltà jista' jiġi evalwat bl-użu ta' metodoloġiji li huma prattika standard fis-settur ikkonċernat, u li jistgħu jinkludu metodi għall-evalwazzjoni tal-valur preżenti nett (VPN) tal-proġett[31] , tar-rata ta' redditu interna (IRR)[32] jew tar-redditu medju fuq il-kapital investit (ROCE). Il-profittabbiltà tal-proġett trid titqabbel mar-rati normali ta' redditu applikati mill-benefiċjarju fi proġetti oħrajn ta' investiment ta' natura simili. Fejn dawn ir-rati ma jkunux disponibbli, il-profittabbiltà tal-proġett għandha titqabbel mal-kost tal-kapital tal-impriża kollha kemm hi jew mar-rati ta' redditu komuni osservati fis-settur ikkonċernat.

(57) Fejn ma jkun magħruf l-ebda xenarju kontrofattwali speċifiku, l-effett ta' inċentiv jista' jiġi preżunt meta jkun hemm diskrepanza fil-finanzjament. Jiġifieri meta l-kostijiet tal-investiment jaqbżu l-VPN tal-profitti operatorji mistennija tal-investiment abbażi ta' pjan ta' negozju *ex ante*.

(58) Jekk l-għajnuna ma tibdilx l-imġiba tal-benefiċjarju billi tħeġġeġ investiment addizzjonali, din ma jkollha l-ebda effett pożittiv għall-iżvilupp tas-settur ikkonċernat. Għalhekk, l-għajnuna ma titqiesx kompatibbli mas-suq intern jekk ikun jidher li l-istess investiment xorta jkun jista' jitwettaq anke mingħajr għajnuna.

3.1.3. L-ebda ksur tad-dispożizzjonijiet rilevanti u tal-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni

(59) Jekk miżura ta' għajnuna mill-Istat, il-kundizzjonijiet mehmużin magħha, inkluż il-metodu ta' finanzjament tagħha meta dan jifforma parti integrali mill-miżura ta' għajnuna mill-Istat, jew l-attività li tiffinanzja jkunu jinvolvu ksur tad-dritt tal-Unjoni rilevanti, l-għajnuna ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern[33].

(60) Minħabba l-ispeċifiċità tas-settur agrikolu[34], għalkemm ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat huma ġeneralment applikabbli għal dan is-settur, l-applikazzjoni tagħhom xorta tibqa' soġġetta għad-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-regolamenti tal-ewwel pilastru tal-PAK. Fi kliem ieħor, ir-rikors tal-Istati Membri għal miżuri ta' għajnuna mill-Istat ma jistax jieħu preċedenza fuq ir-Regolament (UE)

---

[31] Il-valur preżenti nett (VPN) ta' proġett huwa d-differenza bejn il-flussi ta' flus pożittivi u negattivi matul il-ħajja tal-investiment, imnaqqsa għall-valur attwali tagħhom (normalment billi jintuża l-kost tal-kapital).

[32] Ir-rata ta' redditu interna (IRR) ma hijiex ibbażata fuq il-qligħ kontabilizzat f'sena partikolari, iżda tqis il-fluss ta' flussi ta' flus futuri li l-investitur jistenna li jirċievi tul il-ħajja kollha tal-investiment. Hija definita bħala r-rata ta' skont li għaliha l-NPV tal-fluss ta' flussi ta' flus ikun żero.

[33] Ara pereżempju s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-19 ta' Settembru 2000, Il-Ġermanja vs Il-Kummissjoni, C-156/98, EU:C:2000:467, il-punt 78; Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-22 ta' Diċembru 2008, Société Régie Networks vs Rhône-Alpes Bourgogne, C-333/07, EU:C:2008:764, il-punti 94–116; Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-22 ta' Settembru 2020, L-Awstrija vs Il-Kummissjoni, C-594/18 P, EU:C:2020:742, il-punt 44; Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Ottubru 2010, Nuova Agricast vs Il-Kummissjoni, C-67/09 P, EU:C:2010:607, il-punt 51.

[34] Ara l-punti (6) - (10).

Nru 1308/2013[35]. Għalhekk, il-Kummissjoni mhux se tawtorizza għajnuna mill-Istat li tkun inkompatibbli mad-dispożizzjonijiet li jirregolaw l-organizzazzjoni komuni tas-suq jew li tfixkel il-funzjonament xieraq tal-organizzazzjoni komuni.

(61) Kundizzjonijiet speċifiċi dwar il-konformità mal-prinċipji tal-organizzazzjoni komuni tas-swieq tal-prodotti agrikoli huma stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II dwar l-għajnuna għall-investiment f'azjendi agrikoli relatati mal-produzzjoni agrikola primarja, fit-Taqsima 1.1.3 dwar l-għajnuna għall-bidu ta' gruppi u organizzazzjonijiet tal-produtturi u fit-Taqsima 1.2.2 dwar l-għajnuna għall-għeluq tal-kapaċità tal-produzzjoni.

3.2. It-tieni kundizzjoni: l-għajnuna ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni

(62) Skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, l-għajnuna maħsuba sabiex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti oqsma ekonomiċi tista' tiġi ddikjarata kompatibbli, "basta dik l-għajnuna ma tfixkilx il-kondizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni."

(63) Din it-Taqsima tistabbilixxi l-metodu tal-eżerċitar tad-diskrezzjoni tal-Kummissjoni fit-twettiq tal-valutazzjoni skont it-tieni kundizzjoni tal-valutazzjoni tal-kompatibbiltà msemmija fil-punt (38)(b).

(64) Min-natura tagħha stess, kwalunkwe miżura ta' għajnuna tiġġenera distorsjonijiet fil-kompetizzjoni u jkollha effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Madankollu, sabiex jiġi stabbilit jekk l-effetti ta' distorsjoni tal-għajnuna jkunux limitati għall-minimu, il-Kummissjoni tivverifika jekk l-għajnuna tkunx meħtieġa, xierqa, proporzjonata u trasparenti.

(65) Imbagħad, il-Kummissjoni tivvaluta l-effett ta' distorsjoni tal-għajnuna inkwistjoni fuq il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. Il-Kummissjoni mbagħad tibbilanċja l-effetti pożittivi tal-għajnuna mal-effetti negattivi tagħha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ. Meta l-effetti pożittivi jegħlbu l-effetti negattivi, il-Kummissjoni tiddikjara l-għajnuna bħala kompatibbli.

(66) Il-konformità tal-għajnuna mal-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsimiet 3.2.1 sa 3.2.5 ta' dan il-Kapitolu trid titqies fil-kuntest speċifiku tal-PAK.

3.2.1. Il-ħtieġa ta' intervent mill-Istat

(67) Sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna mill-Istat hijiex meħtieġa sabiex jintlaħaq l-eżitu maħsub, l-ewwel huwa meħtieġ li tiġi ddijanjostikata l-problema. Għajnuna mill-Istat trid tkun immirata lejn sitwazzjonijiet fejn l-għajnuna tista' ġġib magħha żvilupp materjali li s-suq ma jkunx kapaċi jġib waħdu, pereżempju billi tirrimedja falliment tas-suq għall-attività megħjuna jew l-investiment inkwistjoni. Tabilħaqq, miżuri ta' għajnuna mill-Istat jistgħu, taħt ċerti kundizzjonijiet, jikkoreġu fallimenti tas-suq u b'hekk jikkontribwixxu għall-funzjonament effiċjenti tas-swieq u jsaħħu l-kompetittività.

(68) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tikkunsidra li s-suq ma huwiex qiegħed iwassal l-objettivi mistennija mingħajr l-intervent tal-Istat fir-rigward tal-miżuri ta' għajnuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fit-Parti II. Għalhekk, jenħtieġ li tali għajnuna titqies bħala meħtieġa.

[35] Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea fil-Kawża 177/78 Pigs and Bacon Commission vs McCarren, EU:C:1979:164, il-punt 11.

3.2.2. Adegwatezza tal-għajnuna

(69) Il-miżura ta' għajnuna proposta trid tkun strument ta' politika adegwat sabiex jiġi indirizzat l-objettiv ta' politika kkonċernat. Miżura ta' għajnuna ma titqiesx kompatibbli jekk strumenti ta' politika li joħolqu anqas distorsjoni jew tipi oħrajn ta' għajnuna li joħolqu anqas distorsjoni jippermettu li jinkiseb l-istess kontribut pożittiv għall-objettivi tal-PAK u b'mod partikolari tal-iżvilupp rurali. Huwa importanti li wieħed iżomm f'moħħu li jista' jkun hemm strumenti oħrajn li jkunu aktar adattati bħal regolamenti, strumenti bbażati fuq is-suq, l-iżvilupp tal-infrastruttura u t-titjib fl-ambjent tan-negozju sabiex jintlaħqu dawk l-objettivi.

Adegwatezza fost strumenti ta' politika alternattivi

(70) Dwar l-għajnuna mogħtija fis-settur agrikolu u fis-settur tal-forestrija, li tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fit-Taqsimiet rilevanti tal-Parti II, il-Kummissjoni tqis li din hi strument tal-politika xieraq.

(71) Meta Stat Membru jiddeċiedi li jdaħħal fis-seħħ miżura tal-għajnuna simili għal dik tal-iżvilupp rurali ffinanzjata esklussivament minn fondi nazzjonali, meta fl-istess ħin l-istess intervent huwa previst fil-Pjan Strateġiku rilevanti tal-PAK, l-Istat Membru jenħtieġ li juri l-vantaġġi ta' tali strument tal-għajnuna nazzjonali meta mqabbel mal-intervent tal-Pjan Strateġiku tal-PAK ikkonċernat.

Adegwatezza fost strumenti differenti ta' għajnuna

(72) L-għajnuna tista' tingħata f'diversi forom. Madankollu l-Istat Membru jenħtieġ li jiżgura li l-għajnuna tingħata fil-forma li hija l-aktar probabbli li tiġġenera l-anqas distorsjonijiet fil-kummerċ u fil-kompetizzjoni.

(73) Meta tkun prevista formola speċifika għal miżura tal-għajnuna kif deskritt fil-Parti II, din il-formola titqies xierqa bħala strument tal-għajnuna xieraq għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida.

(74) Il-Kummissjoni tqis li l-għajnuna mogħtija fil-forma prevista fl-interventi rispettivi għall-iżvilupp rurali, ikkofinanzjata mill-FAEŻR jew mogħtija bħala finanzjament addizzjonali għal tali interventi kofinanzjati għall-iżvilupp rurali, hija strument xieraq ta' għajnuna.

(75) Fir-rigward tal-għajnuna għall-investiment li ma hijiex inkluża fil-Pjan Strateġiku tal-PAK jew bħala finanzjament addizzjonali għal tali intervent għall-iżvilupp rurali, fejn l-għajnuna tingħata f'forom li jipprovdu vantaġġ finanzjarju dirett (pereżempju għotjiet diretti, eżenzjonijiet jew tnaqqis fit-taxxi, fis-sigurtà soċjali jew f'imposti obbligatorji oħrajn, eċċ.), l-Istat Membru jrid juri għaliex forom ta' għajnuna oħra li potenzjalment joħolqu anqas distorsjoni, bħall-ħlas bil-quddiem ripagabbli jew bħal forom ta' għajnuna li huma bbażati fuq strumenti ta' dejn jew ta' ekwità (pereżempju, self b'imgħax baxx jew rifużjonijiet tal-imgħax, garanziji tal-Istat, jew forniment alternattiv ta' kapital b'termini favorevoli), huma anqas adegwati.

(76) Fir-rigward tal-miżuri tal-forestrija msemmija fit-Taqsima 2.8 tal-Parti II, l-Istati Membri jridu juru li l-objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi li qegħdin jimmiraw għalihom ma jistgħux jintlaħqu bil-miżuri tal-forestrija li jixbhu lil dawk tal-iżvilupp rurali msemmija fil-Kapitoli 2.1 sa 2.7 tal-Parti II.

(77) Fil-każ ta' diversi kategoriji ta' għajnuna bħall-għajnuna għall-kostijiet tal-attivitajiet ta' riċerka tas-suq, il-ħolqien u d-disinn tal-prodotti u għall-preparazzjoni tal-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent ta' skemi tal-kwalità, l-għajnuna għat-trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni, l-

għajnuna għal servizzi ta' konsulenza, l-għajnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq l-azjendi agrikoli, l-għajnuna għal miżuri promozzjonali, l-għajnuna sabiex tikkumpensa l-kostijiet tal-prevenzjoni u l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, il-pesti tal-pjanti u l-ispeċi aljeni invażivi li huma ta' tħassib għall-Unjoni u għall-Istati Membri u l-għajnuna għas-settur tal-bhejjem, l-għajnuna trid tingħata lill-benefiċjarji finali tal-għajnuna permezz ta' servizzi sussidjati. F'dawn il-każijiet l-għajnuna titħallas lill-fornitur tas-servizz jew l-attività inkwistjoni.

(78) Il-valutazzjoni tal-kompatibbiltà ta' miżura ta' għajnuna mas-suq intern hija mingħajr preġudizzju għar-regoli applikabbli tal-akkwist pubbliku u għall-prinċipji ta' trasparenza u ftuħ u n-nondiskriminazzjoni fil-proċess ta' għażla ta' fornitur tas-servizzi.

3.2.3. Il-proporzjonalità tal-għajnuna

(79) L-għajnuna hija kkunsidrata bħala proporzjonata jekk l-ammont ta' għajnuna għal kull benefiċjarju jkun limitat għall-minimu meħtieġ sabiex titwettaq l-attività megħjuna.

L-intensitajiet massimi tal-għajnuna u l-ammonti massimi tal-għajnuna

(80) Fil-prinċipju, sabiex l-għajnuna tkun proporzjonata, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-ammont tal-għajnuna jenħtieġ li ma jaqbiżx il-kostijiet eliġibbli. Dan huwa mingħajr preġudizzju għar-regoli għal inċentivi ambjentali jew għal inċentivi pubbliċi oħrajn li huma previsti b'mod espliċitu fit-Taqsimiet 1.2.2, 2.1.4 u 2.3 tal-Parti II.

(81) Sabiex tiġi żgurata l-prevedibbiltà u sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi, il-Kummissjoni tapplika intensitajiet massimi tal-għajnuna għal għajnuna. Meta l-intensità massima tal-għajnuna ma tkunx tista' tiġi stabbilita, pereżempju fil-każ tal-għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażagħ u l-iżvilupp ta' farms żgħar, jiġu stabbiliti l-ammonti massimi tal-għajnuna definiti f'termini nominali ħalli tkun żgurata l-proporzjonalità tal-għajnuna.

(82) Jekk il-kostijiet eliġibbli jkunu kkalkolati b'mod korrett u l-intensitajiet massimi tal-għajnuna jew l-ammonti massimi tal-għajnuna stabbiliti fil-Parti II ikunu rispettati, il-kriterju ta' proporzjonalità jitqies bħala ssodisfat.

(83) L-intensità massima tal-għajnuna u l-ammont tal-għajnuna jridu jiġu kkalkolati mill-awtorità awtorizzanti meta tingħata l-għajnuna. Il-kostijiet eliġibbli jridu jkunu sostnuti minn evidenza dokumentarja li jenħtieġ li tkun ċara, speċifika u kontemporanja. Għall-finijiet tal-kalkolu tal-intensità tal-għajnuna u tal-kostijiet eliġibbli, iċ-ċifri kollha użati jridu jittieħdu qabel kwalunkwe tnaqqis fit-taxxa jew imposta oħra.

(84) It-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) ma hijiex eliġibbli għal għajnuna, ħlief meta ma tkunx tista' tiġi rkuprata skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-VAT.

(85) Meta tingħata l-għajnuna f'forma oħra għajr għotja, l-ammont tal-għajnuna huwa l-ekwivalenti ta' għotja gross tal-għajnuna.

(86) Għajnuna pagabbli f'diversi ħlasijiet parzjali hija skontata għall-valur tagħha fil-mument li tingħata l-għajnuna. Il-kostijiet eliġibbli huma skontati għall-valur tagħhom fil-mument li tingħata l-għajnuna. Ir-rata tal-imgħax li għandha tintuża għall-finijiet ta' skontijiet hija r-rata tal-iskont applikabbli fid-data ta' meta ngħatat l-għotja.

(87) L-għajnuna pagabbli fil-futur, inkluża għajnuna f'għadd ta' pagamenti, tiġi skontata għall-valur tagħha fil-mument li tingħata.

(88) Meta l-għajnuna tingħata b'vantaġġi fiskali, l-iskontar tal-porzjonijiet tal-għajnuna għandu jsir abbażi tar-rati ta' skont applikabbli fid-diversi drabi li jidħol fis-seħħ il-benefiċċju fiskali.

(89) L-Istati Membri jistgħu jiffissaw l-ammont ta' għajnuna għall-miżuri jew tipi ta' operazzjonijiet imsemmijin fit-Taqsimiet 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.1.1, 2.1.2, 2.2 u 2.3 tal-Parti II fuq il-bażi ta' suppożizzjonijiet standard ta' kostijiet addizzjonali u dħul mitluf. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li l-kalkoli u l-għajnuna korrispondenti jissodisfaw dan kollu li ġej:

(a) jinkludu biss elementi li jkunu verifikabbli;

(b) ikunu bbażati fuq ċifri stabbiliti b'kompetenza xierqa;

(c) jindikaw b'mod ċar is-sors taċ-ċifri użati;

(d) ikunu differenzjati sabiex jitqiesu l-kundizzjonijiet tas-siti reġjonali jew lokali u l-użu proprju tal-art, fejn dan ikun applikabbli;

(e) ma jkunx fihom elementi marbutin mal-kostijiet tal-investiment.

(90) Mingħajr preġudizzju għall-punt (89), u bl-eċċezzjoni tat-Taqsimiet 1.2 u 2.8.5 tal-Parti II, l-għajnuna tista' tingħata skont l-għażliet ta' kostijiet issimplifikati li ġejjin:

(a) kostijiet unitarji;

(b) somom f'daqqa;

(c) finanzjament b'rata fissa.

L-ammont tal-għajnuna jrid jiġi stabbilit b'wieħed mill-modi li ġejjin:

(a) metodu ta' kalkolu ġust, ekwu u verifikabbli bbażat fuq:

(i) *data* statistika, informazzjoni oġġettiva oħra jew ġudizzju espert; jew

(ii) *data* storika vverifikata tal-benefiċjarji individwali; jew

(iii) l-applikazzjoni tal-prattiki kontabilistiċi normali tal-kostijiet tal-benefiċjarji individwali;

(b) f'konformità mar-regoli għall-applikazzjoni ta' kostijiet unitarji korrispondenti, somom f'daqqa u rati fissi applikabbli f'politiki tal-Unjoni għal tip simili ta' operazzjoni.

(91) Fir-rigward tal-miżuri kofinanzjati, l-ammonti tal-kostijiet eliġibbli jistgħu jiġu kkalkolati f'konformità mal-għażliet ta' kostijiet issimplifikati stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[36] u fir-Regolament (UE) [SPR].

(92) Meta tivvaluta l-kompatibbiltà tal-għajnuna, il-Kummissjoni se tikkunsidra kwalunkwe assigurazzjoni meħuda, jew li setgħet tittieħed mill-benefiċjarju tal-għajnuna. Fir-rigward tal-għajnuna għall-kumpens ta' telf ikkawżat minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali, sabiex jiġi evitat ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, l-għajnuna fl-intensità massima tal-għajnuna jenħtieġ li tingħata biss lil impriża li ma tistax tkun koperta minn assigurazzjoni għal dan it-telf. Għaldaqstant, sabiex titjieb ulterjorment il-

[36] Ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159).

ġestjoni tar-riskji, il-benefiċjarji jridu jkunu mħeġġa li jagħmlu assigurazzjoni kull meta dan ikun possibbli.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna għall-investiment individwalment notifikabbli u għajnuna tal-investiment għal intrapriżi kbar skont skemi notifikati

(93) Bħala regola ġenerali, għajnuna għall-investiment individwalment notifikabbli se tkun ikkunsidrata li hija limitata għall-minimu, jekk l-ammont tal-għajnuna jikkorrispondi għall-kostijiet żejda netti tal-implimentazzjoni tal-investiment fiż-żona kkonċernata, meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas tal-għajnuna[37], bl-intensitajiet massimi tal-għajnuna bħala limitu massimu. Bl-istess mod, fil-każ ta' għajnuna għall-investiment mogħtija lil impriżi kbar skont skemi notifikati, l-Istati Membri jridu jiżguraw li l-ammont tal-għajnuna jkun limitat għall-minimu abbażi ta' "approċċ tal-kostijiet żejda netti", bl-intensitajiet massimi tal-għajnuna bħala l-limitu massimu.

(94) L-ammont tal-għajnuna jenħtieġ li ma jaqbiżx il-minimu meħtieġ sabiex il-proġett irendi biżżejjed qligħ, pereżempju, jenħtieġ li ma jġibx żieda fir-Rata ta' Redditu Intern (IRR) tiegħu li tkun taqbeż ir-rati normali ta' redditu applikati mill-impriża kkonċernata fi proġetti oħrajn tal-investiment ta' għamla simili jew, jekk dawn ir-rati ma jkunux disponibbli, dan ma għandux iġib żieda fl-IRR tiegħu li tkun taqbeż il-kost kapitali tal-impriża sħiħa jew li tkun taqbeż ir-rati ta' redditu osservati ta' spiss fis-settur ikkonċernat.

(95) Fir-rigward tal-għajnuna għall-investiment lill-intrapriżi l-kbar taħt skemi nnotifikati, l-Istat Membru jrid jiżgura li l-ammont tal-għajnuna jikkorrispondi għall-kostijiet żejda netti marbuta mal-implimentazzjoni tal-investiment fiż-żona kkonċernata, meta mqabbel ma' dak li seta' jiġri mingħajr l-għajnuna f'xenarju kontrofattwali. Il-metodu spjegat fil-punt (94) irid jintuża flimkien mal-intensitajiet massimi tal-għajnuna bħala limitu massimu.

(96) Fir-rigward tal-għajnuna għall-investiment individwalment notifikabbli, il-Kummissjoni se tivverifika jekk l-ammont tal-għajnuna jaqbiżx il-minimu meħtieġ sabiex il-proġett jiġi jrendi biżżejjed profitt, billi tuża l-metodu stabbilit fil-punt (94). Il-kalkoli użati għall-analiżi tal-effett ta' inċentiv jistgħu jintużaw ukoll sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajnuna hijiex proporzjonata. L-Istat Membru jrid juri l-proporzjonalità abbażi ta' dokumentazzjoni bħal dik imsemmija fil-punt (55).

(97) Il-punti (93) sa (96) ta' hawn fuq ma japplikawx għall-muniċipalitajiet li huma awtoritajiet lokali awtonomi b'baġit annwali ta' anqas minn EUR 10 miljun u ta' anqas minn 5 000 abitant, imsemmija fil-punt (50).

Kumulazzjoni ta' għajnuna

(98) L-għajnuna tista' tingħata flimkien ma' diversi skemi jew akkumulata ma' għajnuna *ad hoc*, sakemm l-ammont totali ta' għajnuna mill-Istat għal attività jew proġett megħjun ma taqbiżx il-limiti massimi tal-għajnuna stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.

(99) L-għajnuna b'kostijiet eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe għajnuna oħra tal-Istat, sakemm dawn l-għajnuniet jikkonċernaw kostijiet eliġibbli identifikabbli differenti. L-għajnuna b'kostijiet eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe għajnuna oħra mill-Istat, fir-

[37] Meta jiġu mqabbla x-xenarji kontrofattwali, l-għajnuna trid tiġi skontata bl-istess fattur bħax-xenarji tal-investiment u dawk kontrofattwali korrispondenti.

rigward tal-istess kostijiet eliġibbli, li jikkoinċidu parzjalment jew b'mod sħiħ, biss jekk tali akkumulazzjoni ma twassalx sabiex tinqabeż l-ogħla intensità ta' għajnuna jew l-ammont ta' għajnuna applikabbli għal dan it-tip ta' għajnuna skont dawn il-Linji Gwida.

(100) Għajnuna mingħajr kostijiet eliġibbli identifikabbli skont it-Taqsima 1.1.2 tal-Parti II tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe miżura oħra ta' għajnuna mill-Istat b'kostijiet eliġibbli identifikabbli. L-għajnuna mingħajr kostijiet eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' għajnuna mill-Istat oħra mingħajr kostijiet eliġibbli identifikabbli, sal-livelli limitu ta' finanzjament totali rilevanti stabbilit fiċ-ċirkostanzi speċifiċi ta' kull każ minn dawn il-Linji Gwida jew linji gwida oħrajn dwar l-għajnuna mill-Istat, regolament ta' eżenzjoni ġenerali jew deċiżjoni adottata mill-Kummissjoni.

(101) Għajnuna mill-Istat favur is-settur agrikolu jenħtieġ li ma tiġix akkumulata mal-pagamenti msemmija fl-Artikoli 131 u 132 tar-Regolament (UE) XXX [SPR] fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli jekk dan l-akkumulu jirriżulta f'intensità tal-għajnuna jew f'ammont tal-għajnuna li jaqbeż lil dawk stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.

(102) Meta finanzjament tal-Unjoni ġestit ċentralment mill-istituzzjonijiet, mill-aġenziji, mill-impriżi konġunti jew minn korpi oħrajn tal-Unjoni li ma jkunx direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istat Membru jiġi kkombinat flimkien ma' għajnuna mill-Istat, dan tal-aħħar biss jitqies sabiex jiġi stabbilit jekk il-limiti ta' notifika u tal-intensitajiet massimi ta' għajnuna jew l-limiti massimi ta' għajnuna ġewx irrispettati, dment li l-ammont totali ta' finanzjament pubbliku mogħti għal dawn il-kostijiet eliġibbli ma jaqbiżx ir-rata/i ta' finanzjament l-aktar favorevoli stabbilita/i fir-regoli applikabbli tad-dritt tal-Unjoni.

(103) L-għajnuna ambjentali skont dawn il-Linji Gwida jenħtieġ li ma tiġix akkumulata ma' kwalunkwe għajnuna *de minimis* fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli jekk tali akkumulazzjoni tirriżulta f'intensità ta' għajnuna jew f'ammont ta' għajnuna li jaqbeż dak stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.

(104) L-għajnuna għal investimenti maħsuba għar-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola kif imsemmi fil-punt (149)(d) jenħtieġ li ma tiġix akkumulata mal-għajnuna li tikkumpensa għal dannu materjali msemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.1, 1.2.1.2 u 1.2.1.3.

(105) L-għajnuna għal prattiki agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent skont it-Taqsimiet 1.1.4, 1.1.5 u 1.1.8 tal-Parti II jenħtieġ li ma twassalx għal finanzjament doppju bi prattiki ekwivalenti msemmija fl-Artikolu 28 tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR]. Il-klawżola ta' reviżjoni stabbilita fil-punt (622) jenħtieġ li tiżgura wkoll li jiġi evitat finanzjament doppju.

(106) Għajnuna inizjali għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet fis-settur tal-agrikoltura kif imsemmi fit-Taqsima 1.1.3 tal-Parti II jenħtieġ li ma tiġix akkumulata mal-appoġġ korrispondenti għall-gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet fis-settur tal-agrikoltura kif imsemmi fl-Artikolu 71 tar-Regolament (UE) Nru [SPR]. Għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażagħ, għajnuna inizjali għall-iżvilupp ta' farms żgħar u għajnuna inizjali għal attivitajiet agrikoli kif imsemmija fit-Taqsima 1.1.2 jenħtieġ li ma jiġux akkumulati mal-appoġġ korrispondenti kif imsemmi fl-Artikolu 69 tar-Regolament (UE) Nru [SPR] jekk

tali akkumulazzjoni tirriżulta f'ammont ta' għajnuna li jaqbeż dawk stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.

3.2.4. *Trasparenza*

(107) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-pubblikazzjoni tal-informazzjoni li ġejja fil-modulu tal-għoti tat-trasparenza[38] tal-Kummissjoni Ewropea jew fuq sit web komprensiv dwar l-għajnuna mill-Istat, fuq livell nazzjonali jew reġjonali:

(a) it-test sħiħ tal-iskema tal-għajnuna u d-dispożizzjonijiet tal-implimentazzjoni tagħha, jew il-bażi ġuridika għall-għajnuna individwali, jew ħolqa għaliha;

(b) l-identità tal-awtorità/ajiet awtorizzanti;

(c) l-identità tal-benefiċjarji individwali, il-forma u l-ammont tal-għajnuna mogħtija lil kull benefiċjarju, id-data tal-għotja, it-tip tal-impriża (SME/intrapriża kbira), ir-reġjun li fih jinsab il-benefiċjarju (fil-Livell II tan-NUTS) u s-settur ekonomiku prinċipali li fih il-benefiċjarju jwettaq l-attivitajiet tiegħu (fil-livell tal-grupp NACE). Rekwiżit bħal dan jista' jitħalla barra jekk l-għotjiet ta' għajnuna individwali li ma jkunux jaqbżu dawn il-limiti:

(i) EUR [10 000] għal benefiċjarji attivi fil-produzzjoni agrikola primarja;

(ii) EUR 100 000 għal benefiċjarji fis-setturi tal-ipproċessar tal-prodotti agrikoli, tal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, fis-settur tal-forestrija jew f'attivitajiet li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.

(108) Għal skemi ta' għajnuna fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa, l-informazzjoni dwar l-ammont ta' għajnuna individwali tista' tiġi pprovduta fil-meded li ġejjin (f'miljuni ta' EUR): [0,01 sa 0,1] għall-produzzjoni agrikola primarja biss; 0,1 sa 0,5; 0,5 sa 1; 1 sa 2; 2 sa 5; 5 sa 10; 10 sa 30; u 30 u aktar.

(109) Din l-informazzjoni trid tiġi ppubblikata wara li tkun ittieħdet id-deċiżjoni tal-għoti, u trid tinżamm għal mill-anqas 10 snin u tkun disponibbli għall-pubbliku bla restrizzjonijiet[39].

(110) Għal raġunijiet ta' trasparenza, l-Istati Membri jridu jwettqu rapportar u reviżjoni kif mitlub fil-Kapitolu 2 tal-Parti III.

3.2.5. *Effetti negattivi indebiti fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ*

(111) L-għajnuna għas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaż-żoni rurali tista' potenzjalment tikkawża distorsjonijiet fis-suq tal-prodotti. Sabiex l-għajnuna tkun kompatibbli, l-effetti negattivi tal-miżura ta' għajnuna f'termini ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri jridu jiġu mminimizzati.

(112) Il-Kummissjoni tidentifika s-suq/swieq li jkun(u) affettwati mill-għajnuna, filwaqt li tqis l-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru fis-suq/swieq tal-prodotti kkonċernat(i), jiġifieri s-suq/swieq affettwat(i) mill-bidla fl-imġiba tal-

---

[38] "Tiftix Pubbliku tal-Bażi tad-*Data* dwar it-Trasparenza tal-Għajnuna mill-Istat", disponibbli fuq is-sit web li ġej: https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=mt

[39] Din l-informazzjoni trid tiġi ppubblikata fi żmien sitt xhur mid-data tal-għoti tal-għajnuna (jew fi żmien sena mid-data tad-dikjarazzjoni tat-taxxa fil-każ tal-għajnuna fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa). Fil-każ ta' għajnuna mhux skont il-liġi, l-Istati Membri se jintalbu jiżguraw li din l-informazzjoni *ex post* tiġi ppubblikata tal-anqas fi żmien sitt xhur mid-data tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni. L-informazzjoni trid tkun disponibbli f'format li jippermetti li d-*data* titfittex, tiġi estratta u tiġi ppubblikata faċilment fuq l-Internet, pereżempju f'format CSV jew XML.

benefiċjarju tal-għajnuna. Fil-valutazzjoni tal-effetti negattivi tal-miżura ta' għajnuna, il-Kummissjoni se tiffoka l-analiżi tagħha tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fuq l-impatt prevedibbli li l-għajnuna fis-settur agrikolu u tal-forestrija u fiż-żoni rurali għandha fuq il-kompetizzjoni bejn l-impriżi fis-suq/swieq tal-prodotti affettwat(i)[40].

(113) Bħala punt ta' tluq, jekk l-għajnuna tkun immirata sew, proporzjonata u limitata għall-kostijiet żejda netti, l-impatt negattiv tal-għajnuna jitnaqqas u r-riskju li l-għajnuna tfixkel il-kompetizzjoni b'mod mhux xieraq ikun aktar limitat. It-tieni nett, il-Kummissjoni tistabbilixxi intensitajiet tal-għajnuna jew ammonti ta' għajnuna massimi. L-għan huwa li jiġi evitat li l-għajnuna mill-Istat tintuża għal proġetti fejn il-proporzjon bejn l-ammont tal-għajnuna u l-kostijiet eliġibbli għandu jitqies għoli ħafna u partikolarment suxxettibbli li joħloq distorsjonijiet. B'mod ġenerali, aktar ma l-proġett megħjun iġib miegħu effetti pożittivi potenzjali u aktar ma tkun kbira l-ħtieġa potenzjali għall-għajnuna, aktar ikun għoli l-limitu massimu fuq l-intensità tal-għajnuna.

(114) Madankollu, anke meta l-għajnuna tkun meħtieġa u proporzjonata, din tista' tirriżulta f'bidla fl-imġiba tal-benefiċjarji li tfixkel il-kompetizzjoni. Dan huwa aktar probabbli fis-settur agrikolu li hu differenti minn swieq oħrajn bl-istruttura speċifika tal-produzzjoni agrikola primarja li hi karatterizzata minn għadd ġmielu ta' impriżi żgħar involuti. Fi swieq bħal dawn, ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni huwa kbir anke meta jingħataw biss ammonti żgħar ta' għajnuna.

(115) F'ċerti sitwazzjonijiet l-effetti negattivi jegħlbu sew l-effetti pożittivi, li jfisser li l-għajnuna ma tistax tinstab kompatibbli mas-suq intern. Partikolarment, skont il-prinċipji ġenerali tat-Trattat, l-għajnuna mill-Istat ma tistax titqies kompatibbli mas-suq intern jekk il-miżura ta' għajnuna tkun diskriminatorja b'mod mhux iġġustifikat min-natura tagħha ta' għajnuna mill-Istat. Kif spjegat fit-Taqsima 3.1.3, il-Kummissjoni għalhekk ma hija se tiddikjara l-ebda miżura bħala kompatibbli fejn tali miżura jew il-kundizzjonijiet marbuta magħha jinvolvu ksur tad-dritt tal-Unjoni rilevanti. Dan huwa partikolarment il-każ għal miżuri ta' għajnuna fejn l-għoti tal-għajnuna jkun soġġett għall-obbligu għall-benefiċjarju li juża prodotti jew servizzi nazzjonali, kif ukoll għal miżuri ta' għajnuna li jirrestrinġu l-possibbiltà għall-benefiċjarju li jisfrutta r-riżultati tar-riċerka, tal-iżvilupp u tal-innovazzjoni fi Stati Membri oħrajn.

(116) Il-Kummissjoni ma hijiex se tawtorizza għajnuna għal attivitajiet relatati mal-esportazzjoni lil pajjiżi terzi jew lil Stati Membri li jkunu marbutin direttament mal-kwantitajiet esportati, għajnuna li tkun kontinġenti fuq l-użu ta' prodotti domestiċi fuq dawk importati, jew għajnuna sabiex jiġi stabbilit u jitħaddem network ta' distribuzzjoni jew sabiex tiġi koperta xi nefqa oħra marbuta mal-attivitajiet ta' esportazzjoni. Għajnuna għall-ispiża tal-parteċipazzjoni f'fieri kummerċjali, jew għal studji jew għal servizzi ta' konsulenza meħtieġa għat-tnedija ta' prodott ġdid jew eżistenti f'suq ġdid, fil-prinċipju ma tikkostitwixxix għajnuna għall-esportazzjoni.

---

[40] Għadd ta' swieq jistgħu jiġu affettwati mill-għajnuna, għaliex l-impatt tal-għajnuna jista' ma jkunx limitat għas-suq li jikkorrispondi għall-attività appoġġata, iżda jista' jestendi għal swieq oħrajn li huma marbuta ma' dak is-suq għaliex ikunu f'fażi upstream, downstream jew kumplimentari, jew għaliex il-benefiċjarju jkun diġà preżenti fihom jew se jkun preżenti fihom fil-futur qrib.

L-iskemi ta' għajnuna għall-investiment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fis-settur tal-forestrija

(117) Minħabba li l-għajnuna għall-investiment lil impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u lil impriżi attivi f'setturi oħrajn, pereżempju fis-settur tal-ipproċessar tal-ikel, għandha t-tendenza li jkollha effetti ta' distorsjoni simili fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-kunsiderazzjonijiet ġenerali dwar il-politika ta' kompetizzjoni fuq l-effett tal-kompetizzjoni u l-kummerċ jenħtieġ li japplikaw ugwalment għal dawk is-setturi kollha. Għalhekk, il-kundizzjonijiet deskritti fil-punti (118) sa (130) iridu jiġu rrispettati fir-rigward tal-għajnuna għall-investiment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fis-settur tal-forestrija.

(118) L-iskemi ta' għajnuna ma jridux iwasslu għal distorsjonijiet sinifikanti tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. B'mod partikolari, anke jekk id-distorsjonijiet jistgħu jitqiesu limitati fuq livell individwali (sakemm ikunu ġew issodisfati l-kundizzjonijiet kollha għall-għajnuna għall-investiment), fuq bażi kumulattiva l-iskemi ta' għajnuna għall-investiment xorta waħda jistgħu jwasslu għal livelli ta' distorsjoni għoljin. F'każ li skema ta' għajnuna għall-investiment tkun tiffoka fuq ċerti setturi, ir-riskju ta' distorsjoni bħal din jinħass aktar.

(119) Għalhekk, l-Istat Membru kkonċernat irid juri li kwalunkwe effett negattiv se jkun limitat għall-minimu filwaqt li jqis, pereżempju, id-daqs tal-proġetti kkonċernati, l-ammonti tal-għajnuna individwali u kumulattiva, il-benefiċjarji mistennija kif ukoll il-karatteristiċi tas-setturi fil-mira. Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tivvaluta l-effetti negattivi potenzjali, l-Istat Membru huwa mħeġġeġ jippreżenta kull valutazzjoni tal-impatt li għandu għad-dispożizzjoni tiegħu, kif ukoll evalwazzjonijiet *ex post* li jkunu twettqu għal skemi simili.

Għajnuna għall-investimenti notifikabbli individwalment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fis-settur tal-forestrija

(120) Fl-istima tal-effetti negattivi tal-għajnuna għall-investiment individwali, il-Kummissjoni tenfasizza b'mod partikolari l-effetti negattivi marbuta mal-bini tal-kapaċità żejda fi swieq li jkunu sejrin lura, mal-prevenzjoni tal-ħruġ, u mal-kunċett tas-setgħa sostanzjali fis-suq. Dawn l-effetti negattivi huma deskritti fil-punti (121) sa (130) u jridu jkunu kontrobilanċjati bl-effetti pożittivi tal-għajnuna.

(121) Għall-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tad-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu evidenza li tippermetti lill-Kummissjoni tidentifika s-swieq tal-prodotti kkonċernati (jiġifieri, il-prodotti affettwati mill-bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju tal-għajnuna) u tidentifika l-kompetituri u l-klijenti/konsumaturi affettwati. Il-prodott ikkonċernat huwa normalment il-prodott kopert mill-proġett ta' investiment[41]. Meta l-proġett jittratta prodott intermedju u parti sinifikanti tal-produzzjoni ma tinbiegħx fis-suq, il-prodott ikkonċernat jista' jkun il-prodott downstream. Is-suq tal-prodotti rilevanti jinkludi l-prodott ikkonċernat u s-sostituti tiegħu meqjusin bħala tali, jew mill-konsumatur (minħabba l-karatteristiċi, il-prezzijiet, jew l-użu

[41] Għal proġetti ta' investiment li jinvolvu l-produzzjoni ta' diversi prodotti differenti, kull prodott irid jiġi vvalutat.

maħsub tal-prodott) jew mill-produttur (minħabba l-flessibbiltà tal-installazzjonijiet tal-produzzjoni).

(122) Il-Kummissjoni tuża diversi kriterji sabiex tivvaluta dawn id-distorsjonijiet potenzjali, bħall-istruttura tas-suq tal-prodott ikkonċernat, il-prestazzjoni tas-suq (suq li sejjer lura jew li qiegħed jikber), il-proċess għall-għażla tal-benefiċjarju tal-għajnuna, l-ostakli għad-dħul fis-suq u għall-ħruġ minnu, u d-differenzi bejn il-prodotti.

(123) Meta intrapriża tiddependi b'mod sistematiku fuq l-għajnuna mill-Istat, dan jista' jindika li l-intrapriża ma tiflaħx għall-kompetizzjoni waħedha jew li qiegħda tgawdi minn vantaġġi mhux mistħoqqa meta mqabbla mal-kompetituri tagħha.

(124) Il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn żewġ sorsi ewlenin ta' effetti negattivi potenzjali fuq is-swieq tal-prodotti:

(a) każijiet ta' espansjoni sinifikanti fil-kapaċità li jew twassal għal sitwazzjoni ta' kapaċità żejda jew inkella tkompli tgħarraq sitwazzjoni diġà eżistenti ta' kapaċità żejda, speċjalment f'suq li jkun sejjer lura; u

(b) każijiet fejn il-benefiċjarju tal-għajnuna jkollu saħħa sinifikanti fis-suq.

(125) Sabiex tevalwa jekk l-għajnuna sservix sabiex jinħolqu jew sabiex jinżammu strutturi ineffiċjenti fis-suq, il-Kummissjoni se tqis il-kapaċità addizzjonali fil-produzzjoni maħluqa mill-proġett u jekk is-suq huwiex qiegħed jagħti riżultati tajbin.

(126) Jekk is-suq inkwistjoni jkun qiegħed jikber, normalment ikun hemm anqas raġuni għal tħassib li l-għajnuna se taffettwa b'mod negattiv inċentivi dinamiċi jew li sejra xxekkel il-ħruġ jew id-dħul fis-suq aktar milli dovut.

(127) Huwa ġġustifikat li persuna tkun aktar imħassba meta s-swieq ikunu sejrin lura. Il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn każijiet li fihom, minn perspettiva fit-tul, is-suq relevanti jkun strutturalment sejjer lura (jiġifieri qiegħed jiċkien), u każijiet li fihom is-suq rilevanti jkun sejjer lura b'mod relattiv (jiġifieri għadu qiegħed jikber, iżda ma jaqbiżx ir-rata ta' referenza għat-tkabbir).

(128) Prestazzjoni baxxa tas-suq tipikament titkejjel kontra l-PDG taż-ŻEE matul it-tliet snin qabel il-bidu tal-proġett (rata normattiva). Din tista' titkejjel ukoll fuq il-bażi tar-rati tat-tkabbir imbassra għat-tliet snin sa ħames snin li jkun imiss. L-indikaturi jistgħu jinkludu t-tkabbir futur mistenni tas-suq ikkonċernat u r-rati tal-użu tal-kapaċità mistennija riżultanti, kif ukoll l-impatt possibbli taż-żieda fil-kapaċità fuq il-kompetituri f'termini ta' prezzijiet u marġnijiet tal-profitt.

(129) F'ċerti każijiet, il-valutazzjoni tat-tkabbir tas-suq tal-prodotti fiż-ŻEE tista' ma tkunx adegwata sabiex jiġu vvalutati l-effetti kollha tal-għajnuna fl-intier tagħhom, b'mod partikolari jekk is-suq ġeografiku jkun globali. F'dawn il-każijiet, il-Kummissjoni tqis l-effett tal-għajnuna fuq l-istrutturi tas-suq ikkonċernat, b'mod partikolari, il-potenzjal tagħha li ġġiegħel produtturi fiż-ŻEE sabiex joħorġu mis-suq.

(130) Sabiex tiġi evalwata l-eżistenza tas-saħħa sinifikanti fis-suq, il-Kummissjoni se tqis il-pożizzjoni tal-benefiċjarju fuq perjodu ta' żmien qabel ma rċieva l-għajnuna, u l-pożizzjoni mistennija tiegħu fis-suq wara li l-investiment jiġi finalizzat. Il-Kummissjoni se tqis l-ishma mis-suq tal-benefiċjarju, kif ukoll l-ishma mis-suq tal-kompetituri tiegħu u fatturi rilevanti oħrajn. Pereżempju, se tivvaluta l-istruttura tas-suq billi tħares lejn il-konċentrazzjoni tas-suq, l-ostakli

potenzjali għad-dħul[42], il-poter tax-xerrej[43] u l-ostakli għall-espansjoni jew għall-ħruġ.

3.2.6. L-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-għajnuna (test ta' bbilanċjar)

(131) Il-Kummissjoni tivvaluta jekk l-effetti pożittivi tal-miżura ta' għajnuna jegħlbux l-effetti negattivi identifikati fuq il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. Il-Kummissjoni tista' tikkonkludi dwar il-kompatibbiltà tal-miżura ta' għajnuna mas-suq intern biss meta l-effetti pożittivi jegħlbu l-effetti negattivi.

(132) F'każijiet fejn il-miżura ta' għajnuna proposta ma tindirizzax falliment tas-suq identifikat sew b'mod xieraq u proporzjonat, l-effetti ta' distorsjoni negattivi fuq il-kompetizzjoni għandhom it-tendenza li jegħlbu l-effetti pożittivi tal-miżura u b'hekk il-Kummissjoni x'aktarx tikkonkludi li l-miżura ta' għajnuna proposta hija inkompatibbli.

(133) Fil-prinċipju, minħabba l-effetti pożittivi tagħha fuq l-iżvilupp tas-settur, il-Kummissjoni tikkunsidra li meta għajnuna tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet u ma taqbiżx l-intensitajiet massimi rilevanti tal-għajnuna jew l-ammonti massimi tal-għajnuna, stabbiliti fit-Taqsimiet applikabbli tal-Parti II, l-effett negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ jiġi limitat għall-minimu.

(134) Mingħajr preġudizzju għal punti oħrajn ta' din it-Taqsima, il-Kummissjoni se tikkunsidra l-effetti pożittivi tal-għajnuna li jridu jiġu stabbiliti meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin meta l-għajnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija:

(a) tkun relatata mill-qrib mal-PAK;

(b) tkun konsistenti ma' objettiv wieħed jew aktar imsemmija fl-Artikoli 5 u 6 tar-Regolament XXX [SPR];

(c) tkun kompatibbli mar-regoli dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti agrikoli;

(d) taqbel mal-Pjan Strateġiku rilevanti tal-PAK u tkun konsistenti miegħu, fir-rigward ta' miżuri li jkunu jixbħu lil dawk tal-iżvilupp rurali li jkunu ffinanzjati esklussivament mill-fondi nazzjonali, sabiex tiġi żgurata l-koerenza mal-interventi tal-iżvilupp rurali kofinanzjati mill-FAEŻR skont il-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK.

(135) Fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat li hija kofinanzjata skont ir-Regolament XXX [SPR], jew iffinanzjata mill-Unjoni, il-Kummissjoni se tikkunsidra li l-effetti pożittivi relatati ġew stabbiliti.

(136) Fejn jintwera li l-għajnuna għandha impatt ambjentali u klimatiku pożittiv, il-Kummissjoni se tqis li l-effetti pożittivi ta' tali għajnuna ġew stabbiliti. L-Artikolu 11 tat-Trattat jiddikjara li "l-ħtiġijiet għall-ħarsien ta' l-ambjent għandhom ikunu integrati fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politika u l-attivitajiet ta' l-Unjoni, partikolarment bl-għan li jinkoraġġixxu żvilupp sostenibbli." Il-promozzjoni mill-Unjoni tal-għan tal-ħarsien tal-ambjent kif

[42] Dawn l-ostakli għad-dħul jinkludu ostakli legali (b'mod partikolari drittijiet ta' proprjetà intellettwali), l-ekonomiji ta' skala u l-kamp ta' applikazzjoni, l-ostakli għall-aċċess għan-networks u l-infrastruttura. Meta l-għajnuna tittratta suq fejn il-benefiċjarju tal-għajnuna jkun diġà stabbilit, l-ostakli possibbli għad-dħul jistgħu jintensifikaw is-saħħa sinifikanti fis-suq ta' dan il-benefiċjarju u b'hekk l-effetti negattivi possibbli ta' dik is-saħħa fis-suq.

[43] Meta jkun hemm xerrejja b'saħħithom fis-suq, huwa anqas probabbli li benefiċjarju tal-għajnuna jkun jista' jżid il-prezzijiet fil-konfront ta' dawn ix-xerrejja b'saħħithom.

stabbilit f'dak l-Artikolu 11 tat-Trattat, iqis ukoll il-prinċipju ta' min iniġġes iħallas. Għalhekk jenħtieġ li tingħata attenzjoni partikolari għal kwistjonijiet ambjentali u klimatiċi fin-notifiki dwar l-għajnuna mill-Istat. In-notifiki kollha ta' għajnuna mill-Istat jenħtieġ li jinkludu valutazzjoni dwar jekk l-attività ta' għajnuna hijiex mistennija li jkollha xi impatt ambjentali u/jew klimatiku. F'każijiet fejn ikun hemm impatt bħal dan, in-notifiki tal-għajnuna mill-Istat jenħtieġ li jipprovdu informazzjoni li turi li l-miżura ta' għajnuna ma hijiex sejra tirriżulta fi ksur tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni applikabbli. Pereżempju, fil-każ ta' skema ta' għajnuna għall-investimenti li huma maħsuba sabiex iżidu l-produzzjoni, u li jinvolvu żieda fl-użu tar-riżorsi skarsi jew żieda fit-tniġġis, se jkun meħtieġ li tintwera li l-iskema ma twassalx għal ksur tal-leġiżlazzjoni applikabbli tal-Unjoni, inkluża l-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni ambjentali[44], u l-kundizzjonijiet agrikoli u ambjentali tajba (KAAT) skont ir-Regolament XXX [SPR].

(137) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista' tqis ukoll, fejn ikun rilevanti, jekk l-għajnuna twassalx għal effetti pożittivi oħrajn. Fejn tali effetti pożittivi oħrajn jirriflettu dawk inkorporati fil-politiki tal-Unjoni, bħall-Patt Ekoloġiku Ewropew[45], l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt[46], l-Istrateġija dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima[47], il-Komunikazzjoni dwar ir-Restawr ta' Ċikli tal-Karbonju Sostenibbli[48], L-Istrateġija għall-Foresti[49] u l-Istrateġija għall-Bijodiversità[50]

---

[44] Fir-rigward tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni: Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7) ("id-Direttiva dwar l-Għasafar"); Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p.7) ("id-Direttiva dwar il-Ħabitats"); Id-Direttiva tal-Kunsill 91/676/KEE tat-12 ta' Diċembru 1991 dwar il-protezzjoni ta' l-ilma kontra t-tniġġis ikkawżat min-nitrati minn sorsi agrikoli (ĠU L 375, 31.12.1991, p. 1) ("id-Direttiva dwar in-Nitrati"); Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1) ("id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma"); Id-Direttiva Nru 2006/118/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar il-protezzjoni tal-ilma ta' taħt l-art kontra t-tniġġis u d-deterjorament (ĠU L 372, 27.12.2006, p. 19) ("id-Direttiva dwar l-Ilma taħt l-Art"); Id-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pestiċidi (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71) ("id-Direttiva dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pestiċidi"); Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1); Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1) ("id-Direttiva dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali"); u fejn applikabbli d-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar il-valutazzjoni tal-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent (ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30) ("id-Direttiva dwar il-Valutazzjoni Ambjentali Strateġika"); Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima"), ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1.

[45] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, (COM/2019/640 final).

[46] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Strateġija "Mill-Għalqa sal-Platt" għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent (COM/2020/381 final).

[47] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Strateġija tal-UE dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima (COM/2013/0216 final).

[48] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' […] dwar ir-Restawr ta' Ċikli tal-Karbonju Sostenibbli.

imbagħad l-għajnuna allinjata ma' tali politiki tal-Unjoni tista' tiġi preżunta li għandha tali effetti pożittivi usa'.

(138) Fejn tingħata għajnuna skont dawn il-Linji Gwida favur l-investimenti, il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni partikolari wkoll għall-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[51], inkluż il-prinċipju "La tagħmilx ħsara sinifikanti", jew metodoloġiji komparabbli oħrajn.

PARTI II. KATEGORIJI TA' GĦAJNUNA

Kapitolu 1. Għajnuna favur l-intrapriżi attivi fil-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli

1.1. Miżuri li jixbħu lil dawk għall-iżvilupp rurali

1.1.1. Għajnuna għall-investiment

(139) Din it-Taqsima tapplika għall-investiment fl-azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja, għall-investiment b'rabta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli.

(140) L-għajnuna kollha għall-investiment skont it-Taqsimiet 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 u 1.1.1.4 ta' din il-Parti ma għandhiex tingħata bi ksur ta' xi projbizzjoni jew restrizzjoni stabbilita fir-Regolament (UE) Nru 1308/2013, anke fejn tali projbizzjonijiet u restrizzjonijiet jirreferu biss għall-appoġġ mill-Unjoni previst f'dak ir-regolament.

1.1.1.1. Għajnuna għall-investiment f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja

(141) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-investiment f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk din tkun tikkonforma mal-prinċipji ta' valutazzjoni komuni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għall-investiment stipulata fil-punt (134) u mal-kundizzjonijiet stipulati f'din it-Taqsima.

(142) Din it-Taqsima tapplika għall-għajnuna għall-investimenti f'assi tanġibbli u f'assi intanġibbli f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja. L-investiment jitwettaq minn benefiċjarju wieħed jew aktar jew jikkonċerna assi tanġibbli jew assi intanġibbli użat minn benefiċjarju wieħed jew aktar.

(143) Din it-Taqsima tapplika wkoll għall-investiment f'assi tanġibbli u f'assi intanġibbli marbuta mal-produzzjoni ta' bijofjuwils jew mal-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'azjendi, li jissodisfa l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) fejn l-investiment isir għall-produzzjoni tal-bijofjuwils skont it-tifsira tad-Direttiva (UE) 2018/2001 f'azjendi agrikoli, il-faċilitajiet ta' produzzjoni

---

[49] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - L-Istrateġija l-ġdida tal-UE għall-Foresti għall-2030 (COM/2021/572 final).

[50] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna (COM/2020/380 final).

[51] Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13).

tal-enerġija rinnovabbli jkunu eliġibbli għall-għajnuna biss jekk il-kapaċità tal-produzzjoni annwali tagħhom ma tkunx aktar mill-ekwivalenti tal-konsum medju annwali tal-fjuwil għat-trasport tal-azjenda agrikola; il-bijofjuwil prodott jenħtieġ li ma jinbiegħx fis-suq;

(b) meta l-investiment isir għall-produzzjoni ta' enerġija termali u/jew tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'azjendi agrikoli, il-faċilitajiet ta' produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli jkunu eliġibbli għall-għajnuna biss jekk l-għan ikun li jaqdu l-ħtiġijiet tal-enerġija tagħhom stess u jekk il-kapaċità tal-produzzjoni annwali tagħhom ma tkunx aktar mill-ekwivalenti tal-konsum ikkombinat medju annwali tal-enerġija termali u tal-elettriku fl-azjenda agrikola, inkluż fl-unità domestika tal-azjenda agrikola; rigward l-elettriku, huwa permess il-bejgħ tal-elettriku fil-grilja dment li jiġi rispettat il-limitu medju annwali tal-awtokonsum.

(144) Meta aktar minn azjenda agrikola waħda tagħmel investiment għall-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli bl-għan li taqdi l-ħtiġijiet tal-enerġija tagħha stess, jew inkella għall-produzzjoni ta' bijofjuwils f'azjendi, il-konsum medju annwali jkun ekwivalenti għat-total tal-konsum medju annwali tal-benefiċjarji kollha.

(145) L-Istati Membri jridu jeħtieġu konformità mal-istandards minimi għall-effiċjenza enerġetika għall-investimenti f'infrastruttura tal-enerġija rinnovabbli li tikkonsma jew li tipproduċi l-enerġija, fejn tali standards jeżistu fil-livell nazzjonali.

(146) Investimenti f'installazzjonijiet li l-għan primarju tagħhom huwa l-produzzjoni tal-elettriku mill-bijomassa ma humiex eliġibbli għall-għajnuna, dment li ma jintużax perċentwal minimu tal-enerġija mis-sħana prodotta, li għandu jiġi ddeterminat mill-Istati Membri.

(147) L-Istati Membri jridu jistabbilixxu sollijiet għall-proporzjonijiet massimi ta' ċereali u għelejjel oħrajn b'kontenut għoli ta' lamtu, ta' zokkor u għelejjel taż-żejt użati għall-produzzjoni tal-bijoenerġija, inklużi l-bijofjuwils, għal tipi differenti ta' installazzjonijiet, f'konformità mal-Artikolu 26 tad-Direttiva (UE) 2018/2001. L-għajnuna għall-proġetti ta' bijoenerġija trid tkun limitata għall-bijoenerġija li tissodisfa l-kriterji applikabbli għas-sostenibbiltà u għall-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra stabbiliti fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni, inkluż l-Artikolu 29 tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

(148) Jekk il-kapaċità tal-produzzjoni tal-installazzjoni taqbeż il-konsum medju annwali tal-benefiċjarju jew tal-benefiċjarji kif jissemma' fil-punti (143) u (144), l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija, dment li din l-għajnuna ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika.

(149) L-investiment irid jipprova jilħaq mill-anqas wieħed mill-objettivi li ġejjin:

(a) it-titjib tal-prestazzjoni u tas-sostenibbiltà ġenerali tal-azjenda agrikola, b'mod partikolari permezz ta' tnaqqis fl-ispejjeż tal-produzzjoni jew tat-titjib u t-tqassim mill-ġdid tal-produzzjoni;

(b) it-titjib tal-ambjent naturali, tal-iġjene jew tal-istandards tal-benessri tal-annimali;

(c) il-ħolqien u t-titjib tal-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, l-adattament u l-immodernizzar tal-agrikoltura, inkluż aċċess għar-raba', il-konsolidazzjoni

tal-art u t-titjib tal-art, il-provvista ta' enerġija sostenibbli, l-effiċjenza enerġetika, il-provvista u l-iffrankar tal-ilma;

(d) it-treġġigħ lura tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li ġarrbet danni minn diżastri naturali, okkorrenzi straordinarji jew eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, il-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti, l-annimali protetti u l-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tar-riskju tad-danni kkawżati minn dawk l-eventi u l-fatturi msemmija qabel;

(e) il-kontribut għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, inkluż billi jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u billi jittejjeb is-sekwestru tal-karbonju, kif ukoll il-promozzjoni tal-enerġija sostenibbli;

(f) it-trawwim tal-iżvilupp sostenibbli u l-ġestjoni effiċjenti tar-riżorsi naturali bħall-ilma, il-ħamrija u l-arja, inkluż billi titnaqqas id-dipendenza fuq sustanzi kimiċi;

(g) il-kontribut għat-twaqqif u t-treġġigħ lura tat-telfien tal-bijodiversità, għat-titjib tas-servizzi tal-ekosistema u għall-preservazzjoni tal-ħabitats u tal-pajsaġġi.

Kostijiet eliġibbli

(150) L-għajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin:

(a) il-kostruzzjoni, l-akkwist, inkluż il-lokazzjoni, jew it-titjib tal-beni immobbli, bl-art mixtrija eliġibbli biss sa limitu li ma jaqbiżx l-10 % tal-kostijiet totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata; f'każijiet eċċezzjonali u ġġustifikati kif xieraq, perċentwal ogħla jista' jiġi awtorizzat għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali u l-preservazzjoni tal-ħamrija rikka fil-karbonju;

(b) ix-xiri jew il-kiri b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;

(c) l-ispejjeż ġenerali li huma marbutin mal-infiq imsemmi fil-punti (a) u (b), bħal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji tal-fattibbiltà jibqgħu kostijiet eliġibbli anke meta abbażi tar-riżultati tagħhom ma tiġġarrab ebda nefqa skont il-punti (a) u (b);

(d) it-tariffi għall-akkwiżizzjoni, għall-iżvilupp jew għall-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u simili, u għall-akkwiżizzjoni ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur u trademarks;

(e) spejjeż għal investimenti mhux produttivi marbuta mal-objettivi li hemm referenza għalihom fil-punt (149) (e)-(g);

(f) fil-każ ta' investiment li għandu l-għan li jirrestawra l-potenzjal ta' produzzjoni agrikola li ġarrbet ħsara minħabba diżastri naturali, eventi straordinarji jew eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali jew pesti tal-pjanti u annimali protetti, il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet imġarrba għar-restawr tal-potenzjal ta' produzzjoni, inkluż xogħlijiet kapitalizzati, sal-livell preċedenti li kien hemm qabel ma seħħew dawk l-eventi;

(g) fil-każ ta' investimenti bl-għan li jipprevjenu ħsara kkaġunata minn diżastri naturali, eventi straordinarji, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u minn annimali protetti, il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet ta' azzjonijiet speċifiċi ta' prevenzjoni bl-għan li jnaqqsu l-konsegwenzi tat-tali eventi

probabbli. F'każ ta' ħsara minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali jew ma' pesti tal-pjanti, jekk il-ħsara tista' tkun marbuta mat-tibdil fil-klima, il-benefiċjarji jenħtieġ li jagħmlu ħilithom biex jinkludu fir-restawr, miżuri ta' adattament għat-tibdil fil-klima, sabiex jiġu mminimizzati d-danni u t-telf magħmulin minn eventi simili fil-futur.

(151) L-għajnuna ma tridx tingħata għal dawn li ġejjin:

(a) ix-xiri ta' drittijiet ta' produzzjoni agrikola u ta' drittijiet għall-pagament;

(b) ix-xiri u t-tħawwil ta' pjanti annwali;

(c) ix-xiri ta' annimali għat-tnissil;

(d) investimenti sabiex tinżamm konformità ma' standards nazzjonali jew tal-Unjoni li huma fis-seħħ;

(e) il-kostijiet, għajr dawk imsemmijin fil-punt (150) relatati ma' kuntratti ta' lokazzjoni, bħall-marġni ta' lokatur, il-kostijiet ta' rifinanzjament tal-imgħax, spejjeż ġenerali u imposti tal-assigurazzjoni;

(f) il-kapital operatorju.

(152) B'deroga mill-punt (151)(b) tista' tingħata għajnuna għax-xiri u għat-tħawwil ta' pjanti annwali mwettqa għall-objettiv tal-punt (149)(d) u għax-xiri u għat-tħawwil ta' pjanti annwali mwettqa għall-preservazzjoni ta' varjetajiet ta' pjanti taħt theddida ta' erożjoni ġenetika skont l-impenji imsemmija fil-punt (211).

(153) B'deroga mill-punt (151)(c), għajnuna tista' tingħata għax-xiri ta' annimali għall-objettiv tal-punt (149)(d).

(154) B'deroga mill-punt (151)(c), tista' tingħata għajnuna għax-xiri ta' annimali ta' razez fil-periklu kif definit fl-Artikolu 2(24) tar-Regolament (UE) Nru 2016/1012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[52] skont l-impenji msemmija fil-punt (208).

(155) Fir-rigward tat-tisqija f'żoni msoqqija eżistenti jew ġodda, l-investimenti li jissodisfaw il-kundizzjonijiet li ġejjin se jitqiesu bħala kostijiet eliġibbli:

(a) pjan ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku, f'konformità mat-termini tad-Direttiva 2000/60/KE, ikun ġie nnotifikat lill-Kummissjoni għaż-żona sħiħa fejn ikun se jsir l-investiment, kif ukoll fi kwalunkwe żona oħra li l-ambjent tagħha jista' jiġi affettwat mill-investiment; il-miżuri li jidħlu fis-seħħ taħt il-pjan ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku f'konformità mal-Artikolu 11 ta' dik id-Direttiva u tar-rilevanza għas-settur agrikolu jridu jkunu ġew speċifikati fil-programm ta' miżuri rilevanti;

(b) bħala parti mill-investiment hemm jew irid ikun hemm fis-seħħ kejl tal-ilma li jippermetti li jitkejjel l-użu tal-ilma fil-livell tal-investiment appoġġat;

(c) investiment f'titjib għal installazzjoni tat-tisqija eżistenti jew f'element ta' infrastruttura tat-tisqija jkun eliġibbli biss jekk:

(i) jiġi vvalutat *ex ante* bħala li joffri ffrankar potenzjali tal-ilma li jirrifletti l-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew tal-infrastruttura eżistenti;

(ii) jekk l-investiment jaffettwa korpi tal-ilma ta' taħt l-art jew tas-superfiċje li l-istatus tagħhom ġie identifikat bħala anqas minn tajjeb fil-

[52] Ir-Regolament (UE) 2016/1012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2016 dwar il-kondizzjonijiet żootekniċi u ġenealoġiċi għat-tnissil, kummerċ u dħul fl-Unjoni ta' annimali ta' razza pura għat-tnissil, ħnieżer tat-tnissil ibridi u tal-prodotti ġerminali tagħhom u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 652/2014, id-Direttivi tal-Kunsill 89/608/KEE u 90/425/KEE u jħassar ċerti atti fil-qasam tat-tnissil tal-annimali ("ir-Regolament dwar it-Tnissil tal-Annimali") (ĠU L 171, 29.6.2016, p. 66).

pjan ta' ġestjoni rilevanti tal-baċir idrografiku għal raġunijiet relatati mal-kwantità tal-ilma, irid jinkiseb tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma li jikkontribwixxi għall-kisba ta' status tajjeb ta' dawn il-korpi tal-ilma, kif stabbilit fl-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[53].

L-Istati Membri jridu jistabbilixxu perċentwali għall-iffrankar potenzjali tal-ilma u għat-tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma bħala kundizzjoni ta' eliġibbiltà, biex jiżguraw li:

(i) il-perċentwal tal-iffrankar potenzjali tal-ilma jrid ikun ta' mill-anqas 5 % meta l-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew tal-infrastruttura eżistenti diġà jiżguraw grad għoli ta' effiċjenza, u ta' mill-anqas 25 % meta l-grad attwali ta' effiċjenza (qabel l-investiment) jkun baxx u/jew għal investimenti li jseħħu f'żoni fejn l-iffrankar tal-ilma huwa l-aktar meħtieġ sabiex tiġi żgurata l-kisba ta' status tajjeb tal-ilma (fejn ikun għadu ma ntlaħaqx) u jiġi evitat id-deterjorament tal-istatus tal-korpi tal-ilma;

(ii) il-perċentwal ta' tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma jrid ikun ta' mill-anqas 50 %.

Tali ffrankar tal-ilma jrid jirrifletti l-ħtiġijiet stabbiliti fil-pjanijiet ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku li jirriżultaw mid-Direttiva 2000/60/KE.

(d) l-appoġġ jista' jingħata għal investimenti fl-użu tal-ilma reklamat bħala provvista alternattiva tal-ilma biss jekk il-provvista u l-użu ta' tali ilma jkunu konformi mar-Regolament (UE) 2020/741 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[54];

(e) investiment li jirriżulta f'żieda netta taż-żona li tissaqqa li jaffettwa medda partikolari ta' ilma tal-wiċċ jew ta' taħt l-art għandu jkun eliġibbli biss jekk iż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin jiġu ssodisfati:

(i) fil-pjan ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku, l-istatus tal-korp tal-ilma ma ġiex identifikat li hu anqas minn tajjeb minħabba raġunijiet marbutin mal-kwantità tal-ilma;

(ii) analiżi ambjentali turi li l-investiment ma huwa se jħalli l-ebda impatt negattiv sinifikanti fuq l-ambjent. Analiżi tal-impatt ambjentali bħal din trid jew issir mill-awtorità kompetenti jew tiġi approvata minnha u tista' tirreferi wkoll għal gruppi ta' azjendi.

(156) Investiment fil-ħolqien jew fl-espansjoni ta' riżerva għall-finijiet ta' irrigazzjoni huwa eliġibbli biss sakemm ma jwassalx għal impatt ambjentali negattiv sinifikanti.

L-intensità tal-għajnuna

(157) L-intensità tal-għajnuna ma tridx taqbeż 65 % tal-kostijiet eliġibbli.

(158) L-intensità tal-għajnuna msemmija fil-punt (157) tista' tiżdied għal massimu ta' 80 % għall-investimenti li ġejjin:

(a) investimenti marbuta ma' wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemmija fil-punt (149) (e), (f) u (g) jew mat-trattament xieraq tal-annimali;

(b) investimenti minn bdiewa żgħażagħ;

[53] Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

[54] Ir-Regolament (UE) 2020/741 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 2020 dwar ir-rekwiżiti minimi għall-użu mill-ġdid tal-ilma, ĠU L 177, 5.6.2020, p. 32.

(c) investimenti fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew.

(159) L-intensità tal-għajnuna msemmija fil-punt (157) tista' tiżdied għal massimu ta' 85 % għal investimenti ta' farms żgħar.

(160) L-intensità tal-għajnuna msemmija fil-punt (157) tista' tiżdied għal massimu ta' 100 % għall-investimenti li ġejjin:

(a) investimenti mhux produttivi marbuta ma' wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemmija fil-punt (149)(e), (f) u (g);

(b) investimenti għar-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni msemmi fil-punt (149)(d) u investimenti relatati mal-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tar-riskju ta' danni kkawżati minn diżastri naturali, eventi straordinarji, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, jew annimali protetti.

(161) F'każ ta' irrigazzjoni, l-intensità tal-għajnuna ma tridx taqbeż:

(a) 80 % tal-kostijiet eliġibbli għall-investimenti għall-irrigazzjoni fil-farms magħmula skont il-punt (155)(c);

(b) 100 % tal-kostijiet eliġibbli għall-investimenti fl-infrastruttura fl-agrikoltura mhux fil-farms li għandhom jintużaw għall-irrigazzjoni;

(c) 65 % tal-kostijiet eliġibbli għal investimenti oħrajn għall-irrigazzjoni fil-farms.

1.1.1.2. Għajnuna għal investimenti favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali lokalizzat fuq azjendi agrikoli

(162) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-investimenti favur il-konservazzjoni tal-wirt kulturali u naturali li jinsab fl-impriża agrikola bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (d) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni, il-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għal investiment stabbilita fil-punt (140) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-taqsima.

(163) L-għajnuna jenħtieġ li tingħata għall-wirt kulturali u naturali fil-forma ta' pajsaġġi naturali u binjiet li huwa formalment rikonoxxut bħala patrimonju kulturali jew naturali mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti tal-Istat Membru.

Kostijiet eliġibbli

(164) Il-kostijiet li ġejjin maħsuba għall-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali huma eliġibbli:

(a) kostijiet tal-investiment f'assi tanġibbli;

(b) xogħlijiet kapitalizzati.

L-intensità tal-għajnuna

(165) L-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli. L-għajnuna għax-xogħlijiet kapitali trid tkun limitata għal EUR 10 000 fis-sena.

1.1.1.3. Għajnuna għall-investiment li jikkonċerna r-rilokazzjoni tal-binjiet tal-farm

(166) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-investimenti li jikkonċernaw ir-rilokazzjoni tal-binjiet tal-farm bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, il-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għal investiment stabbilita fil-punt (140) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(167) Din it-Taqsima tapplika għal impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(168) Ir-rilokazzjoni ta' binja ta' farm trid issegwi objettiv ta' interess pubbliku. L-interess pubbliku invokat sabiex jiġġustifika l-għajnuna skont din it-Taqsima jrid ikun speċifikat fid-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Istat Membru kkonċernat.

Intensitajiet tal-għajnuna fir-rigward tal-kostijiet eliġibbli

(169) Japplikaw l-intensitajiet tal-għajnuna li ġejjin:

(a) meta rilokazzjoni ta' binja ta' farm tkun tikkonsisti fiż-żarmar, fit-tneħħija u fil-bini mill-ġdid ta' faċilitajiet eżistenti, l-intensità tal-għajnuna tista' tasal sa 100 % tal-kostijiet proprji mġarrba għal tali attivitajiet;

(b) meta, minbarra l-punt (a), ir-rilokazzjoni tirriżulta fl-immodernizzar tal-faċilitajiet jew f'żieda fil-kapaċità produttiva, japplikaw l-intensitajiet tal-għajnuna għall-investiment kif imsemmi fil-punti (157) sa (160) fir-rigward tal-kostijiet relatati mal-immodernizzar tal-faċilitajiet jew iż-żieda tal-kapaċità ta' produzzjoni. Għall-finijiet ta' dan il-punt, is-sempliċi sostituzzjoni ta' binja jew ta' faċilitajiet eżistenti b'binja jew b'faċilitajiet aġġornati mingħajr ma fundamentalment jinbidlu l-produzzjoni jew it-teknoloġiji involuti, ma hijiex ikkunsidrata bħala relatata mal-immodernizzar;

(c) fejn ir-rilokazzjoni tikkonċerna attivitajiet qrib stabbilimenti rurali, bil-għan li tittejjeb il-kwalità tal-ħajja jew tiżdied il-prestazzjoni ambjentali tal-istabbiliment rurali u tikkonċerna infrastrutturi fuq skala żgħira, l-intensità tal-għajnuna tista' tasal sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.1.1.4. Għajnuna għal investimenti marbuta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli

(170) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-investimenti relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għal investiment stabbilita fil-punt (140) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(171) L-għajnuna għall-bijokarburanti bbażati fuq l-għelejjel tal-ikel u tal-għalf jenħtieġ li ma tingħatax skont din it-Taqsima, sabiex tiġi inċentivata l-bidla lejn il-produzzjoni ta' forom aktar avvanzati ta' bijokarburanti, kif previst mil-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija tal-2022.

(172) Din it-Taqsima tapplika għal għajnuna għal investimenti f'assi tanġibbli u intanġibbli relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli kif jissemma' fil-punt (32)48 u fil-punt (32)39.

(173) L-Istati Membri jistgħu jagħtu għajnuna għal investimenti relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, dment li din l-għajnuna tkun tissodisfa kull kundizzjoni ta' wieħed milli ġejjin:

(a) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014[55];

(b) il-Linji Gwida dwar l-għajnuna reġjonali mill-Istat;

---

[55] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1).

(c) din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(174) Il-kostijiet eliġibbli skont il-punt (173)(c) iridu jkunu limitati:

(a) għall-kostruzzjoni, l-akkwist, inkluża l-lokazzjoni, jew it-titjib ta' proprjetà immobbli, b'art mixtrija li tkun eliġibbli biss dment li ma taqbiżx l-10 % tal-kostijiet totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata;

(b) għax-xiri jew għal-lokazzjoni b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;

(c) l-ispejjeż ġenerali li huma marbutin mal-infiq imsemmi fil-punti (a) u (b), bħal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji dwar il-fattibbiltà jibqgħu nefqa eliġibbli anke fejn, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma tkun saret l-ebda nefqa skont il-punti (a) u (b);

(d) it-tariffi tal-akkwiżizzjoni, tal-iżvilupp jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u simili, u l-akkwiżizzjoni ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur u trademarks.

(175) Il-kostijiet li ġejjin ma humiex eliġibbli:

(a) il-kostijiet, għajr dawk imsemmijin fil-punt (174) relatati ma' kuntratti ta' lokazzjoni, bħall-marġni ta' lokatur, il-kostijiet ta' rifinanzjament tal-imgħax, spejjeż ġenerali u imposti tal-assigurazzjoni;

(b) il-kapital operatorju;

(c) il-kostijiet relatati ma' investimenti sabiex tinżamm konformità mal-istandards tal-Unjoni u dawk nazzjonali li hemm fis-seħħ.

L-intensità tal-għajnuna

(176) L-intensità massima tal-għajnuna skont dawn il-Linji Gwida ma tistax taqbeż il-65 %.

(177) L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied għal massimu ta' 80 % għall-investimenti fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew.

(178) Għajnuna individwali li taqbeż il-limitu ta' notifika msemmi fil-punt (34)(a) trid tiġi notifikata lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

1.1.2. Għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażagħ u għajnuna inizjali ta' attivitajiet agrikoli

(179) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna inizjali kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(180) Din it-Taqsima tapplika għal impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(181) L-għajnuna skont din it-Taqsima tista' tingħata biss favur:

(a) l-installazzjoni ta' bdiewa żgħażagħ;

(b) il-bidu ta' attivitajiet agrikoli.

(182) L-għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażagħ tingħata lil bdiewa żgħażagħ kif definit fil-punt (32)65. L-għajnuna pprovduta skont din it-taqsima trid tkun limitata għal impriżi mikro u dawk żgħar.

(183) L-għajnuna trid tkun kondizzjonali fuq il-preżentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.

L-ammont tal-għajnuna

(184) L-għajnuna massima trid tkun limitata għal EUR 100 000.

1.1.3. Għajnuna inizjali għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet fis-settur agrikolu

(185) Il-Kummissjoni għandha fehma pożittiva fir-rigward tal-għajnuna inizjali għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet ta' produtturi peress li din toħloq inċentiv sabiex il-bdiewa jingħaqdu flimkien. Għalhekk se tikkunsidra l-għajnuna għall-bidu għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet ta' produtturi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(186) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu[56].

(187) Huma biss il-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi li ġew uffiċjalment rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat li huma eliġibbli għall-għajnuna.

(188) Il-ftehimiet, id-deċiżjonijiet u prattiki oħrajn fil-qafas tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produtturi jridu jikkonformaw mar-regoli tal-kompetizzjoni kif japplikaw bis-saħħa tal-Artikoli 206 sa 210a tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(189) Bħala alternattiva li tiġi pprovduta għajnuna inizjali għall-gruppi u l-organizzazzjonijiet ta' produtturi, tista' tingħata għajnuna sal-istess ammont globali direttament lill-produtturi sabiex jagħmlu tajjeb għall-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-kostijiet tat-tmexxija tal-gruppi jew tal-organizzazzjonijiet matul l-ewwel ħames snin wara l-formazzjoni tal-grupp jew tal-organizzazzjoni.

(190) L-Istati Membri jistgħu jibqgħu jagħtu għajnuna inizjali lill-gruppi ta' produtturi anke wara li jkunu ġew rikonoxxuti bħala organizzazzjonijiet ta' produtturi skont il-kundizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(191) L-għajnuna trid tkun limitata għal gruppi ta' produtturi u organizzazzjonijiet ta' produtturi li għandhom definizzjoni ta' SMEs[57]. Il-Kummissjoni ma hijiex se tawtorizza għajnuna mill-Istat għall-kostijiet koperti minn din it-Taqsima favur intrapriżi kbar[58].

(192) L-iskemi ta' għajnuna awtorizzati skont din it-Taqsima se jkunu soġġetti għal kundizzjoni li teħtieġ li jiġu aġġustati sabiex iqisu kwalunkwe bidla fir-regolamenti li jirregolaw l-organizzazzjonijiet komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli.

Kostijiet eliġibbli

(193) L-ispejjeż eliġibbli jistgħu jinkludu l-ispejjeż tal-kiri ta' bini xieraq, l-akkwiżizzjoni ta' tagħmir tal-uffiċċju, l-ispejjeż tal-persunal amministrattiv, l-ispejjeż ġenerali, it-tariffi legali u amministrattivi, l-akkwist ta' hardware tal-kompjuter u t-tariffi tal-akkwist jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u ta' soluzzjonijiet simili. Meta jinxtara bini, il-kostijiet eliġibbli għal bini jridu jkunu limitati għal kostijiet ta' kera b'rati tas-suq.

(194) Ma tistax tingħata għajnuna lil:

(a) organizzazzjonijiet tal-produzzjoni, entitajiet jew korpi bħalma huma kumpaniji jew kooperattivi, li l-objettiv tagħhom ikun il-ġestjoni ta' azjenda agrikola waħda jew aktar u li jkunu għalhekk effettivament produtturi uniċi;

---

56 Ara d-definizzjoni ta' settur agrikolu fil-punt (32)9.

57 Ara d-definizzjoni ta' SME fil-punt (32)56.

58 Ara d-definizzjoni ta' intrapriża kbira fil-punt (32)37.

(b) assoċjazzjonijiet agrikoli, li jagħmlu kompiti, bħalma huma appoġġ reċiproku u għajnuna lill-farms u servizzi ta' ġestjoni tal-farms, fl-azjendi tal-membri mingħajr ma jkunu involuti fl-adattament konġunt tal-provvista lis-suq;

(c) gruppi ta' produtturi, organizzazzjonijiet jew assoċjazzjonijiet li l-objettivi tagħhom ma humiex kompatibbli mal-punt (c) tal-Artikolu 152(1), mal-Artikolu 152(3) u mal-Artikolu 156 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(195) L-għajnuna trid titħallas bħala għajnuna b'rata fissa f'pagamenti akkont annwali għall-ewwel ħames snin mid-data li fiha l-grupp jew l-organizzazzjoni tal-produtturi jkun/tkun ġie(t) rikonoxxut(a) b'mod uffiċjali mill-awtorità kompetenti abbażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tiegħu/tagħha. L-Istati Membri jridu jħallsu biss l-aħħar parti wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju.

(196) L-għajnuna li tingħata lil grupp jew lil organizzazzjonijiet ta' produtturi sabiex ikopru l-ispejjeż li ma humiex marbuta ma' kostijiet tal-bidu, bħal investimenti jew attivitajiet ta' promozzjoni, se tiġi vvalutata f'konformità mar-regoli li jirregolaw dan it-tip ta' għajnuniet.

L-intensità tal-għajnuna

(197) L-għajnuna trid tkun limitata għal 10 % tal-produzzjoni kkummerċjalizzata annwali tal-grupp jew tal-organizzazzjoni b'massimu ta' EUR 100 000 fis-sena. L-għajnuna trid tkun digressiva.

1.1.4. Għajnuna għal impenji agro-ambjentali klimatiċi

(198) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(199) Din it-Taqsima tapplika għal għajnuna lil impriżi u lil gruppi ta' tali impriżi li jkunu attivi fil-produzzjoni agrikola primarja li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn agroambjentali klimatiku wieħed jew aktar.

(200) Din il-miżura jrid ikollha l-għan li tippreserva, kif ukoll li tippromwovi, il-bidliet meħtieġa fil-prattiki agrikoli li jagħtu kontribuzzjoni pożittiva għall-ambjent u l-klima.

(201) L-għajnuna se tkopri biss dawk l-impenji volontarji li jmorru lil hinn minn:

(a) ir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni rilevanti u l-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Taqsima 2 tal-Kapitolu I tat-Titolu III tar-Regolament XXX [SPR];

(b) ir-rekwiżiti minimi għall-użu tal-fertilizzanti u l-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti kif ukoll kull rekwiżit obbligatorju rilevanti stabbilit mill-liġi nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni;

(c) il-kundizzjonijiet stabbiliti għaż-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament XXX [SPR];

Dawn l-istandards u r-rekwiżiti obbligatorji kollha jridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.

(202) Għall-impenji msemmija fil-punt (201)(b), fejn il-liġi nazzjonali timponi rekwiżiti ġodda li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi korrispondenti stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, jista' jingħata appoġġ għal impenji li jikkontribwixxu għall-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti għal massimu ta' 24 xahar mid-data li fiha jsiru obbligatorji għall-azjenda.

(203) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-għajnuna mogħtija skont din it-Taqsima tkun konsistenti mal-appoġġ mogħti skont l-Artikolu 28 tar-Regolament XXX [SPR].

(204) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-impriżi li jwettqu operazzjonijiet skont din il-miżura jkollhom aċċess għall-għarfien u għall-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jimplimentaw tali operazzjonijiet, u li jkun hemm disponibbli taħriġ xieraq għal dawk li jeħtiġuh, kif ukoll aċċess għall-għarfien espert sabiex jgħin lill-bdiewa li jimpenjaw ruħhom li jibdlu s-sistemi ta' produzzjoni tagħhom.

(205) L-impenji skont din il-miżura jridu jitwettqu għal perjodu ta' bejn ħames u seba' snin. Madankollu, meta jkun hemm bżonn li jinkisbu jew li jinżammu l-benefiċċji ambjentali mfittxija, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu itwal għal tipi partikolari ta' impenji, anke billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmiem il-perjodu inizjali[59]. Għal impenji għall-konservazzjoni, l-użu sostenibbli u l-iżvilupp ta' riżorsi ġenetiċi, għal impenji ġodda li jsegwu direttament l-impenn imwettaq fil-perjodu inizjali jew f'każijiet oħrajn debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena.

(206) L-għajnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi lil benefiċjarji għajr impriżi attivi fis-settur agrikolu tista' tingħata skont il-Kapitolu 3 ta' din il-Parti.

(207) L-impenji skont il-miżura agroambjentali klimatika sabiex tiġi estiża t-trobbija tal-bhejjem iridu tal-anqas jikkonformaw mal-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-mergħa kollha tal-azjenda trid titmexxa u tinżamm b'tali mod li jiġi evitat ragħa nieqes jew żejjed;

(b) id-densità tal-bhejjem trid tiġi definita filwaqt li jitqiesu l-bhejjem kollha li jirgħu miżmuma fil-farm jew, fil-każ ta' impenn għal limiti tal-lissija ta' nutrijenti, l-annimali kollha miżmuma fil-farm li jkunu rilevanti għall-impenn inkwistjoni.

(208) L-impenji skont il-miżura agroambjentali klimatika għat-trobbija ta' razez lokali f'periklu li jintilfu minħabba l-biedja jew sabiex jiġu ppreservati riżorsi ġenetiċi tal-pjanti mhedda b'erożjoni ġenetiku, iridu jeħtieġu wieħed milli ġejjin:

(a) li jitrabbew annimali tal-farm ta' razez lokali, adatti ġenetikament għal sistema jew għal ambjent wieħed jew aktar ta' produzzjoni tradizzjonali fil-pajjiż, f'periklu li jintilfu minħabba l-biedja;

(b) li jiġu ppreservati r-riżorsi ġenetiċi tal-pjanti adattati għall-kundizzjonijiet lokali u reġjonali u li jinsabu mhedda bit-tgħawwir ġenetiku.

(209) L-ispeċijiet ta' annimali tal-farm li ġejjin se jkunu eliġibbli għall-għajnuna: frat; nagħaġ; mogħoż; żwiemel; ħnieżer u għasafar.

(210) Ir-razez lokali se jiġu kkunsidrati bħala f'periklu li jintilfu minħabba l-biedja jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin u jekk il-kundizzjonijiet jiġu deskritti u inklużi fin-notifika lill-Kummissjoni:

(a) l-għadd, fuq livell nazzjonali, ta' bhejjem nisa kkonċernati tat-tnissil ikun iddikjarat;

(b) dak l-għadd u l-istatus bħala fil-periklu, tar-razez elenkati, ikun iċċertifikat minn korp xjentifiku rilevanti debitament rikonoxxut;

(c) korp tekniku rilevanti debitament rikonoxxut jirreġistra u jżomm aġġornat lin-nissiel jew il-ktieb tal-merħla għar-razza;

[59] Pereżempju, fil-każ ta' sottomiżuri mmirati għar-restawr u ż-żamma tal-ħabitats mistagħdra, l-għajnuna tista' tingħata għal perjodu ta' aktar minn seba' snin fid-dawl tal-kumplessità sabiex jintlaħqu dawn l-objettivi.

(d) il-korpi kkonċernati jkollhom il-ħiliet u l-għarfien neċessarji sabiex jidentifikaw l-annimali tar-razez fil-periklu.

(211) Ir-riżorsi ġenetiċi tal-pjanti se jiġu kkunsidrati bħala li huma mhedda mill-erożjoni ġenetika bil-kundizzjoni li fin-notifika lill-Kummissjoni tiġi deskritta u inkluża biżżejjed evidenza tal-erożjoni ġenetika, abbażi tar-riżultati u tal-indikaturi xjentifiċi għat-tnaqqis tar-razez lokali/varjetajiet lokali primittivi, id-diversità tal-popolazzjoni tagħhom u fejn ikun rilevanti għall-modifiki fil-prattiki agrikoli prevalenti fil-livell lokali.

(212) Tista' tingħata għajnuna għall-konservazzjoni u għall-użu sostenibbli u għall-iżvilupp tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura għall-operazzjonijiet mhux koperti mid-dispożizzjonijiet skont il-punti (199) sa (211).

(213) L-għajnuna taħt din it-taqsima tista' tkopri skemi kollettivi u skemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħal skemi ta' sekwestru tal-karbonju f'art agrikola, sabiex iħeġġu lill-bdiewa jtejbu b'mod sinifikanti l-kwalità tal-ambjent fuq skala akbar jew b'mod li jista' jitkejjel.

Kostijiet eliġibbli

(214) Għajnuna, ħlief l-għajnuna għall-operazzjoni għall-konservazzjoni tar-riżorsi ġeneriċi kif jissemma fil-punt (212), li tkopri l-kumpens lill-benefiċjarji għall-kostijiet addizzjonali kollha jew għal parti minnhom u d-dħul mitluf minħabba l-impenji li saru. L-għajnuna trid tingħata b'mod annwali.

(215) F'każijiet debitament ġustifikati, bħal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali jew impenji sabiex jiġi rriżervat l-użu kummerċjali taż-żoni, l-għajnuna tista' tingħata bħala pagament ta' darba għal kull unità, ikkalkolat abbażi tal-kostijiet addizzjonali mġarrba u tal-introjtu mitluf.

(216) Meta jkun hemm bżonn, il-pagamenti jistgħu jkopru wkoll kostijiet tat-tranżazzjoni li jaslu sa 20 % tal-primjum imħallas għall-impenji agroambjentali klimatiċi. Meta l-impenji jidħlu għalihom gruppi ta' impriżi, il-livell massimu jrid ikun ta' 30 %.

(217) Madankollu, jekk Stat Membru jkun jixtieq jikkumpensa għall-kostijiet tat-tranżazzjoni kkawżati mid-dħul f'impenji agroambjentali klimatiċi, irid jipprovdi provi konvinċenti ta' dawk il-kostijiet, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn il-kostijiet ma' impriżi li ma jidħlux f'impenji bħal dawn. Għalhekk, il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajnuna mill-Istat għal kostijiet tat-tranżazzjoni għall-issoktar ta' impenji li Stat Membru jkun diġà daħal għalihom fil-passat, sakemm Stat Membru ma jurix li dawk il-kostijiet għadhom iseħħu jew li qegħdin jiġu imposti kostijiet ġodda tat-tranżazzjoni.

(218) Meta l-kostijiet tat-tranżazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji u/jew farms medji, l-Istati Membri jenħtieġ li juru li b'mod partikolari l-intrapriżi l-kbar ma humiex ikkumpensati żżejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk il-kostijiet tat-tranżazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.

(219) L-ebda għajnuna skont din il-miżura ma tista' tingħata għal impenji li huma koperti skont il-miżura tal-biedja organika definita fit-Taqsima 1.1.8 ta' din il-Parti. L-għajnuna għall-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura tkopri l-kostijiet għall-operazzjonijiet li ġejjin:

(a) [azzjonijiet immirati: azzjonijiet li jippromwovu konservazzjoni *in situ* u *ex situ*, karatterizzazzjoni, ġbir u użu ta' riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura, inklużi inventarji bbażati fuq il-web ta' riżorsi ġenetiċi li bħalissa huma

kkonservati *in situ*/ konservazzjoni fuq il-farm, u ta' ġabriet u bażijiet tad-*data ex situ*;

(b) azzjonijiet konċertati: azzjonijiet li jippromwovu l-iskambju ta' tagħrif għall-konservazzjoni, il-ġbir u l-użu ta' riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura tal-Unjoni, fost organizzazzjonijiet kompetenti fl-Istati Membri;

(c) azzjonijiet ta' akkumpanjament: informazzjoni, tixrid u azzjonijiet konsultattivi li jinvolvu organizzazzjonijiet mhux governattivi u partijiet ikkonċernati rilevanti oħrajn, korsijiet ta' taħriġ u preparazzjoni ta' rapporti tekniċi.]

L-intensità tal-għajnuna

(220) L-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(221) L-għajnuna trid titħallas għal kull ettaru. F'każijiet debitament ġustifikati, l-għajnuna tista' tingħata bħala somma f'daqqa.

1.1.5. Għajnuna għal impenji tat-trattament xieraq tal-annimali

(222) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-impenji tat-trattament xieraq tal-annimali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(223) Din it-Taqsima tapplika għall-għajnuna lill-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn wieħed jew aktar tat-trattament xieraq tal-annimali.

(224) L-għajnuna tkopri biss dawk l-impenji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont it-Taqsima 2 tal-Kapitolu I tat-Titolu III tar-Regolament XXX [SPR] u rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħrajn stabbiliti mil-liġi nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni.

(225) Fejn ma jeżisti l-ebda standard jew rekwiżit obbligatorju rilevanti, l-impenji jridu jmorru lil hinn mill-prattika stabbilita tal-biedja fil-livell nazzjonali.

(226) L-istandards, ir-rekwiżiti u l-prattiki tal-biedja stabbiliti obbligatorji kollha jridu jiġu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.

(227) Fejn il-liġi nazzjonali timponi rekwiżiti ġodda li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi korrispondenti/relatati stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, jista' jingħata appoġġ għal impenji li jikkontribwixxu għall-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti għal massimu ta' 24 xahar mid-data li fiha jsiru obbligatorji għall-azjenda.

(228) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-għajnuna mogħtija skont din it-Taqsima tkun konsistenti mal-appoġġ mogħti skont l-Artikolu 28 tar-Regolament XXX [SPR].

(229) L-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali eliġibbli biex jirċievu għajnuna jridu jipprovdu standards imtejba tal-metodi ta' produzzjoni f'wieħed mill-oqsma li ġejjin:

[(a) l-ilma, l-għalf u t-trattament tal-annimali f'konformità mal-ħtiġijiet naturali tat-trobbija tal-annimali;

(b) kundizzjonijiet ta' akkomodazzjoni, bħal konċessjonijiet għal aktar spazju, għal superfiċji ta' art interna akbar, għal aktar materjali ta' arrikkiment, u għal aktar dawl naturali;

(c) aċċess għal barra;

(d) prattiki li jevitaw il-mutilazzjoni u/jew il-kastrazzjoni ta' annimali jew f'każijiet speċifiċi meta jitqies li l-mutilazzjoni jew il-kastrazzjoni tal-annimali jkunu meħtieġa, li jipprovdu għall-użu ta' anestetika, analġeżija u medikazzjoni antiinfjammatorja jew għal immunokastrazzjoni.]

(230) L-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali jridu jittieħdu għal perjodu ta' bejn sena u seba' snin. Meta jkun hemm bżonn li jinkisbu jew jinżammu ċerti benefiċċji tat-trattament xieraq tal-annimali, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu itwal għal tipi partikolari ta' impenji, anki billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmiem il-perjodu inizjali.

(231) It-tiġdid ta' kuntratt jista' jkun awtomatiku, jekk id-dettalji dwar dan ikunu deskritti fil-kuntratt. Il-mekkaniżmu ta' tiġdid tal-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali stipulat aktar 'il fuq irid jiġi stabbilit mill-Istati Membri f'konformità mar-regoli nazzjonali rilevanti tagħhom. Mekkaniżmu bħal dan irid jiġi kkomunikat lill-Kummissjoni bħala parti min-notifika dwar l-għajnuna mill-Istat skont din it-Taqsima. It-tiġdid dejjem irid ikun soġġett għar-rispett tal-kundizzjonijiet approvati mil-Kummissjoni għall-għajnuna skont din it-Taqsima.

(232) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-impriżi li jwettqu operazzjonijiet skont din il-miżura jkollhom aċċess għall-għarfien u għall-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jimplimentaw tali operazzjonijiet, u li jkun hemm disponibbli taħriġ xieraq għal dawk li jeħtiġuh, kif ukoll aċċess għall-għarfien espert sabiex jgħin lill-bdiewa li jimpenjaw ruħhom li jibdlu s-sistemi ta' produzzjoni tagħhom.

Kostijiet eliġibbli

(233) L-għajnuna trid tingħata b'mod annwali u tista' tikkumpensa lill-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja għall-kostijiet addizzjonali kollha jew parti minnhom u għad-dħul mitluf li jirriżulta mill-impenji li jkunu għamlu. F'każijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ bħala pagament ta' darba għal kull unità, ikkalkolat abbażi tal-kostijiet addizzjonali mġarrba u tal-introjtu mitluf.

(234) Meta jkun hemm bżonn, jistgħu jkopru wkoll kostijiet tat-tranżazzjoni għall-valur sa 20 % tal-primjum imħallas għall-impenji dwar it-trattament xieraq tal-annimali. Madankollu, jekk Stat Membru jixtieq jikkumpensa għall-kostijiet tat-tranżazzjoni kkawżati mid-dħul f'impenji dwar it-trattament xieraq tal-annimali, irid jipprovdi provi konvinċenti dwar dawk il-kostijiet, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn il-kostijiet ma' impriżi li ma daħlux f'impenji għat-trattament xieraq tal-annimali bħal dawn. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajnuna mill-Istat għal kostijiet tat-tranżazzjoni għall-issoktar ta' impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali li Stat Membru jkun diġà daħal għalihom fil-passat, sakemm l-Istat Membru ma jurix li dawk il-kostijiet għadhom iseħħu jew li qegħdin jiġu imposti kostijiet tat-tranżazzjoni ġodda.

(235) Meta l-kostijiet tat-tranżazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji u/jew farms medji, l-Istati Membri jenħtieġ li juru li b'mod partikolari l-intrapriżi l-kbar ma humiex ikkumpensati żżejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk il-kostijiet tat-tranżazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.

L-intensità tal-għajnuna

(236) L-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(237) L-għajnuna trid titħallas għal kull unità. F'każijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ bħala somma f'daqqa.

1.1.6. Għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji

(238) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji bħala kompatibbli mas-suq intern

skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijie stabbiliti f'din it-Taqsima.

(239) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(240) L-għajnuna għall-benefiċjarji għajr impriżi attivi fis-settur agrikolu tista' tingħata f'konformità mal-Kapitolu 3 ta' din il-Parti.

Kostijiet eliġibbli

(241) L-għajnuna tkopri kumpens lill-benefiċjarji għal kostijiet addizzjonali u introjtu mitluf li jirriżultaw minn żvantaġġi fiż-żoni kkonċernati, relatati mal-implimentazzjoni tad-Direttiva 92/43/KEE, id-Direttiva 2009/147/KE u d-Direttiva 2000/60/KE.

(242) Fejn ikun meħtieġ, l-għajnuna tista' tkopri wkoll il-kostijiet tat-tranżazzjoni sa valur ta' mhux aktar minn 20 % tal-kostijiet imsemmija fil-punt (241).

(243) Meta l-kostijiet tat-tranżazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji u/jew farms medji, l-Istati Membri jenħtieġ li juru li b'mod partikolari l-intrapriżi l-kbar ma humiex ikkumpensati żżejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk il-kostijiet tat-tranżazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.

(244) L-għajnuna marbuta mad-Direttiva 92/43/KEE u mad-Direttiva 2009/147/KE tista' tingħata biss fir-rigward ta' żvantaġġi li jirriżultaw minn rekwiżiti li jmorru lil hinn mill-istandards rilevanti tal-KAAT stabbiliti skont it-Taqsima 2 tal-Kapitolu 1 tat-Titolu III tar-Regolament XXX [SPR] kif ukoll il-kundizzjonijiet stabbiliti għaż-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament XXX [SPR].

(245) L-għajnuna marbuta mad-Direttiva 2000/60/KE tista' tingħata biss fir-rigward tal-iżvantaġġi li jirriżultaw minn rekwiżiti li jmorru lil hinn minn:

(a) ir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni rilevanti (bl-eċċezzjoni tal-SMR 1 elenkat fl-Anness III tar-Regolament XXX [SPR]) u l-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Taqsima 2 tal-Kapitolu I tat-Titolu III tar-Regolament XXX [SPR]; kif ukoll

(b) il-kundizzjonijiet stabbiliti għaż-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament XXX [SPR].

(246) Ir-rekwiżiti msemmija fil-punti (244) u (245) iridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.

(247) Iż-żoni li ġejjin huma eliġibbli għall-għajnuna:

(a) Iż-żoni agrikoli ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE;

(b) żoni oħrajn delimitati ta' ħarsien tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-biedja li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva 92/43/KEE; dawn iż-żoni ma jistgħux jaqbżu l-5 % taż-żoni ddeżinjati ta' Natura 2000 koperti mill-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-Pjan Strateġiku rilevanti tal-PAK;

(c) żoni agrikoli inklużi fil-pjanijiet ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku skont id-Direttiva 2000/60/KE.

L-intensità tal-għajnuna

(248) L-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(249) L-għajnuna trid titħallas b'mod annwali għal kull ettaru.

1.1.7. Għajnuna lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi għaż-żona

(250) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna mill-Istat f'żoni muntanjużi u f'żoni oħrajn li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(251) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(252) L-għajnuna tista' tingħata lil impriżi, li huma bdiewa attivi, u li jimpenjaw ruħhom li jsegwu l-attività tal-biedja tagħhom f'żoni magħżula skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013. L-Istati Membri jistgħu jwettqu eżerċizzju ta' rfinar skont il-kundizzjonijiet previsti fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 32(3) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

Kostijiet eliġibbli

(253) L-għajnuna tkopri kumpens għall-kostijiet addizzjonali kollha jew parti minnhom u l-introjtu mitluf relatati mar-restrizzjonijiet naturali jew ma' restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona għall-produzzjoni agrikola fiż-żona kkonċernata. L-Istati Membri jridu juru l-limiti inkwistjoni u jridu jagħtu evidenza li l-ammont ta' kumpens li jrid jitħallas ma jmurx lil hinn mit-telf ta' dħul u l-kostijiet addizzjonali li jirriżultaw minn dawk il-limiti.

(254) Il-kostijiet addizzjonali u l-introjtu mitluf iridu jiġu kkalkolati fir-rigward ta' restrizzjonijiet naturali jew ta' restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona, meta mqabbla ma' żoni li ma humiex affettwati minn restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona.

(255) L-għajnuna se tingħata b'mod annwali għal kull ettaru ta' żona agrikola.

L-intensità tal-għajnuna

(256) L-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.1.8. Għajnuna għall-biedja organika

(257) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-biedja organika kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(258) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(259) L-għajnuna tista' tingħata lill-impriżi jew lill-gruppi ta' impriżi li jimpenjaw ruħhom b'mod volontarju li jikkonvertu jew li jżommu prattiki u metodi tal-agrikoltura organika kif inhu definit fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007[60].

(260) L-għajnuna tingħata biss għal impenji li jmorru lil hinn mill-istandards u mir-rekwiżiti li ġejjin, li jridu jiġu identifikati u deskritti fin-notifika ta' għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni:

(a) ir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni rilevanti u l-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Taqsima 2 tal-Kapitolu I tat-Titolu III tar-Regolament XXX [SPR];

(b) ir-rekwiżiti minimi għall-użu tal-fertilizzanti u tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, għat-trattament xieraq tal-annimali, kif ukoll kull rekwiżit obbligatorju ieħor stabbilit mil-liġi nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni;

---

[60] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 tat-28 ta' Ġunju 2007 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2092/91 (ĠU L 189, 20.7.2007, p. 1).

(c) il-kundizzjonijiet stabbiliti għaż-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament XXX [SPR];

(261) Għall-impenji msemmija fil-punt (260)(b), fejn il-liġi nazzjonali timponi rekwiżiti ġodda li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi korrispondenti stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, l-għajnuna tista' tingħata għal impenji li jikkontribwixxu għall-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti għal massimu ta' 24 xahar mid-data li fiha jsiru obbligatorji għall-azjenda.

(262) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-għajnuna mogħtija skont din it-Taqsima tkun konsistenti mal-appoġġ mogħti f'konformità mal-Artikolu 28 tar-Regolament XXX [SPR].

(263) L-impenji jridu jitwettqu fuq perjodu inizjali ta' ħames sa seba' snin. Madankollu, sabiex jinkisbu jew jinżammu ċerti benefiċċji ambjentali mfittxija, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu itwal, inkluż billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmiem il-perjodu inizjali. Meta tingħata għajnuna għall-konverżjoni għall-biedja organika, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena. Fir-rigward ta' impenji ġodda li jikkonċernaw iż-żamma direttament wara l-impenn imwettaq fil-perjodu inizjali, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena.

(264) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-impriżi li jwettqu operazzjonijiet skont din il-miżura jkollhom aċċess għall-għarfien u għall-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jimplimentaw tali operazzjonijiet, u li jkun hemm disponibbli taħriġ xieraq għal dawk li jeħtiġuh, kif ukoll aċċess għall-għarfien espert sabiex jgħin lill-bdiewa li jimpenjaw ruħhom li jibdlu s-sistemi ta' produzzjoni tagħhom.

Kostijiet eliġibbli

(265) L-għajnuna tkopri kumpens lill-benefiċjarji għal parti, jew l-ammont kollu, tal-kostijiet addizzjonali u t-telf tal-introjtu, li ġejjin mill-impenji. L-għajnuna trid tingħata b'mod annwali. F'każijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jagħtu għajnuna bħala pagament ta' darba għal kull unità.

(266) Meta jkun hemm bżonn, l-għajnuna tista' tkopri wkoll kostijiet tat-tranżazzjoni b'valur massimu ta' 20 % tal-primjum imħallas għall-impenn. Meta l-impenji jidħlu għalihom gruppi ta' impriżi, il-livell massimu huwa ta' 30 %. Din l-għajnuna tingħata fuq bażi annwali.

(267) Madankollu, jekk Stat Membru jkun jixtieq jikkumpensa għall-kostijiet tat-tranżazzjoni kkawżati mid-dħul f'impenji fuq il-biedja organika, irid jipprovdi prova konvinċenti dwar dawk il-kostijiet, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn il-kostijiet ma' impriżi li ma jkunux daħlu f'impenji bħal dawn. Għalhekk, il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajnuna mill-Istat għal kostijiet tat-tranżazzjoni għall-issoktar ta' impenji tal-biedja organika li Stat Membru jkun diġà daħal għalihom fil-passat, sakemm l-Istat Membru ma jurix li dawk il-kostijiet għadhom iseħħu jew li qegħdin jiġu imposti kostijiet ġodda tat-tranżazzjoni.

(268) Meta l-kostijiet tat-tranżazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji jew farms medji jew it-tnejn li huma, l-Istati Membri jenħtieġ li juru li b'mod partikolari l-impriżi l-kbar ma humiex ikkumpensati żżejjed. Għall-finijiet tal-kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jenħtieġ li jqisu jekk il-kostijiet tat-tranżazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.

(269) L-għajnuna ma tistax tingħata skont din it-Taqsima għal impenji koperti mill-miżura agroambjentali klimatika, jew għal kostijiet koperti mit-Taqsima dwar l-

għajnuna sabiex tħeġġeġ il-parteċipazzjoni ta' produtturi ta' prodotti agrikoli fis-sistemi tal-kwalità.

(270) L-għajnuna għall-investiment fil-produzzjoni primarja u fl-ipproċessar u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti organiċi hija soġġetta għad-dispożizzjonijiet tat-Taqsimiet 1.1.1.1 u 1.1.1.2 dwar l-għajnuna għall-investiment.

L-intensità tal-għajnuna

(271) L-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(272) L-għajnuna trid titħallas għal kull ettaru. F'każijiet debitament ġustifikati, l-għajnuna tista' tingħata bħala somma f'daqqa.

1.1.9. Għajnuna għall-parteċipazzjoni ta' produtturi ta' prodotti agrikoli fl-iskemi ta' kwalità

(273) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna favur il-parteċipazzjoni ta' produtturi ta' prodotti agrikoli u l-gruppi tagħhom fl-iskemi tal-kwalità kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima:

(274) Din it-Taqsima tapplika għal produtturi ta' prodotti agrikoli.

Kostijiet eliġibbli

(275) L-għajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin fir-rigward tal-iskemi tal-kwalità kif jissemma fil-punt (277):

(a) il-kostijiet għal parteċipazzjoni ġdida fi skemi tal-kwalità, b'mod partikolari l-kostijiet li jiġġarrbu għad-dħul fi skema tal-kwalità appoġġata u l-kontribuzzjoni annwali għall-parteċipazzjoni f'dik l-iskema tal-kwalità, inkluż, fejn ikun meħtieġ, in-nefqa fuq il-verifiki meħtieġa sabiex tiġi verifikata l-konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tal-iskema tal- kwalità;

(b) il-kostijiet għall-miżuri obbligatorji tal-kontroll b'rabta mal-iskemi tal-kwalità li jkunu daħlu għalihom l-awtoritajiet kompetenti jew f'isimhom, skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew dik nazzjonali;

(c) il-kostijiet għall-attivitajiet ta' riċerka tas-suq, il-ħolqien u d-disinn tal-prodotti u għall-preparazzjoni tal-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent ta' skemi tal-kwalità.

(276) L-għajnuna msemmija fil-punt (275)(a) u (b) ma tridx tingħata għall-kostijiet ta' kontrolli li jsiru mill-benefiċjarji stess, jew fejn il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni tipprevedi li l-kostijiet tal-kontrolli jiġu mġarrba mill-produtturi tal-prodotti agrikoli u l-grupp tagħhom, mingħajr ma tispeċifika l-livell attwali ta' imposti.

(277) L-iskemi tal-kwalità msemmija fil-punt (275)(a) iridu jkunu dawn:

(a) Skemi tal-kwalità tal-Unjoni;

(b) skemi tal-kwalità, inklużi skemi ta' ċertifikazzjoni ta' azjendi agrikoli, għal prodotti agrikoli rikonoxxuti mill-Istati Membri li jikkonformaw mal-kriterji li ġejjin:

(i) l-ispeċifiċità tal-prodott finali prodott skont skemi ta' kwalità bħal dawn trid tkun ġejja minn obbligu ċar sabiex jiġi żgurat wieħed mill-punti li ġejjin:

– karatteristiċi speċifiċi tal-prodott;
– metodu speċifiku ta' biedja jew produzzjoni;
– kwalità tal-prodott finali li teċċedi b'mod sinifikanti l-istandards tal-komoditajiet kummerċjali fir-rigward tas-saħħa pubblika, tal-annimali jew tal-pjanti, it-trattament xieraq tal-annimali jew il-ħarsien tal-ambjent;

(ii) l-iskema tal-kwalità trid tkun miftuħa għall-produtturi kollha;

(iii) l-iskema tal-kwalità trid tinkludi speċifikazzjonijiet vinkolanti tal-prodott finali u l-konformità ma' dawk l-ispeċifikazzjonijiet trid tiġi verifikata mill-awtoritajiet pubbliċi jew minn korp indipendenti ta' spezzjoni;

(iv) l-iskema tal-kwalità trid tkun trasparenti u tiżgura t-traċċabbiltà sħiħa tal-prodotti agrikoli;

(c) skemi ta' ċertifikazzjoni volontarja ta' prodotti agrikoli rikonoxxuti mill-Istati Membri kkonċernati bħala li jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Linji gwida tal-aqwa prattiki tal-UE għat-tħaddim ta' skemi ta' ċertifikazzjoni volontarji għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel"[61].

(278) L-għajnuna trid tkun aċċessibbli għal dawk l-impriżi kollha eliġibbli fiż-żona kkonċernata, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv.

(279) L-għajnuna msemmija fil-punti (275)(b) u (c) trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati u trid titħallas lill-korp responsabbli għall-miżuri ta' kontroll, lill-fornitur tar-riċerka jew lill-fornitur tal-konsulenza.

L-intensità tal-għajnuna

(280) L-għajnuna msemmija fil-punt (275)(a) trid tingħata għal perjodu massimu ta' seba' snin, trid titħallas b'mod annwali u trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(281) L-għajnuna msemmija fil-punt (275)(b) u (c) tista' tilħaq il-100 % tal-kostijiet reali mġarrba.

1.1.10. Għajnuna għall-għoti ta' appoġġ tekniku fis-settur agrikolu

(282) Din it-Taqsima tkopri l-għajnuna għall-għoti ta' appoġġ tekniku fis-settur agrikolu ħlief l-għajnuna għas-servizzi ta' sostituzzjoni tal-farms li tista' tingħata biss lil ċerti impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(283) L-għoti ta' appoġġ tekniku jista' jsir minn gruppi ta' produtturi jew minn organizzazzjonijiet oħrajn, ikun xi jkun id-daqs tagħhom.

(284) L-għajnuna trid tkun aċċessibbli għal dawk kollha eliġibbli fil-qasam ikkonċernat, abbażi ta' kondizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv. Meta l-għoti ta' appoġġ tekniku jsir minn gruppi u minn organizzazzjonijiet ta' produtturi, is-sħubija tat-tali gruppi jew organizzazzjonijiet ma tridx tkun kundizzjoni għal aċċess għas-servizz. Kull kontribut ta' persuni mhux membri għall-kostijiet amministrattivi tal-grupp jew tal-organizzazzjoni kkonċernata għandu jkun limitat għall-kostijiet tal-forniment tas-servizz.

1.1.10.1. Għajnuna għall-iskambju tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

(285) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna għall-iskambju tal-għarfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-għajnuna għall-appoġġ tekniku stabbiliti fil-punti (282) - (284) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(286) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tas-Sistema tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS) prevista fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK.

(287) L-għajnuna tkopri l-kisbiet ta' taħriġ u ħiliet vokazzjonali, inklużi korsijiet ta' taħriġ u workshops, attivitajiet ta' dimostrazzjoni u azzjonijiet ta' informazzjoni.

[61] ĠU C 341, 16.12.2010, p. 5.

(288) L-għajnuna tista' tkopri wkoll skambju ta' ġestjoni tal-farms fuq perjodu qasir u żjarat fil-farms.

Kostijiet eliġibbli

(289) L-għajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin:

(a) il-kostijiet ta' organizzazzjoni tat-taħriġ vokazzjonali, azzjonijiet ta' kisbiet ta' ħiliet, attivitajiet ta' dimostrazzjoni jew azzjonijiet ta' informazzjoni;

(b) l-ispejjeż tal-ivvjaġġar, tal-akkomodazzjoni u l-ispejjeż *per diem* tal-parteċipanti;

(c) il-kostijiet tal-provvediment tas-servizzi ta' sostituzzjoni meta l-parteċipanti jkunu assenti;

(d) fil-każ ta' proġetti ta' dimostrazzjoni, huma eliġibbli wkoll dawn il-kostijiet tal-investiment li ġejjin:

(i) il-kostijiet għall-kostruzzjoni, l-akkwist, inklużi l-lokazzjoni, jew it-titjib tal-beni immobbli, bl-art eliġibbli biss sa limitu li ma jaqbiżx l-10 % tal-kostijiet totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata; f'każijiet eċċezzjonali u ġġustifikati kif xieraq, perċentwal ogħla jista' jiġi awtorizzat għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali u l-preservazzjoni tal-ħamrija rikka fil-karbonju;

(ii) il-kostijiet għax-xiri jew għal-lokazzjoni b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;

(iii) l-ispejjeż ġenerali li huma marbutin mal-infiq imsemmi fil-punti (i) u (ii), bħal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji ta' fattibbiltà jibqgħu spiża eliġibbli anke meta, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma tiġġarrab ebda nefqa skont il-punti (i) u (ii);

(iv) il-kostijiet għall-akkwiżizzjoni, tal-iżvilupp jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u simili, u l-akkwiżizzjonijiet ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur u trademarks;

(v) meta jkun debitament ġustifikat, l-għajnuna għal proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira tista' tingħata għal kostijiet addizzjonali u introjtu mitluf marbut mal-proġett ta' dimostrazzjoni.

(290) Il-kostijiet imsemmija fil-punt (289)(d)(i) sa (iv) huma eliġibbli biss sakemm dawn jintużaw għall-proġett ta' dimostrazzjoni u għat-tul taż-żmien tal-proġett ta' dimostrazzjoni. Jitqiesu eliġibbli biss dawk il-kostijiet tad-deprezzament li jikkorrispondu mal-ħajja tal-proġett ta' dimostrazzjoni u li huma kkalkolati abbażi ta' prinċipji kontabilistiċi aċċettati ġeneralment.

(291) Il-korpi li jipprovdu servizzi ta' skambju tal-għarfien u ta' informazzjoni jrid ikollhom il-kapaċitajiet xierqa fil-forma ta' kwalifiki tal-persunal u taħriġ regolari sabiex iwettqu dawk il-kompiti.

(292) L-għajnuna msemmija fil-punt (289)(a) u (c) u (d)(i) sa (iv) trid tiġi pprovduta fil-forma ta' servizzi ssussidjati. Għajnuna għall-kostijiet tal-provvediment ta' servizzi ta' sostituzzjoni msemmija fil-punt (289)(c) tista', alternattivament, titħallas direttament lill-fornitur tas-servizzi ta' sostituzzjoni. L-għajnuna msemmija fil-punt (289)(d)(v) trid titħallas direttament lill-benefiċjarji. L-għajnuna għal proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira skont il-punt (289)(d)(i) sa (iv), tista' titħallas direttament lill-benefiċjarji.

L-intensità tal-għajnuna

(293) L-intensità tal-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(294) Fil-każ tal-kostijiet eliġibbli msemmijin fil-punt (289)(d) l-ammont massimu tal-għajnuna jrid ikun limitat għal [EUR 100 000] fuq 3 (tliet) snin fiskali.

1.1.10.2. Għajnuna għal servizzi ta' konsulenza

(295) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna għall-forniment ta' servizzi konsultattivi kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-għajnuna għall-appoġġ tekniku u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(296) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tal-AKIS ipprovduta fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK.

(297) Il-parir irid ikun marbut ma' mill-anqas objettiv speċifiku wieħed f'konformità mal-Artikolu 6 tar-Regolament XXX [SPR] u jrid ikopri mill-anqas wieħed mill-elementi li ġejjin:

(a) l-obbligi li jirriżultaw mir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni u mill-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Taqsima 2 tal-Kapitolu I tat-Titolu III tar-Regolament XXX [SPR];

(b) fejn applikabbli, il-prattiki agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent kif imsemmija fl-Artikolu 28 tar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR] u ż-żamma taż-żona agrikola msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament XXX [SPR];

(c) ir-rekwiżiti stabbiliti mill-Istati Membri għall-implimentazzjoni tad-Direttiva 2000/60/KE, id-Direttiva 92/43/KEE, id-Direttiva 2009/147/KE, id-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[62], id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[63], ir-Regolament (UE) 2016/2031, ir-Regolament (UE) 2016/429 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[64], l-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[65] u d-Direttiva 2009/128/KE;

(d) il-prattiki tal-farms li jipprevjenu l-iżvilupp tar-reżistenza għall-antimikrobiċi kif stabbilit fil-Komunikazzjoni "Pjan ta' Azzjoni Ewropew dwar Saħħa Waħda kontra r-Reżistenza għall-Antimikrobiċi"[66];

(e) il-prevenzjoni u l-ġestjoni tar-riskju;

(f) l-appoġġ għall-innovazzjoni;

(g) it-teknoloġiji diġitali fl-agrikoltura kif imsemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 102 tar-Regolament Nru XXX [SPR];

---

[62] Id-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa (ĠU L 152, 11.6.2008, p. 1).

[63] Id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li tħassar id-Direttiva 2001/81/KE (ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1).

[64] Ir-Regolament (UE) 2016/429 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2016 dwar il-mard trasmissibbli tal-annimali u li jemenda u jħassar ċerti atti fil-qasam tas-saħħa tal-annimali ("il-Liġi dwar is-Saħħa tal-Annimali") (ĠU L 84, 31.3.2016, p. 1).

[65] Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1).

[66] "Pjan ta' Azzjoni Saħħa Waħda Ewropew kontra r-Reżistenza Antimikrobika (RAM)" (COM(2017) 339 final).

(h) il-ġestjoni sostenibbli tan-nutrijenti, inkluż sa mhux aktar tard mill-2024 l-użu tal-Għodda għas-Sostenibbiltà tal-Farms għan-Nutrijenti msemmija fl-Artikolu 13(4) tar-Regolament Nru XXX [SPR];

(i) il-kundizzjonijiet tal-impjieg u l-obbligi tal-impjegatur kif ukoll is-saħħa u s-sikurezza okkupazzjonali u l-kura soċjali fil-komunitajiet tal-biedja.

(298) L-għajnuna trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati.

(299) Il-korpi magħżula sabiex jipprovdu servizz konsultattiv irid ikollhom ir-riżorsi xierqa fil-forma ta' taħriġ regolari u persunal ikkwalifikat u esperjenza konsultattiva, u affidabbiltà fir-rigward tal-oqsma li jagħtu pariri fihom.

(300) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-pariri jkunu imparzjali u li l-fornituri tas-servizzi ta' konsulenza ma jkollhom l-ebda kunflitt ta' interess.

(301) F'każijiet fejn ikun debitament iġġustifikat u xieraq, il-parir jista' jingħata fi grupp b'mod parzjali, filwaqt li titqies is-sitwazzjoni tal-utent individwali tas-servizzi konsultattivi.

L-ammont tal-għajnuna

(302) L-intensità tal-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli sakemm l-għajnuna ma taqbiżx, fi kwalunkwe perjodu ta' tliet snin, l-ammonti li ġejjin:

(a) EUR 25 000 għal kull impriża attiva fil-produzzjoni agrikola primarja;

(b) EUR 200 000 għal kull impriża attiva fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni tagħhom.

1.1.10.3. Għajnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq il-farms

(303) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni ta' farm kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-għajnuna għall-appoġġ tekniku u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(304) L-għajnuna trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati.

Kostijiet eliġibbli

(305) L-għajnuna tkopri l-kostijiet reali mġarrba għas-sostituzzjoni ta' bidwi, persuna fiżika li hija membru ta' unità domestika ta' farm, jew ħaddiem fuq farm, matul l-assenza tagħhom mix-xogħol minħabba mard, inkluż mard ta' wliedhom, btala, liv tal-maternità u tal-ġenituri, lieva obbligatorja jew f'każ ta' mewt.

(306) It-tul taż-żmien totali tas-sostituzzjoni jenħtieġ li jkun limitat għal tliet xhur kull sena għal kull benefiċjarju, ħlief fil-każ ta' sostituzzjoni għal-liv tal-maternità u tal-ġenituri u s-sostituzzjoni waqt servizz militari obbligatorju. Fir-rigward tal-liv tal-maternità u tal-ġenituri, it-tul ta' żmien ta' sostituzzjoni jenħtieġ li jkun limitat għal sitt xhur f'kull wieħed minn dawn il-każijiet. Madankollu, f'każijiet debitament ġustifikati, il-Kummissjoni tista' tawtorizza estensjoni tal-perjodu ta' tliet xhur u sitt xhur. Fir-rigward ta' servizz militari obbligatorju, it-tul ta' żmien tas-sostituzzjoni jenħtieġ li jkun limitat għat-tul ta' żmien tal-perjodu ta' servizz.

L-intensità tal-għajnuna

(307) L-intensità tal-għajnuna hija limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.1.11. Għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur agrikolu

(308) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur agrikolu kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk

tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(309) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu kif definit fil-punt (32)9.

(310) L-għajnuna tista' tingħata biss sabiex tippromwovi l-kooperazzjoni, li tikkontribwixxi għall-kisba ta' wieħed jew aktar mill-objettivi stabbiliti fl-Artikolu 6 tar-Regolament XXX [SPR].

(311) L-għajnuna jenħtieġ li tingħata sabiex jiġu promossi għamliet ta' kooperazzjoni li jinvolvu mill-anqas żewġ atturi, irrispettivament minn jekk dawn ikunux attivi fis-settur agrikolu, iżda li jkunu soġġetti li mill-kooperazzjoni jgawdi biss is-settur agrikolu, u b' mod partikolari:

(a) l-approċċi ta' kooperazzjoni fost impriżi differenti fis-settur agrikolu, il-katina alimentari (iżda biss jekk ir-riżultat tal-ipproċessar ikun prodott agrikolu) u bejn atturi oħrajn attivi fis-settur agrikolu li jikkontribwixxu għall-ilħuq tal-objettivi u l-prijoritajiet tal-politika tal-iżvilupp rurali, inklużi l-gruppi ta' produtturi, il-kooperattivi u l-organizzazzjoni interprofessjonali;

(b) il-ħolqien ta' raggruppamenti u networks;

(c) is-suċċessjoni tal-farms, b'mod partikolari għat-tiġdid ġenerazzjonali fil-livell tal-farms (l-għajnuna tista' tingħata biss lil bdiewa li jkollhom, jew li sa tmiem l-operazzjoni se jkunu laħqu l-età tal-irtirar, iddeterminata mill-Istat Membru kkonċernat f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali tiegħu).

(312) L-għajnuna tingħata għall-kooperazzjoni relatata, b'mod partikolari, mal-attivitajiet li ġejjin:

(a) proġetti pilota;

(b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiċi, proċessi u teknoloġiji ġodda fis-settur agrikolu u fis-settur tal-ikel biss, sa fejn huma kkonċernati l-prodotti agrikoli;

(c) kooperazzjoni bejn operaturi żgħar fis-settur agrikolu fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' ħidma konġunta u l-qsim ta' faċilitajiet u riżorsi;

(d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista sabiex jinħolqu u jiġu żviluppati ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali;

(e) attivitajiet promozzjonali f'kuntest lokali relatati mal-iżvilupp ta' katina qasira tal-provvista u swieq lokali;

(f) azzjoni konġunta li ssir għall-għanijiet ta' mitigazzjoni jew ta' adattament għat-tibdil fil-klima;

(g) approċċi komuni għall-proġetti ambjentali u għall-prattiki ambjentali li qegħdin jitħaddmu, fosthom il-ġestjoni effiċjenti tal-ilma, l-użu tal-enerġija[67] rinnovabbli u l-preservazzjoni tal-pajsaġġi agrikoli;

(h) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista fil-forniment sostenibbli ta' bijomassa għall-użu fil-produzzjoni tal-ikel jekk ir-riżultat ikun prodott agrikolu u produzzjoni tal-enerġija għall-konsum proprju;

(i) l-implimentazzjoni, b'mod partikolari minn gruppi ta' sħab pubbliċi u privati minbarra dawk definiti fil-punt (b) tal-Artikolu 31(2) tar-Regolament

[67] Dan japplika wkoll għall-kooperazzjoni relatata mal-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jew il-produzzjoni ta' bijokarburanti f'azjendi agrikoli, dment li jitħarsu l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II.

(UE) 2021/1060, ta' strateġiji ta' żvilupp lokali għajr dawk definiti fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060.

(313) L-għajnuna tista' tingħata biss għal forom ġodda ta' kooperazzjoni, inklużi dawk eżistenti jekk tinbeda attività ġdida.

(314) L-għajnuna għall-istabbiliment u għall-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista, kif imsemmi fil-punt (312)(d) u (e) trid tkopri biss il-ktajjen tal-provvista li jinvolvu biss intermedjarju wieħed bejn il-bidwi u l-konsumatur.

(315) L-għajnuna skont din it-Taqsima trid tikkonforma mal-Artikoli 206 sa 210a tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(316) L-operazzjonijiet li għandhom jiġu implimentati li jikkonsistu minn investimenti jridu jikkonformaw mar-regoli u r-rekwiżiti rilevanti, kif speċifikat fit-Taqsima rilevanti dwar l-għajnuna għall-investiment.

Kostijiet eliġibbli

(317) L-għajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin, sakemm ikollhom x'jaqsmu ma' attivitajiet agrikoli:

(a) il-kostijiet għal studji dwar iż-żona kkonċernata, u għal studji tal-fattibbiltà, u għat-tfassil ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew strateġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060;

(b) il-kostijiet operazzjonali tal-kooperazzjoni, bħalma huma l-paga tal-"koordinatur";

(c) il-kostijiet tal-operazzjonijiet li jridu jiġu implimentati;

(d) il-kostijiet għall-attivitajiet ta' promozzjoni.

(318) L-għajnuna trid tkun limitata għal perjodu massimu ta' seba' snin. F'każijiet debitament ġustifikati, l-għajnuna tista' tingħata għal perjodu ta' żmien itwal fir-rigward tal-attivitajiet imsemmija fil-punt (312)(i) u l-azzjonijiet kollettivi dwar l-ambjent u l-klima sabiex jintlaħqu l-objettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima stabbiliti fil-punti (d), (e) u (f) tal-Artikolu 6(1) tar-Regolament XXX [SPR].

L-intensità tal-għajnuna

(319) L-għajnuna tista' tasal sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(320) Fil-każ ta' operazzjonijiet imsemmija fil-punt (316)(c) li jikkonsistu f'investimenti, l-għajnuna trid tkun limitata għall-intensità massima tal-għajnuna għall-investiment, kif speċifikat fit-Taqsima rilevanti dwar l-għajnuna għall-investiment.

1.2. Ġestjoni tar-riskju u tal-kriżijiet

(321) L-għajnuna mill-Istat tista' tkun mezz xieraq ta' appoġġ fir-rigward ta' ċerti tipi ta' riskji fis-settur agrikolu, peress li l-attività agrikola inġenerali hija partikolarment skoperta għal riskji u kriżijiet. Madankollu jeżistu differenzi bejn impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja u impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, li normalment ikollhom possibbiltajiet aħjar sabiex jilqgħu r-riskji. Għaldaqstant, uħud mill-kategoriji tal-għajnuna f'din it-Taqsima se jkunu disponibbli għall-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja biss.

(322) Meta tingħata għajnuna mill-Istat għal attivitajiet affettwati mir-riskji u l-kriżijiet, il-Kummissjoni tqis il-bżonn li jiġu evitati distorsjonijiet żejda tal-kompetizzjoni, billi teħtieġ kontribuzzjoni minima mill-produtturi għat-telf jew għall-ispiża tat-tali miżuri ta' għajnuna jew xi miżuri adegwati oħrajn li jenħtieġ

li jittieħdu sabiex jiġi mmitigat ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni u jiġi żgurat li l-għajnuna mill-Istat hija proporzjonata mat-telf imġarrab. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni tqis il-ħtieġa li l-benefiċjarju jieħu miżuri preventivi adegwati sabiex jimminimizza l-ammont totali tal-għajnuna mogħtija.

1.2.1. Għajnuniet li jikkumpensaw il-ħsara fil-produzzjoni agrikola jew fil-mezzi tal-produzzjoni agrikola u sabiex tiġi evitata ħsara

1.2.1.1. Għajnuna li tagħmel tajjeb għall-ħsara li jikkawżaw diżastri naturali jew avvenimenti straordinarji

(323) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna mill-Istat sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsarat ikkawżati minn diżastri naturali jew minn avvenimenti straordinarji bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (b) tal-Artikolu 107(2) tat-Trattat jekk din tikkonforma ma' dawn il-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(324) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kif iddefinit fil-punt (32)(2).

(325) Il-Kummissjoni konsistentement tenniet li, peress li jikkostitwixxu eċċezzjonijiet għall-projbizzjoni ġenerali ta' għajnuna mill-Istat fis-suq intern stabbilit fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat, il-kunċetti ta' "diżastru naturali" u "avvenimenti straordinarji" msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 107(2) tat-Trattat iridu jiġu interpretati b'mod restrittiv. Dan ġie kkonfermat mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea[68].

(326) Sal-lum il-ġurnata, il-Kumissjoni taċċetta li terremoti, valangi, uqigħ tal-art u għargħar jistgħu jikkostitwixxu diżastri naturali. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis l-inizjattiva tal-modernizzazzjoni tal-għajnuna mill-Istat li tippermetti li ssir eżenzjoni ġenerali ta' dawn il-kategoriji li ġejjin ta' eventi ta' diżastri naturali: trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkaniċi, u nirien qawwija b'oriġini naturali. Avvenimenti straordinarji li l-Kummissjoni aċċettat fil-passat kienu jinkludu gwerer, disturbi interni jew strajkijiet u, b'ċerti riżervi u skont il-kobor tagħhom, aċċidenti nukleari jew industrijali kbar u nirien li jirriżultaw f'telf fuq skala kbira[69]. Il-Kummissjoni se tkompli tevalwa proposti sabiex tingħata għajnuna mill-Istat f'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 107(2) tat-Trattat fuq bażi ta' każ b'każ, filwaqt li tqis il-prattika preċedenti tagħha f'dan il-qasam.

(327) L-għajnuna mogħtija skont din it-Taqsima hija soġġetta għall-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru rrikonoxxiet b'mod formali l-karattru tal-avveniment bħala diżastru naturali jew avveniment straordinarju;
u

(b) hemm rabta ta' kawżalità diretta bejn id-diżastru naturali jew l-avveniment straordinarju u l-ħsara mġarrba mill-impriża.

---

[68] Is-Sentenza tal-11 ta' Novembru 2004, *Spanja vs Il-Kummissjoni*, C-73/03, EU:C:2004:711, il-punt 37; is-Sentenza tat-23 ta' Frar 2006, *Giuseppe Atzeni et*, il-Kawżi Magħquda C-346/03 u C-529/03, il-punt 79.

[69] Il-Kummissjoni ma aċċettatx li nirien f'impjant tal-ipproċessar uniku li kien kopert minn assigurazzjoni kummerċjali normali jistgħu jiġu kkunsidrati bħala avveniment straordinarju. Bħala regola ġenerali, il-Kummissjoni ma taċċettax li tifqigħa ta' mard tal-annimali jew l-okkorrenza ta' pesti tal-pjanti tista' titqies li tikkostitwixxi diżastri naturali jew avvenimenti straordinarji. Madankollu, f'każ wieħed, il-Kummissjoni għarfet li t-tifqigħa mifruxa ta' marda tal-annimali kompletament ġdida kienet tikkostitwixxi avveniment straordinarju.

(328) Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu bil-quddiem kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (327)(a).

(329) L-għajnuna trid titħallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produtturi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajnuna titħallas lil grupp u lil organizzazzjoni ta' produtturi, l-ammont tal-għajnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-għajnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.

(330) L-iskema ta' għajnuna trid tiġi stabbilita fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-avveniment, u l-għajnuna trid titħallas fi żmien erba' snin minn dik id-data. Fir-rigward ta' diżastru naturali jew ta' avveniment straordinarju, il-Kummissjoni tawtorizza separatament l-għajnuna nnotifikata li tidderoga minn din ir-regola f'każijiet debitament ġustifikati, pereżempju minħabba n-natura u/jew il-firxa tal-event jew in-natura mdewma jew kontinwata tal-ħsara.

(331) Sabiex titħaffef il-ġestjoni rapida ta' kriżijiet, il-Kummissjoni tawtorizza skemi ta' għajnuna qafas *ex ante* bħala kumpens għall-ħsarat ikkawżati minn terremoti, valangi, uqigħ tal-art u għargħar kif ukoll minn trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkaniċi u nirien qawwija ta' oriġini naturali, sakemm il-kundizzjonijiet li bihom tista' tingħata l-għajnuna f'każijiet ta' diżastri naturali bħal dawn jiġu stipulati b'mod ċar[70]. Fil-każ ta' skemi *ex ante* l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (626).

(332) L-għajnuna mogħtija bħala kumpens għall-ħsara kkawżata minn tipi oħrajn ta' diżastri naturali mhux imsemmija fil-punt (326) u għall-ħsara kkawżat b'avvenimenti straordinarji, trid tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni.

Kostijiet eliġibbli

(333) Il-kostijiet eliġibbli huma l-ammont tad-danni mġarrba bħala konsegwenza diretta tad-diżastru naturali jew ta' avveniment straordinarju, kif ivvalutati minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.

(334) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:

(a) ħsara materjali f'assi bħal binjiet, tagħmir, makkinarju, stokkijiet u l-mezzi ta' produzzjoni;

(b) telf tal-introjtu li jirriżulta mill-qerda sħiħa jew parzjali tal-produzzjoni agrikola u l-mezzi ta' produzzjoni agrikola.

(335) Il-ħsara trid tiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

(336) Il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kostijiet tat-tiswija jew fuq il-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel id-diżastru naturali jew l-avveniment straordinarju. Dan ma jridx jaqbeż l-ispiża tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżati minn diżastru naturali jew mill-avveniment straordinarju, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara d-diżastru naturali jew l-avveniment straordinarju.

(337) It-telf tal-introjtu jrid jiġi kkalkolat billi jitnaqqas:

(a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tad-diżastru naturali jew l-avveniment straordinarju, jew f'kull sena ta' wara affettwata mill-qerda sħiħa jew parzjali tal-mezzi ta' produzzjoni, bil-prezz medju tal-bejgħ miksub matul dik is-sena

[70] Id-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni dwar għajnuna mill-Istat fil-Każijiet N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

minn

(b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja ta' prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza straordinarja jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' ħames snin qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza straordinarja, ħlief l-ogħla u l-anqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ miksub.

(338) Dak l-ammont jista' jiżdied b'kostijiet oħrajn imġarrbin mill-benefiċjarju minħabba d-diżastru naturali jew l-avveniment straordinarju, u jrid jitnaqqas b'kull kost mhux imġarrab minħabba d-diżastru naturali jew l-avveniment straordinarju li kieku xorta waħda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.

(339) Jistgħu jintużaw indiċijiet sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju dment li l-metodu ta' kalkolu użat jippermetti li jiġi determinat it-telf reali ta' benefiċjarju individwali f'sena partikolari.

(340) Il-Kummissjoni taċċetta metodi oħrajn għall-kalkolu tad-dannu dment li tkun issodisfata li dawn il-metodi jkunu rappreżentattivi, mhux ibbażati fuq redditi għoljin b'mod mhux normali u ma jirriżultawx f'kumpens eċċessiv għal xi benefiċjarju. Il-kejl tal-firxa tad-danni jista' jitfassal skont il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott bl-użu ta' wieħed minn dawn li ġejjin:

(a) indiċijiet bijoloġiċi (kwantità ta' telf ta' bijomassa) jew indiċijiet ta' telf ta' rendiment ekwivalenti stabbilit fil-livell ta' farm, lokali, reġjonali jew nazzjonali;

(b) indiċijiet tat-temp (inkluża l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

L-intensità tal-għajnuna

(341) L-għajnuna u kull pagament ieħor riċevut bħala kumpens għad-dannu, inklużi pagamenti minn poloz tal-assigurazzjoni, iridu jkunu limitati għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.2.1.2. Għajnuna ta' kumpens għat-telf ikkawżat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali

(342) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna bħala kumpens għad-dannu kkaġunat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(343) Din it-Taqsima tapplika għal għajnuna mogħtija sabiex tikkumpensa għad-dannu kkaġunat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali kif definit fil-punt (32)33. Hija tapplika biss għal impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(344) L-għajnuna mogħtija skont din it-Taqsima hija soġġetta għaż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat tkun għarfet b'mod formali l-karattru tal-event bħala event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali;

(b) ikun hemm rabta kawżali diretta bejn l-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali u d-danni mġarrba mill-impriża.

(345) Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu bil-quddiem kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (344)(a).

(346) Fil-każ ta' skemi *ex ante* l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (626).

(347) L-għajnuna trid titħallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produtturi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajnuna titħallas lil grupp jew lil organizzazzjoni ta' produtturi, l-ammont tal-għajnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-għajnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.

(348) L-iskemi ta' għajnuna jridu jkunu stabbiliti fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-event klimatiku avvers li jista' jitqabbel ma' diżastru naturali. L-għajnuna trid titħallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

Kostijiet eliġibbli

(349) Il-kostijiet eliġibbli huma d-dannu mġarrab bħala konsegwenza diretta ta' event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, kif ivvalutat jew minn awtorità pubblika, jew minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew inkella minn impriża tal-assigurazzjoni.

(350) Il-ħsara tinkludi dan li ġej:

(a) il-ħsara materjali lil assi bħal binjiet tal-farms, tagħmir u makkinarju, stokkijiet u l-mezzi ta' produzzjoni;

(b) it-telf tal-introjtu mill-qerda sħiħa jew parzjali tal-produzzjoni agrikola u l-mezzi ta' produzzjoni.

(351) Il-kalkolu tad-dannu mġarrab minħabba l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali jrid isir fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

(352) Id-dannu materjali għall-assi kkaġunat mill-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali jrid jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-ispiża tat-tiswija jew tal-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali. Ma jistax jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur ġust tas-suq ikkawżat mill-event klimatiku avvers u li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali.

(353) Meta t-telf fid-dħul tal-benefiċjarju msemmi fil-punt (350)(b) jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-livell ta' għelejjel jew bhejjem, jenħtieġ li jiġi kkunsidrat biss id-dannu materjali marbut ma' dawk l-għelejjel jew bhejjem.

(354) It-telf tal-introjtu jrid jiġi kkalkolat jew fil-livell ta' produzzjoni annwali tal-farm jew fil-livell tal-uċuħ tar-raba' jew bhejjem billi jitnaqqas:

(a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tal-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, jew kull sena sussegwenti milquta mill-qerda totali jew parzjali tal-mezzi tal-produzzjoni, skont il-prezz medju tal-bejgħ miksub matul dik is-sena minn

(b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja tal-prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin ta' qabel l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali, jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' ħames snin ta' qabel l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali, esklużi l-ogħla u l-anqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ miksub.

(355) Dak l-ammont jista' jiżdied b'kostijiet oħrajn imġarrba mill-benefiċjarju minħabba l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali. Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe kost mhux imġarrab minħabba l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali li kieku xorta waħda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.

(356) Jistgħu jintużaw indiċijiet sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju dment li l-metodu ta' kalkolu użat jippermetti li jiġi determinat it-telf reali ta' benefiċjarju individwali f'sena partikolari.

(357) Il-Kummissjoni taċċetta metodi oħrajn għall-kalkolu tad-dannu dment li tkun issodisfata li dawn huma rappreżentattivi, ma humiex ibbażati fuq rendimenti għoljin b'mod mhux normali u ma jirriżultawx f'kumpens eċċessiv għal xi benefiċjarju. Il-kejl tal-firxa tad-danni jista' jitfassal skont il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott bl-użu ta' wieħed minn dawn li ġejjin:

(a) indiċijiet bijoloġiċi (kwantità ta' telf ta' bijomassa) jew indiċijiet ta' telf ta' rendiment ekwivalenti stabbilit fil-livell ta' farm, lokali, reġjonali jew nazzjonali;

(b) indiċijiet tat-temp (inkluża l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

L-intensità tal-għajnuna

(358) L-għajnuna u kwalunkwe pagament ieħor riċevut bħala kumpens għad-dannu, inklużi pagamenti minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni jew poloz tal-assigurazzjoni oħrajn għad-dannu li għalih tingħata għajnuna, iridu jkunu limitati għal 80 % tal-kostijiet eliġibbli. L-intensità tal-għajnuna tista' tiżdied għal 90 % f'żoni li jiffaċċjaw limitazzjonijiet naturali jew limitazzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona.

(359) L-ammont tal-għajnuna mogħti skont din it-Taqsima jrid jitnaqqas b'50 % jekk jingħata lil benefiċjarji li ma jkunux għamlu assigurazzjoni jew li ma jkunux ħallsu kontributi finanzjarji lil fondi mutwi akkreditati fl-Istat Membru li jkopru tal-anqas 50 % tal-produzzjoni annwali medja jew tal-introjtu relatat mal-produzzjoni tagħhom u l-aktar riskji klimatiċi statistikament frekwenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat, li tiġi pprovduta kopertura ta' assigurazzjoni għalihom. It-tnaqqis ma japplikax biss jekk Stat Membru jista' juri b'mod konvinċenti li, minkejja l-isforzi raġonevoli kollha, fiż-żmien li fih seħħ id-dannu ma kienx hemm disponibbli assigurazzjoni affordabbli li tkopri l-aktar riskji klimatiċi statistikament frekwenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat.

1.2.1.3. Għajnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-ispeċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri

(360) Il-Kummissjoni tikkunsidra għajnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, il-kontroll u l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn dak il-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-ispeċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u l-ispeċijiet

aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri, li huma kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(361) Din it-Taqsima tapplika biss għall-għajnuna mogħtija lill-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(362) L-għajnuna tista' tingħata biss meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) fir-rigward tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri li għalihom jeżistu regoli tal-Unjoni jew nazzjonali, kemm jekk stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva;

(b) bħala parti minn punt minn dawn li ġejjin:

(i) programm pubbliku fil-livell tal-Unjoni, nazzjonali jew reġjonali għall-prevenzjoni, il-kontroll jew l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali jew tal-pesti tal-pjanti kkonċernati;

(ii) miżuri ta' emerġenza imposti mill-awtorità pubblika kompetenti;

(iii) miżuri għall-qerda jew għat-trażżin ta' pesti tal-pjanti implimentati f'konformità mal-Artikolu 28(1), (2) tar-Regolament (UE) 2016/2031;

(iv) miżuri għall-qerda jew għall-konteniment ta' speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew sors ta' tħassib għall-Istati Membri, li huma implimentati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1143/2014.

(363) Il-programmi u l-miżuri msemmijin fil-punt (362)(b) iridu jinkludu deskrizzjoni tal-miżuri ta' prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni kkonċernati.

(364) L-għajnuna ma tridx tkun relatata ma' miżuri li fir-rigward tagħhom il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni tistipula li l-kostijiet tat-tali miżuri jridu jiġġarrbu mill-benefiċjarju, sakemm il-kost ta' tali miżuri ta' għajnuna ma jiġux ikkumpensati kompletament minn imposti obbligatorji fuq il-benefiċjarji.

(365) L-għajnuna trid tingħata direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew lil organizzazzjoni ta' produtturi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajnuna tingħata lil grupp jew lil organizzazzjoni ta' produtturi, l-ammont tal-għajnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-għajnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.

(366) Ma tista' tingħata l-ebda għajnuna individwali fejn jiġi stabbilit li l-marda jew l-infestazzjoni bil-pesti tal-pjanti jew tal-ispeċijiet aljeni invażivi ta' tħassib tal-Unjoni jew ta' tħassib tal-Istati Membri kienet ikkaġunata deliberatament jew bin-negliġenza tal-benefiċjarju.

(367) Fir-rigward tal-mard tal-annimali, l-għajnuna tista' tingħata fir-rigward tal-mard imsemmi fil-lista tal-mard tal-annimali tal-Artikolu 5(1) tar-Regolament (UE) 2016/429 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[71], fil-lista ta' żoonożi stabbilita fl-Anness III tar-Regolament (UE) 2021/690 tal-Parlament Ewropew u

[71] Ir-Regolament (UE) 2016/429 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2016 dwar il-mard trasmissibbli tal-annimali u li jemenda u jħassar ċerti atti fil-qasam tas-saħħa tal-annimali ("il-Liġi dwar is-Saħħa tal-Annimali") (ĠU L O84, 31.3.2016, p. 1), kif emendat bir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2018/1629 li jemenda l-lista ta' mard stabbilita fl-Anness II tar-Regolament (UE) 2016/429 (ĠU L 272, 31.10.2018, p. 11).

tal-Kunsill[72], u fil-lista ta' mard tal-annimali tal-Kodiċi tas-Saħħa tal-Annimali Terrestri stabbilit mill-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-annimali.

(368) L-għajnuna tista' tingħata wkoll fir-rigward ta' mard emerġenti, li jissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(2) tar-Regolament (UE) 2016/429, skont il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) il-marda tal-annimali tkun ikkawżat dannu lill-bdiewa li jaqbeż il-livell limitu ta' mill-anqas 30 % tal-produzzjoni jew tal-introjtu annwali medja/u tal-bidwi fil-perjodu preċedenti ta' tliet snin jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu preċedenti ta' ħames snin bl-esklużjoni tal-ogħla entrata u dik l-aktar baxxa,

(b) il-benefiċjarji jkunu għamlu assigurazzjoni jew ħallsu kontribuzzjonijiet finanzjarji lil fondi mutwi akkreditati fl-Istat Membru li jkopru mill-anqas 50 % tal-produzzjoni jew introjtu relatat mal-produzzjoni medju annwali tagħhom u l-aktar marda tal-annimali statistikament frekwenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat li għalih hija pprovduta kopertura tal-assigurazzjoni.

(369) L-iskemi ta' għajnuna jridu jiġu introdotti fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-ispiża jew tad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali, mill-pest tal-pjanti jew mill-ispeċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew li huma sors ta' tħassib għall-Istat Membru. L-għajnuna trid titħallas fi żmien erba' snin minn dik id-data. Dawn il-kundizzjonijiet ma japplikawx għall-kostijiet fil-punt (371).

(370) Fil-każ ta' skemi *ex ante* l-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (626).

Kostijiet eliġibbli

(371) Fil-każ ta' miżuri ta' prevenzjoni, l-għajnuna trid tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin:

(a) kostijiet għall-miżuri ta' bijosigurtà, inkluż għall-prevenzjoni ta' speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u sors ta' tħassib għall-Istati Membri

(b) kostijiet għal kontrolli tas-saħħa;

(c) kostijiet għal analiżijiet inkluża d-dijanjostika *in vitro*;

(d) kostijiet għal testijiet u miżuri oħrajn ta' skrinjar inklużi testijiet tat-TSE u l-BSE;

(e) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-amministrazzjoni u għat-tqassim ta' tilqim, mediċini, sustanzi għat-trattamenti tal-annimali u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti;

(f) kostijiet għat-tbiċċir jew il-qtil preventiv tal-annimali jew il-qerda ta' prodotti tal-annimali u tal-pjanti u t-tindif u d-diżinfettar tal-azjenda u t-tagħmir.

(372) Fil-każ ta' miżuri ta' kontroll u eradikazzjoni, l-għajnuna tista' tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin:

[72] Ir-Regolament (UE) 2021/690 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' April 2021 li jistabbilixxi programm għas-suq intern, għall-kompetittività tal-intrapriżi, inkluż l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, għall-qasam tal-pjanti, l-annimali, l-ikel u l-għalf, u għall-istatistika Ewropea (Il-Programm tas-Suq Uniku) u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 99/2013, (UE) Nru 1287/2013, (UE) Nru 254/2014 u (UE) Nru 652/2014 (ĠU L 153, 3.5.2021, p. 1–47).

(a) kostijiet għal testijiet u miżuri oħrajn ta' skrinjar fil-każ ta' mard tal-annimali, inklużi testijiet tat-TSE u l-BSE;

(b) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-amministrazzjoni u għat-tqassim ta' tilqim, mediċini, sustanzi għat-trattamenti tal-annimali u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti;

(c) kostijiet għat-tbiċċir jew għall-qtil u l-qerda tal-annimali u l-qerda ta' prodotti marbutin magħhom jew il-qerda ta' pjanti, inklużi dawk li jmutu jew li jiġu meqruda bħala riżultat ta' tilqima jew miżuri oħrajn ordnati mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti u t-tindif u d-diżinfezzjoni tal-azjenda u t-tagħmir.

(d) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-amministrazzjoni u għad-distribuzzjoni ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti sabiex jiġu indirizzati speċijiet aljeni invażivi tal-pjanti li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri;

(e) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-użu u għad-distribuzzjoni ta' nases jew ta' tagħmir ieħor sabiex jiġu indirizzati speċijiet aljeni invażivi tal-annimali li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri.

(373) L-għajnuna fir-rigward tal-kostijiet eliġibbli msemmija fil-punti (374) u (375) trid tingħata fil-forma ta' servizz issussidjat u trid titħallas lil minn jipprovdi l-miżuri tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-qerda għajr il-kostijiet eliġibbli msemmija fil-punti (371)(d) u (372)(b) u l-kostijiet eliġibbli msemmija fil-punti (371)(e) u (372)(c) fil-każ tal-pesti tal-pjanti u għat-tindif u d-diżinfettar tal-azjenda u tat-tagħmir.

(374) Fil-każ ta' għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn mard tal-annimali, pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri, il-kumpens irid jiġi kkalkolat biss fir-rigward ta' dan li ġej:

(a) tal-valur tas-suq tal-annimali mbiċċra jew maqtula jew li mietu jew il-prodotti relatati magħhom, jew il-pjanti meqruda:

(i) b'riżultat tal-marda tal-annimali, il-pesti tal-pjanti jew l-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri;

(ii) bħala parti minn programm jew minn miżura pubblika msemmija fil-punt (362)(b);

(b) it-telf tal-introjtu minħabba obbligi ta' kwarantina u diffikultajiet fir-riforestazzjoni jew it-tħawwil mill-ġdid u n-newba tal-għelejjel obbligatorja imposta bħala parti minn programm jew miżura pubbliku/a msemmi/ja fil-punt (362)(b).

(375) Dak l-ammont irid jitnaqqas:

(a) bi kwalunkwe kost mhux imġarrab direttament minħabba l-marda tal-annimali, il-pesti tal-pjanti jew l-ispeċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri, li kieku kienet tiġġarrab mill-benefiċjarju;

(b) bi kwalunkwe dħul magħmul mill-bejgħ ta' prodotti marbuta mal-annimali mbiċċra jew maqtula u mal-pjanti meqruda għal finijiet preventivi jew ta' eradikazzjoni fuq ordni tal-awtoritajiet kompetenti.

(376) Il-valur tas-suq imsemmi fil-punt (374)(a) irid jiġi stabbilit abbażi tal-valur tal-annimali, tal-prodotti u l-pjanti immedjatament qabel ma nħoloq jew ġie kkonfermat kwalunkwe suspett tal-marda tal-annimali jew tal-pesti tal-pjanti jew infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri.

(377) L-għajnuna msemmija fil-punt (374) trid tkun limitata għall-kostijiet u għad-dannu kkawżati mill-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri li għalihom l-awtorità kompetenti tkun għamlet waħda minn dawn li ġejjin:

(a) tkun irrikonoxxiet formalment tifqigħa, fil-każ ta' marda tal-annimali;

(b) tkun irrikonoxxiet formalment il-preżenza tagħhom, fil-każ ta' pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni jew speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri.

(378) F'każijiet eċċezzjonali u debitament iġġustifikati, il-Kummissjoni tista' taċċetta l-kostijiet imġarrbin fit-twettiq tal-miżuri neċessarji għajr dawk imsemmijin f'din it-Taqsima.

L-intensità tal-għajnuna

(379) L-għajnuna u kwalunkwe pagament ieħor riċevut mill-benefiċjarju, inklużi l-pagamenti skont miżuri jew politiki oħrajn ta' assigurazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni għall-istess kostijiet eliġibbli jridu jkunu limitati għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.2.1.4. Għajnuna għal bhejjem mejta

(380) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna għal bhejjem mejta bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(381) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

L-intensità tal-għajnuna b'rabta mal-kostijiet eliġibbli:

(382) B'rabta mal-kostijiet eliġibbli elenkati hawn taħt, japplikaw l-intensitajiet tal-għajnuna li ġejjin:

(a) għajnuna b'rata li tasal sa 100 % tal-kostijiet għat-tneħħija ta' bhejjem mejta, u 75 % tal-kostijiet għall-qerda ta' tali bhejjem mejta; tista' tingħata għajnuna għall-kostijiet tal-primjums għall-assigurazzjoni li tkopri l-kostijiet tat-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta f'konformità mad-dispożizzjonijiet tat-Taqsima 1.2.1.6 tal-Parti II;

(b) għajnuna b'rata li tasal sa 100 % tal-kostijiet għat-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta meta l-għajnuna tkun iffinanzjata permezz ta' tariffi jew permezz ta' kontribuzzjonijiet obbligatorji maħsuba għall-finanzjament tat-tneħħija u l-qerda ta' tali bhejjem mejta, dment li tali tariffi jew kontribuzzjonijiet ikunu limitati għas-settur tal-laħam u imposti direttament fuqu;

(c) għajnuna ta' 100 % tal-kostijiet għat-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta fejn ikun hemm obbligu ta' twettiq ta' testijiet għat-TSE fuq il-bhejjem mejta ikkonċernati jew fil-każ ta' tifqigħa ta' marda tal-annimali msemmija fil-punt (367).

(383) L-għajnuna trid tkun kondizzjonali fuq l-eżistenza ta' programm ta' monitoraġġ konsistenti li jiżgura r-rimi sikur tal-bhejjem mejta kollha fl-Istat Membru kkonċernat.

(384) L-għajnuna trid tiġi pprovduta fil-forma ta' servizzi ssussidjati, għajr meta n-nissiel tal-bhejjem li jkun il-benefiċjarju tal-għajnuna jaġixxi wkoll bħala fornitur ta' servizz.

(385) Sabiex tiġi ffaċilitata l-amministrazzjoni tal-għajnuna, l-għajnuna tista' titħallas lill-operaturi ekonomiċi jew lill-korpi li jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) ikunu attivi downstream mill-impriżi attivi fis-settur tal-bhejjem;

(b) dawn jipprovdu servizzi marbuta mat-tneħħija u mal-qerda ta' bhejjem mejta.

(386) Fir-rigward tal-bhejjem mejta u l-iskart tal-biċċeriji, il-Kummissjoni żżomm il-politika tagħha li ma tawtorizzax l-għajnuna għall-bhejjem mejta mogħtija lil operaturi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u l-għajnuna għall-kostijiet tad-disponiment tal-iskart tal-biċċeriji. L-għajnuna mill-Istat għall-investimenti magħmula fir-rigward tad-disponiment tal-iskart tal-biċċeriji tiġi eżaminata skont ir-regoli rilevanti li japplikaw għall-għajnuna għall-investiment.

1.2.1.5. Għajnuna biex tikkumpensa għad-danni kkawżati minn annimali protetti

(387) Ħsara lil tagħmir, infrastruttura, annimali u pjanti kkawżata minn annimali protetti hija problema li qiegħda tikber. Is-suċċess tal-politika ta' konservazzjoni tal-Unjoni jiddependi parzjalment fuq il-ġestjoni effettiva tal-kunflitti bejn annimali protetti u bdiewa. B'konsegwenza ta' dan, u f'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna biex tikkumpensa għad-dannu kkawżat minn annimali protetti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(388) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(389) Sabiex jittaffa r-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u biex jiġi pprovdut inċentiv biex jitnaqqas ir-riskju, il-benefiċjarji jridu jipprovdu kontribuzzjoni minima. Din il-kontribuzzjoni trid tieħu l-forma ta' miżuri preventivi raġonevoli, bħal sisien tas-sikurezza meta jkun possibbli u bħal klieb li joqogħdu għassa mal-bhejjem, li huma proporzjonati għar-riskju ta' danni kkawżati minn annimali protetti fiż-żona kkonċernata. Jekk ebda miżura preventiva raġonevoli ma tkun possibbli, l-Istat Membru kkonċernat irid juri l-impossibbiltà li jieħu tali miżuri preventivi sabiex l-għajnuna titqies kompatibbli.

(390) L-Istat Membru jrid jistabbilixxi rabta ta' kawżalità diretta bejn id-danni mġarrba u l-imġiba tal-annimal protett.

(391) L-għajnuna trid titħallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produtturi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajnuna titħallas lil grupp u lil organizzazzjoni ta' produtturi, l-ammont tal-għajnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-għajnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.

(392) L-iskema tal-għajnuna trid tiġi stabbilita fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-event ta' ħsara. L-għajnuna trid titħallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

Kostijiet eliġibbli

(393) Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet tad-danni mġarrba bħala konsegwenza diretta tal-event li kkawża d-dannu, kif jiġu vvalutati minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.

(394) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:

(a) dannu għall-annimali maqtula jew għall-pjanti meqruda: il-kostijiet eliġibbli huma bbażati fuq il-valur tas-suq tal-annimal maqtul jew tal-pjanti meqruda mill-annimali protetti;

(b) il-kostijiet indiretti: il-kostijiet veterinarji li jirriżultaw mit-trattament ta' annimali midruba u l-kostijiet tax-xogħol relatati mat-tfittxija għal annimali neqsin, it-telf tal-introjtu minħabba rendiment tal-produzzjoni aktar baxx marbut ma' attakki minn annimali protetti;

(c) id-dannu materjali lil dawn l-assi: it-tagħmir tal-farm, il-makkinarju, il-binjiet tal-farm u l-istokkijiet; il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kostijiet tat-tiswija jew fuq il-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel l-avveniment li kkawża l-ħsara; dan ma jistax jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżat mill-avveniment li kkawża d-danni, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-proprjetà eżatt qabel u eżatt wara l-event.

(395) L-ammont tal-għajnuna jrid jitnaqqas bi kwalunkwe kost li ma jiġġarrabx minħabba l-event li jikkawża l-ħsara, li kieku kien jiġġarrab mill-benefiċjarju u minn kwalunkwe introjtu li jsir mill-bejgħ tal-prodotti marbuta mal-annimali maqtula jew mal-pjanti meqruda mill-annimali protetti.

(396) Il-ħsara trid jiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

(397) It-telf tal-introjtu għandu jiġi kkalkolat jew fil-livell tal-produzzjoni annwali tal-farm, jew fil-livell tal-popolazzjoni tal-bhejjem jew tal-għelejjel billi jitnaqqas:

(a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tal-event dannuż, bil-prezz tal-bejgħ medju akkwistat matul dik is-sena; mir-

(b) riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja ta' prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin qabel l-event dannuż, jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' ħames snin qabel l-event dannuż, eskluża l-ogħla u l-anqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ medju miksub.

(398) L-investimenti relatati mal-miżuri sabiex jiġu evitati d-danni li jsiru minn annimali protetti, jistgħu jiġu appoġġati skont il-kundizzjonijiet tat-Taqsima 1.1.1.1 ta' din il-Parti dwar l-għajnuna ta' investiment fl-azjendi agrikoli.

L-intensità tal-għajnuna

(399) Il-kumpens jista' jingħata sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(400) Il-kumpens għall-kostijiet indiretti msemmija fil-punt (XXX) irid ikun proporzjonat għall-kostijiet diretti msemmija fil-punt (XXX) u ma jridx jaqbeż it-80 % tal-kostijiet eliġibbli indiretti totali.

(401) L-għajnuna u kwalunkwe pagament ieħor riċevut bħala kumpens għad-dannu, inklużi pagamenti minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni jew poloz tal-assigurazzjoni għad-dannu li għalih tingħata l-għajnuna, iridu jkunu limitati għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.2.1.6. Għajnuna għall-pagament ta' primjums tal-assigurazzjoni

(402) F'ħafna każijiet, l-assigurazzjoni hija għodda li tgħin ferm għall-ġestjoni tajba tar-riskji u l-kriżijiet. Għaldaqstant, u fir-rigward tal-possibbiltajiet ta' finanzjament spiss neqsin tal-bdiewa, il-Kummissjoni tieħu pożizzjoni favorevoli fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat għall-primjums tal-assigurazzjoni fejn l-assigurazzjoni tikkonċerna l-produzzjoni agrikola primarja.

(403) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-pagament ta' primjums tal-assigurazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(404) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(405) L-għajnuna ma tridx tikkostitwixxi xkiel għall-operat tas-suq intern għas-servizzi tal-assigurazzjoni. B'mod partikolari, l-għajnuna ma tridx tkun limitata għall-assigurazzjoni pprovduta minn kumpanija tal-assigurazzjoni unika jew grupp ta' kumpaniji, jew tkun soġġetta għall-kundizzjoni li jiġi ffirmat kuntratt ta' assigurazzjoni ma' kumpanija stabbilita fl-Istat Membru kkonċernat.

(406) L-iskemi ta' assigurazzjoni mill-ġdid jiġu analizzati abbażi ta' każ b'każ.

Kostijiet eliġibbli

(407) Il-kostijiet eliġibbli huma dawk il-kostijiet tal-primjums tal-assigurazzjoni għall-assigurazzjoni li tkopri d-dannu kkawżat minn diżastri naturali jew eventi straordinarji, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u speċi aljena invażiva li hija sors ta' tħassib għall-Unjoni u għall-Istat Membru, it-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta u d-dannu kkawżat minn annimali protetti, kif jissemma fit-Taqsimiet 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 u 1.2.1.5, kif ukoll minn eventi klimatiċi avversi oħrajn jew dannu kkawżat minn inċidenti ambjentali.

(408) L-assigurazzjoni tista' tikkumpensa biss l-ispiża tal-kumpens għad-dannu msemmi fil-punt (407) u tista' ma teħtieġx jew ma tispeċifikax it-tip jew il-kwantità ta' produzzjoni futura.

(409) Fir-rigward tal-għajnuna għall-primjums tal-assigurazzjoni għall-assigurazzjoni kontra telf ikkawżat minn inċidenti ambjentali, l-okkorrenza ta' inċident ambjentali trid tiġi rikonoxxuta formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.

(410) fejn rilevanti, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata dak ir-rikonoxximent formali.

(411) Jistgħu jintużaw l-indiċijiet imsemmija fil-punti (339) u (340) sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju u l-firxa tat-telf.

L-intensità tal-għajnuna

(412) L-intensità grossa tal-għajnuna ma tridx taqbeż is-70 % tal-kost tal-primjum tal-assigurazzjoni. Fir-rigward tal-għajnuna għat-tneħħija u l-qerda tal-bhejjem mejta, l-intensità tal-għajnuna ma tistax taqbeż il-100 % tal-kost tal-primjum tal-assigurazzjoni fir-rigward ta' primjums tal-assigurazzjoni għat-tneħħija ta' bhejjem mejta u 75 % tal-kost tal-primjum tal-assigurazzjoni fir-rigward tal-primjums tal-assigurazzjoni għall-qerda ta' tali bhejjem mejta.

(413) L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ammont tal-primjum tal-assigurazzjoni li huwa eliġibbli għal għajnuna billi japplikaw limiti massimi xierqa.

1.2.1.7. Għajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi reċiproċi

(414) Il-Kummissjoni tqis għajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi reċiproċi sabiex tħallas kumpens lill-bdiewa għal danni kkawżati minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali, pesti tal-pjanti u infestazzjonijiet minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u sors ta' tħassib għall-Istati Membri kif imsemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.2. u 1.2.1.3., għal ħsarat ikkawżati minn inċidenti ambjentali, it-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta kif imsemmi fit-Taqsima 1.2.1.4 u ħsara kkawżata minn annimali protetti, kif imsemmi fit-Taqsima 1.2.1.5. kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(415) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(416) Il-fond mutwu kkonċernat irid:

(a) ikun akkreditat mill-awtorità kompetenti f'konformità mal-liġi nazzjonali;

(a) ikollu politika trasparenti dwar il-pagamenti fil-fond u l-ġbid minnu;

(b) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn imġarrab.

(417) L-Istati Membri jridu jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi mutwi, b'mod partikolari għall-għoti ta' pagamenti bħala kumpens, kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-arranġamenti tal-fondi jipprevedu penali f'każ ta' negliġenza min-naħa tal-impriża.

Kostijiet eliġibbli

(418) Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-fondi mutwi sabiex jitħallas kumpens lill-bdiewa għal dannu kkawżat minn eventi klimatiċi negattivi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali, pesti tal-pjanti u infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u sors ta' tħassib għall-Istati Membri kif imsemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.2 u 1.2.1.3, għal dannu kkawżat minn inċidenti ambjentali, it-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta kif imsemmi fit-Taqsima 1.2.1.4 u għal dannu kkawżat minn annimali protetti, kif imsemmi fit-Taqsima 1.2.1.5. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji jistgħu jkunu marbuta biss mal-ammonti mħallsa mill-fond mutwu bħala kumpens finanzjarju lil impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

(419) Fir-rigward tal-għajnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi reċiproċi biex jitħallas kumpens għal dannu kkawżat minn inċidenti ambjentali, l-okkorrenza ta' inċident ambjentali trid tiġi rikonoxxuta formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.

(420) L-Istati Membri jistgħu, fejn xieraq, jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li r-rikonoxximent formali msemmi ngħata

(421) Jistgħu jintużaw l-indiċijiet imsemmija fil-punti (339) u (340) sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju u l-firxa tat-telf.

L-intensità tal-għajnuna

(422) L-għajnuna trid tkun limitata għal 70 % tal-kostijiet eliġibbli.

(423) L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-kostijiet li huma eliġibbli għall-għajnuna billi jiġu applikati:

(a) limiti massimi għal kull fond mutwu;

(a) limiti massimi xierqa tal-fond għal kull membru/affiljat.

1.2.2. Għajnuna għall-Għeluq tal-Kapaċità tal-Produzzjoni

(424) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu kif definit fil-punt (32)9.

1.2.2.1. Għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet ta' saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem, kif ukoll għal raġunijiet sanitarji, etiċi, ambjentali jew klimatiċi

(425) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-għeluq tal-kapaċità bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(426) L-għeluq tal-kapaċità jsir għal raġunijiet ta' saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem, kif ukoll għal raġunijiet sanitarji, etiċi, ambjentali jew klimatiċi, bħat-tnaqqis fid-densitajiet globali ta' bhejjem.

(427) Il-benefiċjarju jrid jipprovdi kontribuzzjoni minima (suffiċjenti) fil-forma ta' deċiżjoni definittiva u irrevokabbli sabiex titwaqqaf jew tingħalaq b'mod irrevokabbli l-kapaċità ta' produzzjoni kkonċernata. Din id-deċiżjoni tinvolvi jew l-għeluq sħiħ tal-kapaċità mill-impriża kkonċernata jew, fejn dan ikun debitament iġġustifikat, l-għeluq parzjali tal-kapaċità. Iridu jinkisbu impenji legalment vinkolanti mill-benefiċjarju li l-għeluq tal-kapaċità ta' produzzjoni kkonċernata huwa definittiv u ma jistax jitreġġa' lura u li l-benefiċjarju ma huwiex se jibda l-istess attività xi mkien ieħor. Dawk l-impenji jridu jkunu vinkolanti wkoll għal kwalunkwe xerrej ieħor tal-art jew faċilità kkonċernata fil-futur.

(428) Huma biss l-impriżi li fil-fatt kienu qegħdin jipproduċu, u huma biss il-kapaċitajiet ta' produzzjoni li fil-fatt kienu qegħdin jintużaw b'mod kostanti matul l-aħħar ħames snin qabel l-għeluq tal-kapaċità li huma eliġibbli għall-għajnuna. F'każijiet fejn il-kapaċità tal-produzzjoni tkun diġà għalqet b'mod definittiv, jew fejn tali għeluq jidher li jkun inevitabbli, ma jkun hemm l-ebda sforz minimu (suffiċjenti) ta' kontribuzzjoni mill-benefiċjarju, u l-għajnuna ma tistax tingħata.

(429) Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li tehmeż kundizzjonijiet addizzjonali mal-awtorizzazzjoni tal-għajnuna.

(430) Għall-għajnuna, huma eliġibbli biss dawk l-impriżi li jissodisfaw l-istandards tal-Unjoni. Impriżi li ma jissodisfawx l-istandards tal-Unjoni u li jkunu obbligati jwaqqfu l-produzzjoni xorta waħda huma esklużi.

(431) Sabiex tiġi evitata l-erożjoni u sabiex jiġu evitati effetti negattivi oħrajn fuq l-ambjent, art agrikola miftuħa li titwaqqaf mill-produzzjoni trid fil-prinċipju tinsaġar jew tinqeleb f'żona tan-natura fi żmien sentejn u b'tali mod li jiġi żgurat li jiġu evitati effetti negattivi fuq l-ambjent. Sabiex jiġu evitati effetti klimatiċi negattivi, l-art agrikola ikkonvertita għal art mistagħdra jew għal torbiera ma għandhiex tinsaġar b'mod mhux xieraq. Inkella, art agrikola miftuħa tista' terġa' tintuża 20 sena wara l-għeluq effettiv tal-kapaċità. Sa dak iż-żmien, dik l-art agrikola trid tinżamm f'kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba, f'konformità mal-Kapitolu I tat-Titolu VI tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, u mar-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti. L-għeluq ta' installazzjonijiet li jaqgħu fil-kamp

ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[73] irid jitwettaq f'konformità mal-Artikoli 11 u 22 ta' dik id-Direttiva.

(432) L-għajnuna mogħtija skont skema ta' għajnuna trid tkun aċċessibbli għall-impriżi eliġibbli kollha.

Kostijiet eliġibbli

(433) L-għajnuna tkopri l-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, imkejla bħala l-valur attwali tal-bejgħ tal-assi.

(434) Minbarra l-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, għall-għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet ambjentali jew klimatiċi, jista' jingħata pagament ta' inċentiv li ma jistax jaqbeż l-20 % tal-valur tal-assi.

(435) Jista' jingħata wkoll kumpens għall-kostijiet tal-qerda tal-kapaċità tal-produzzjoni.

(436) L-għajnuna tista' titħallas ukoll sabiex tikkumpensa għall-kostijiet soċjali obbligatorji li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-deċiżjoni tal-għeluq.

(437) L-għajnuna għall-afforestazzjoni u l-konverżjoni tal-art f'żoni tan-natura trid tingħata f'konformità mar-regoli stabbiliti fit-Taqsimiet 2.1.1 u 2.1.2 u r-regoli dwar l-investiment mhux produttiv stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 ta' din il-Parti.

L-intensità tal-għajnuna

(438) L-intensità massima tal-għajnuna hija stabbilita kif ġej:

(a) sa 100 % għall-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, għall-kumpens għall-kostijiet tal-qerda tal-kapaċità tal-produzzjoni u sabiex il-kostijiet soċjali obbligatorji li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-deċiżjoni tal-għeluq jiġu paċuti;

(b) sa 120 % għall-kumpens tat-telf tal-valur tal-assi fejn l-għeluq isir għal raġunijiet ambjentali.

1.2.2.2.Għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħrajn

(439) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna għall-għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet differenti minn dawk stabbiliti fit-Taqsima 1.2.2.1 kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(440) L-għeluq irid isir għar-ristrutturar tas-settur, għad-diversifikazzjoni jew għall-irtirar bikri.

(441) Iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (425) sa (429).

(442) Ma tista' tingħata l-ebda għajnuna li tinterferixxi mal-mekkaniżmi tal-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli. L-iskemi tal-għajnuna li japplikaw għas-setturi li huma soġġetti għal-limiti jew kwoti ta' produzzjoni jiġu evalwati fuq bażi ta' każ b'każ.

(443) L-għajnuna trid tkun parti minn programm li għandu objettivi definiti u skeda ta' żmien speċifika mmirata għar-ristrutturar tas-settur, għad-diversifikazzjoni, jew għall-irtirar bikri.

(444) Sabiex jiġi żgurat impatt rapidu fuq is-suq, it-tul ta' żmien tal-iskemi ta' għajnuna bil-għan li tingħalaq il-kapaċità jenħtieġ li jiġi limitat għal perjodu ta' mhux aktar minn sitt xhur għall-ġbir ta' applikazzjonijiet għal parteċipazzjoni, u perjodu ieħor ta' tnax-il xahar għall-għeluq proprju. Il-Kummissjoni ma

[73] Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

taċċettax skemi ta' għajnuna b'tul ta' żmien ta' aktar minn tliet snin, peress li l-esperjenza turi li dawn jistgħu jirriżultaw fl-ittardjar tal-bidliet meħtieġa.

(445) L-iskema ta' għajnuna trid tkun aċċessibbli għall-atturi ekonomiċi kollha fis-settur ikkonċernat bl-istess kundizzjonijiet. Sabiex jinkiseb impatt massimu, l-Istat Membru jrid juża sistema trasparenti u miftuħa ta' sejħiet għal interess li pubblikament tistieden lill-impriżi kollha potenzjalment interessati sabiex jieħdu sehem; fl-istess ħin, l-organizzazzjoni tal-iskema ta' għajnuna trid titmexxa b'tali mod li la tkun teħtieġ u lanqas ma tiffaċilita ftehimiet mhux kompetittivi jew prattiki miftiehma bejn l-impriżi kkonċernati.

Il-kostijiet eliġibbli u l-intensità tal-għajnuna

(446) Id-dispożizzjonijiet dwar il-kostijiet eliġibbli u dwar l-intensità tal-għajnuna stabbiliti fit-Taqsima 1.2.2.1 ta' dan il-Parti huma applikabbli, bl-eċċezzjoni tal-kostijiet imsemmija fil-punt (432).

1.3. Tipi oħrajn ta' għajnuna fis-settur agrikolu

1.3.1. Għajnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem

(447) Il-Kummissjoni tieħu pożizzjoni favorevoli fir-rigward tal-għajnuna li tikkontribwixxi għaż-żamma u t-titjib tal-kwalità ġenetika tal-bhejjem tal-Unjoni. Għalhekk se tqis l-għajnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(448) Din it-Taqsima tapplika għall-SMEs attivi fil-produzzjoni agrikola primarja. Il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajnuna mill-Istat għall-kostijiet koperti minn din it-Taqsima favur intrapriżi kbar.

(449) L-għajnuna jenħtieġ li tiġi pprovduta fil-forma ta' servizz issussidjat u jenħtieġ li ma tinvolvix pagamenti diretti lill-benefiċjarji.

Kostijiet eliġibbli

(450) L-għajnuna tkopri l-kostijiet għall-istabbiliment u għaż-żamma ta' kotba tat-tnissil kif ukoll it-testijiet imwettqa minn jew f'isem partijiet terzi, sabiex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew sabiex jiġi ddeterminat ir-rendiment tal-bhejjem, bl-eċċezzjoni ta' kontrolli mwettqa mis-sid tal-bhejjem u kontrolli ta' rutina tal-kwalità tal-ħalib.

(451) Il-kostijiet eliġibbli jinkludu:

(a) il-kostijiet amministrattivi li ġejjin għall-istabbiliment u għaż-żamma ta' kotba tat-tnissil imsemmija fil-punt (448):

(i) il-kostijiet għall-ġbir u l-amministrazzjoni tad-*data* dwar l-annimali, pereżempju l-oriġini ta' annimal, id-data ta' twelid tiegħu, id-data ta' inseminazzjoni tiegħu, id-data tal-mewt tiegħu u r-raġunijiet għala seħħ dan, u evalwazzjoni ta' espert, l-attwalizzazzjoni u l-ipproċessar tad-*data* meħtieġa għall-istabbiliment u għaż-żamma tal-kotba tat-tnissil;

(ii) il-kostijiet għax-xogħlijiet amministrattivi relatati mar-reġistrazzjoni tad-*data* rilevanti dwar l-annimali fil-kotba tat-tnissil;

(iii) il-kostijiet għall-aġġornament ta' software għall-ġestjoni tad-*data* fil-kotba tat-tnissil;

(iv) il-kostijiet għall-pubblikazzjoni online ta' informazzjoni dwar il-kotba tat-tnissil u ta' data mill-kotba tat-tnissil;

(v) kostijiet amministrattivi oħrajn relatati.

(b) il-kostijiet li ġejjin għat-testijiet sabiex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem imsemmija fil-punt (448):

(i) il-kostijiet tat-testijiet jew tal-kontrolli;

(ii) il-kostijiet relatati mal-ġbir u mal-evalwazzjoni tad-*data* riċevuta minn tali testijiet u kontrolli fir-rigward taż-żieda fis-saħħa tal-annimali u l-livell ta' ħarsien tal-ambjent;

(iii) il-kostijiet relatati mal-ġbir u l-evalwazzjoni tad-*data* riċevuta minn tali testijiet u kontrolli mmirati lejn il-valutazzjoni tal-kwalità ġenetika tal-annimali għall-implimentazzjoni ta' tekniki avvanzati ta' tgħammir u għaż-żamma tad-diversità ġenetika; jew

(iv) kostijiet amministrattivi oħrajn relatati.

L-intensità tal-għajnuna

(452) L-għajnuna tista' tkopri sa 100 % tal-finanzjament tal-kostijiet amministrattivi tal-istabbiliment u ż-żamma ta' kotba tat-tnissil imsemmija fil-punt (XXX).

(453) L-għajnuna tista' tkopri sa 70 % għall-kostijiet tat-testijiet imwettqa minn jew f'isem partijiet terzi, sabiex tiġi stabbilita l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem, imsemmija fil-punt (XXX).

1.3.2. Għajnuna għal miżuri ta' promozzjoni favur prodotti agrikoli

(454) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-promozzjoni ta' prodotti agrikoli kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(455) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu kif iddefinit fil-punt (XX). Il-benefiċjarji tal-għajnuna għall-organizzazzjoni ta' kompetizzjonijiet, fieri kummerċjali jew wirjiet, imsemmija fil-punt (463)(a) iridu jkunu limitati għall-SMEs.

(456) L-attività ta' promozzjoni trid tkun maħsuba jew sabiex tinforma lill-pubbliku dwar il-karatteristiċi tal-prodotti agrikoli, bħal pereżempju bl-organizzazzjoni ta' kompetizzjonijiet, bil-parteċipazzjoni f'fieri kummerċjali u f'attivitajiet ta' relazzjonijiet pubbliċi, bil-popolarizzazzjoni tal-għarfien xjentifiku, jew bil-pubblikazzjonijiet b'informazzjoni fattwali, jew inkella sabiex l-operaturi ekonomiċi jew il-konsumaturi jiġu mħeġġa jixtru l-prodott agrikolu kkonċernat permezz ta' kampanji ta' promozzjoni. L-attività ta' promozzjoni tista' tiġi implimentata fis-suq intern u f'pajjiżi terzi.

(457) Il-miżuri ta' promozzjoni jistgħu:

(a) ikunu relatati speċifikament ma' prodotti koperti minn skemi tal-kwalità msemmija fil-punt (277);

jew

(b) ikunu ta' karattru ġeneriku u ta' benefiċċju għall-produtturi kollha tat-tip ta' prodott ikkonċernat.

(458) Il-miżuri ta' promozzjoni jridu jkunu konformi mar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[74] u, fejn xieraq, mar-regoli speċifiċi dwar it-tikkettar.

[74] Ir-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jħassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-

(459) L-Istati Membri jridu jibagħtu kampjuni rappreżentattivi ta' materjal ta' promozzjoni lill-Kummissjoni meta jinnotifikaw għajnuna jew skema ta' għajnuna għal miżura ta' promozzjoni. Jekk dak il-materjal ma jkunx disponibbli meta ssir in-notifika, jenħtieġ li jsir impenn sabiex jiġi pprovdut fi stadju aktar tard u fi kwalunkwe każ qabel it-tnedija tal-miżura ta' promozzjoni.

(460) Miżura ta' promozzjoni li taqbeż il-livell limitu tan-notifika msemmi fil-punt (34)(b) trid tiġi nnotifikata b'mod individwali.

(461) Il-provvediment ta' miżuri promozzjonali jista' jsir minn gruppi ta' produtturi jew ta' organizzazzjonijiet oħrajn irrispettivament mid-daqs tagħhom. Meta l-miżura ta' promozzjoni ssir minn gruppi ta' produtturi jew minn organizzazzjonijiet oħrajn, il-parteċipazzjoni ma tridx tkun kondizzjonali għal sħubija ta' dawk il-gruppi jew organizzazzjonijiet filwaqt li kwalunkwe kontribuzzjoni fir-rigward tat-tariffi amministrattivi għall-grupp jew għall-organizzazzjoni trid tkun limitata għall-ispiża tal-għoti tal-miżura ta' promozzjoni.

(462) L-għajnuna trid tingħata f'waħda mill-forom li ġejjin:
- (a) fil-forma ta' servizzi sussidjati;
- (b) abbażi ta' rimborż tal-kostijiet reali mġarrba mill-benefiċjarju.

(463) B'deroga mill-punt (460), l-għajnuna għall-kampanji ta' promozzjoni trid tingħata biss fil-forma ta' servizzi ssussidjati.

(464) L-għajnuna għal premji simboliċi msemmija fil-punt (463)(a)(v) tista' titħallas biss lill-fornitur tal-miżuri ta' promozzjoni jekk il-premju fil-fatt ikun ingħata u mal-preżentazzjoni ta' prova tal-għoti.

Kostijiet eliġibbli

(465) Il-kostijiet eliġibbli għall-għajnuna għall-promozzjoni ta' prodotti agrikoli huma dawn:
- (a) kostijiet li jikkonċernaw l-organizzazzjoni u l-parteċipazzjoni f'kompetizzjonijiet, f'fieri kummerċjali u f'wirjiet, dment li l-għajnuna tkun aċċessibbli għal dawk kollha eliġibbli fil-qasam ikkonċernat, abbażi ta' kundizzjonijiet definiti b'mod oġġettiv:
  - (i) tariffi tal-parteċipazzjoni;
  - (ii) spejjeż tal-ivvjaġġar u l-kostijiet għat-trasport ta' prodotti kkonċernati mill-parteċipazzjoni f'kompetizzjonijiet, fieri kummerċjali u wirjiet;
  - (iii) kostijiet ta' pubblikazzjonijiet u siti web li jħabbru l-avveniment;
  - (iv) kera ta' bini u stands u l-kostijiet għall-installazzjoni u ż-żarmar tagħhom;
  - (v) premjijiet simboliċi sa valur ta' EUR 1 000 għal kull premju u għal kull rebbieħ tal-kompetizzjoni;
- (b) kostijiet tal-pubblikazzjonijiet f'mezzi stampati u elettroniċi, siti web u riklami f'mezzi elettroniċi, fuq ir-radju jew it-televixin, bil-għan li jippreżentaw informazzjoni fattwali dwar il-produtturi minn reġjun partikolari jew produtturi ta' prodott partikolari, sakemm l-informazzjoni tkun newtrali u l-produtturi kollha jingħataw l-istess opportunità li jkunu rrappreżentati fil-pubblikazzjoni;
- (c) kostijiet għat-tixrid tal-għarfien xjentifiku u informazzjoni fattwali dwar:

Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004 (ĠU L 304, 22.11.2011, p. 18).

(i) skemi tal-kwalità kif jissemma' fil-punt (277) miftuħin għal prodotti agrikoli minn Stati Membri oħrajn u pajjiżi terzi;

(ii) prodotti agrikoli ġeneriċi u l-benefiċċji nutrizzjonali tagħhom u l-użi ssuġġeriti għalihom;

(d) il-kostijiet għall-kampanji ta' promozzjoni mmirati lejn il-konsumaturi organizzati fil-media jew fi ħwienet għall-konsumaturi kif ukoll il-kostijiet għall-materjal ta' promozzjoni kollu li jiġi distribwit direttament lill-konsumaturi.

Referenza għal impriża, isem tad-ditta jew oriġini partikolari

(466) Attivitajiet ta' promozzjoni msemmija fil-punt (463)(c) u kampanji ta' promozzjoni li jissemmew fil-punt (463)(d), b'mod partikolari dawk li huma ġeneriċi fin-natura tagħhom u għall-benefiċċju tal-produtturi kollha tat-tip ta' prodott ikkonċernat, kif hemm referenza għal dan fil-punt (460)(b) ma jridu jiddikjaraw l-ebda impriża, isem tad-ditta jew oriġini partikolari. Kampanji ta' promozzjoni msemmija fil-punt (463)(d) ma jridux ikunu assenjati għal prodotti ta' kumpanija partikolari waħda jew aktar. Il-Kummissjoni ma tiddikjarax bħala kompatibbli għajnuna mill-Istat għal promozzjoni li tirriskja li tipperikola l-bejgħ ta' prodotti minn Stati Membri oħrajn jew li tmaqdarhom.

(467) Madankollu, ir-restrizzjoni fuq ir-referenza għall-oriġini stabbilita fil-punt (469), l-ewwel sentenza, ma tapplikax għall-attivitajiet ta' promozzjoni u l-kampanji ta' promozzjoni msemmija rispettivament fil-punt (463)(c) u (d), relatati speċifikament ma' prodotti koperti minn skemi tal-kwalità kif imsemmi fil-punt (460) (a), dment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) meta l-attività ta' promozzjoni tkun relatata speċifikament mad-denominazzjonijiet rikonoxxuti mill-Unjoni msemmija fit-Titolu II tar-Regolament 1151/2012, din tista' tirreferi għall-oriġini tal-prodotti diment li r-referenza tkun tikkorrispondi eżattament ma' dik irreġistrata mill-Unjoni;

(b) meta l-attività ta' promozzjoni tkun tikkonċerna prodotti koperti minn skemi tal-kwalità msemmija fir-Regolament 1151/2012 għajr skemi għal denominazzjonijiet rikonoxxuti mill-Unjoni msemmija fit-Titolu II ta' dak ir-Regolament, l-oriġini tal-prodotti tista' tissemma diment li din tkun sekondarja fil-messaġġ. Sabiex jiġi ddeterminat jekk ir-referenza għall-oriġini hijiex sekondarja, il-Kummissjoni se tqis l-ammont globali tat-test, id-daqs tas-simbolu inkluż l-istampi kif ukoll il-preżentazzjoni ġenerali li tirreferi għall-oriġini meta mqabbla mat-test jew mas-simbolu li jirreferi għall-element li l-aktar jolqot l-għajn, jiġifieri l-parti tal-promozzjoni li ma hijiex iffokata fuq l-oriġini tal-prodott. Ir-referenza għall-oriġini ma tridx tkun diskriminatorja, ma jridx ikollha l-għan li tinkoraġġixxi l-konsum tal-prodott unikament minħabba l-oriġini tiegħu, trid tirrispetta l-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni u ma tridx twassal għal restrizzjoni tal-moviment liberu ta' prodotti agrikoli bi ksur tal-Artikolu 34 tat-Trattat.

L-intensità tal-għajnuna

(468) L-intensità tal-għajnuna għall-kostijiet eliġibbli msemmija fil-punt (463)(a) sa (c), tista' tkun sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(469) L-intensità tal-għajnuna għall-kampanji ta' promozzjoni relatati speċifikament ma' prodotti koperti mill-iskemi tal-kwalità, kif jissemma' fil-punt (463)(d) flimkien mal-punt (455) [rinumerat 460] (a) ma tistax taqbeż il-50 % tal-kostijiet eliġibbli tal-kampanja jew it-80 % fir-rigward ta' promozzjoni f'pajjiżi terzi.

Jekk is-settur jikkontribwixxi tal-anqas 50 % tal-kostijiet, tkun xi tkun il-forma tal-kontribuzzjoni, pereżempju taxxi speċjali, l-intensità tal-għajnuna tista' tasal sa 100 %[75].

(470) L-intensità tal-għajnuna għall-kampanji ta' promozzjoni ġeneriċi, imsemmija fil-punt (463)(d) flimkien mal-punt (455), tista' tkopri sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.3.3. Għajnuna għar-reġjuni ultraperiferiċi u għall-gżejjer minuri tal-Eġew

(471) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għar-reġjuni ultraperiferiċi u l-gżejjer minuri tal-Eġew kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(472) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu kif iddefinit fil-punt (32) 9.

(473) Rigward ir-reġjuni ultraperiferiċi, f'konformità mal-Artikolu 23(4) tar-Regolament (UE) Nru 228/2013, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma japplikawx fir-rigward tal-għajnuniet li ġejjin mogħtija minn Stati Membri f'konformità ma' dan ir-Regolament:

(a) miżuri favur produzzjonijiet agrikoli lokali skont il-Kapitolu IV ta' dan ir-Regolament;

(b) għajnuniet mogħtija minn Franza lis-settur agrikolu taz-zokkor skont l-Artikolu 23(3) ta' dan ir-Regolament;

(c) għajnuniet għall-programmi dwar is-saħħa tal-pjanti skont l-Artikolu 24 ta' dan ir-Regolament;

(d) għajnuniet mogħtija minn Spanja għall-produzzjoni tat-tabakk fil-Gżejjer Kanarji skont l-Artikolu 28 ta' dan ir-Regolament.

(474) Ħlief f'dawn il-każijiet, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw għal miżuri fir-rigward tar-reġjuni ultraperiferiċi, mingħajr preġudizzju għar-regola stabbilita fl-Artikolu 23(1) tar-Regolament (UE) Nru 228/2013.

(475) Rigward il-gżejjer minuri tal-Eġew, f'konformità mal-Artikolu 17(3) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma japplikawx għal pagamenti li jsiru skont il-Kapitoli III u IV ta' dak ir-Regolament mill-Greċja f'konformità ma' dak ir-Regolament.

(476) Ħlief f'dawn il-każijiet, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw għal miżuri fir-rigward tal-gżejjer minuri tal-Eġew, mingħajr preġudizzju għar-regola stabbilita fl-Artikolu 17(1) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013.

Kostijiet eliġibbli

(477) Il-kostijiet addizzjonali tat-trasport ta' prodotti agrikoli li ġew prodotti fir-reġjuni ultraperiferiċi u fil-gżejjer minuri tal-Eġew huma eliġibbli għal kumpens skont il-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-benefiċjarji jkollhom l-attività tal-produzzjoni tagħhom fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew;

(b) l-għajnuna tkun oġġettivament kwantifikabbli bil-quddiem fuq il-bażi ta' somma fissa jew proporzjon għal kull tunnellata jew kilometru jew għal xi unità relevanti oħra;

[75] Il-Kawża T-139/09, Franza vs Il-Kummissjoni, il-punti ?.

(c) il-kostijiet addizzjonali tat-trasport jiġu kkalkolati skont il-vjaġġ tal-prodotti fil-fruntieri nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat bil-mezz ta’ trasport li jġarrab l-anqas kostijiet għall-benefiċjarju, filwaqt li jitqiesu l-kostijiet esterni għall-ambjent;

(d) għar-reġjuni ultraperiferiċi, il-kostijiet addizzjonali tat-trasport jistgħu jinkludu l-kostijiet għat-trasport tal-prodotti agrikoli mill-post tal-produzzjoni tagħhom sal-postijiet fiż-żoni ultraperiferiċi fejn ikomplu jiġu proċessati.

(478) Il-Kummissjoni se teżamina proposti għall-għoti ta’ għajnuna mill-Istat għal kostijiet oħrajn għajr kostijiet addizzjonali tat-trasport li hija mfassla sabiex tissodisfa l-ħtiġijiet tar-reġjuni ultraperiferiċi u l-gżejjer minuri tal-Eġew fuq bażi ta’ każ b’każ, fuq il-bażi tal-prinċipji komuni ta’ valutazzjoni u d-dispożizzjonijiet legali speċifiċi li japplikaw għal dawk ir-reġjuni, u, filwaqt li tiġi kkunsidrata, jekk ikun applikabbli, il-kompatibbiltà tal-miżuri kkonċernati mal-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK għar-reġjuni kkonċernati, u l-effetti tagħhom fuq il-kompetizzjoni kemm fir-reġjuni kkonċernati kif ukoll f’partijiet oħrajn tal-Unjoni.

1.3.4. Għajnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola

(479) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art agrikola kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta’ valutazzjoni ta’ dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f’din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(480) Il-kostijiet eliġibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż legali, amministrattivi u ta’ stħarriġ tal-konsolidazzjoni tal-art.

L-intensità tal-għajnuna

(481) L-intensità tal-għajnuna tista’ tkun sa 100 % tal-kostijiet reali mġarrba.

1.3.5. Għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu

(482) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta’ dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f’din it-Taqsima.

(483) Din it-Taqsima tapplika għas-settur agrikolu kollu kif iddefinit fil-punt (32) 9.

(484) Il-proġett megħjun irid ikun ta’ interess għall-impriżi kollha fis-settur partikolari jew fis-sottosettur ikkonċernat.

(485) Qabel il-bidu tal-proġett megħjun, l-informazzjoni li ġejja trid tiġi ppubblikata fuq l-internet:

(a) id-data tal-bidu tal-proġett megħjun;

(b) l-għanijiet tal-proġett megħjun;

(c) data approssimattiva tal-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett megħjun;

(d) il-post tal-pubblikazzjoni fuq l-internet tar-riżultati mistennija mill-proġett megħjun fuq l-internet;

(e) referenza li r-riżultati huma disponibbli għall-impriżi kollha attivi fis-settur jew fis-sottosettur agrikolu partikolari ikkonċernat mingħajr ebda kost.

(486) Ir-riżultati tal-proġett megħjun iridu jkunu disponibbli fuq l-internet mid-data ta’ tmiem il-proġett megħjun jew mid-data meta tingħata xi informazzjoni dwar dawk ir-riżultati lill-membri ta’ xi organizzazzjoni partikolari, skont liema data

tiġi l-ewwel. Ir-riżultati jridu jibqgħu disponibbli fuq l-internet għal perjodu ta' mill-anqas ħames snin mid-data tat-tmiem tal-proġett megħjun.

(487) L-għajnuna trid tingħata direttament lill-organizzazzjoni tar-riċerka u ta' tixrid tal-għarfien. Il-miżura ma tridx tinvolvi l-għoti tal-għajnuna bbażata fuq il-prezz tal-prodotti agrikoli għall-impriżi attivi fis-settur agrikolu.

Kostijiet eliġibbli

(488) Il-kostijiet eliġibbli jinkludu dan li ġej:

(a) kostijiet tal-persunal relatati mar-riċerkaturi, ma' persunal tekniku u ma' persunal ieħor ta' sostenn sa fejn dawn ikunu impjegati fuq il-proġett;

(b) kostijiet tal-istrumenti u t-tagħmir sa fejn jintużaw għall-proġett u għall-perjodu użati għall-proġett. Jekk tali strumenti u tagħmir ma jintużawx għat-tul ta' ħajjithom kollha għall-proġett, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji tal-kontabbiltà aċċettati b'mod ġenerali;

(c) kostijiet tal-binjiet u tal-art, sa fejn jintużaw għall-proġett u għat-tul ta' żmien użati għall-proġett. Fir-rigward tal-binjiet, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji aċċettati ġeneralment tal-kontabbiltà. Fir-rigward tal-artijiet, huma eliġibbli l-kostijiet tat-trasferiment kummerċjali jew il-kostijiet tal-kapital realment imġarrba;

(d) il-kostijiet tar-riċerka kuntrattwali, l-għarfien u l-privattivi mixtrija jew liċenzjati minn sorsi barranin b'kundizzjonijiet normali tas-suq, kif ukoll il-kostijiet tal-konsulenza u s-servizzi ekwivalenti użati esklussivament għall-proġett;

(e) spejjeż ġenerali addizzjonali u spejjeż operattivi oħrajn, li jinkludu kostijiet ta' materjali, fornimenti u prodotti simili, magħmula direttament bħala riżultat tal-proġett.

L-intensità tal-għajnuna

(489) L-intensità tal-għajnuna trid tkun sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(490) L-għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur agrikolu li ma tissodisfax dawn il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (480) sa (487) se tiġi vvalutata f'konformità mal-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni[76].

Kapitolu 2. Għajnuna għas-settur tal-forestrija

(491) Is-settur tal-forestrija ma jaqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat u l-Anness I tiegħu. L-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw għal għajnuna li jagħtu l-Istati Membru lis-settur tal-forestrija. Minkejja l-fatt li l-produzzjoni ta' sufra naturali, mhux maħduma, mgħaffġa, granulata jew mitħuna, skart tas-sufra (intestatura NM 4501) u l-produzzjoni tal-qastan (*Castanea spp.*, il-kodiċi NM 08024100) huma koperti mill-Anness I tat-Trattat, l-għajnuna kollha għall-attivitajiet ta' forestrija relatati ma' dawk is-siġar tista' taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu.

(492) F'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 5(1) u mal-punti (d) sa (f) u (h) tal-Artikolu 6(1) tar-Regolament SPR, l-għajnuna għall-użu tal-art sostenibbli u li ma jagħmilx ħsara lill-klima tinkludi l-iżvilupp taż-żona tal-foresti u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti. Dan il-Kapitolu għandu l-għan li jiżgura l-koerenza mar-

[76] ĠU C 198, 27.6.2014, p. 1.

Regolament dwar l-SPR u mal-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu u mal-prinċipji ġenerali dwar l-għajnuna mill-Istat. Dawk il-prinċipji jaffettwaw il-kostijiet eliġibbli u l-intensitajiet tal-għajnuna skont dan il-Kapitolu.

(493) Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu huma mingħajr preġudizzju għall-possibilità li tingħata għajnuna mill-Istat lis-settur tal-forestrija skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni komuni jew għas-setturi kollha jew għall-kummerċ u l-industrija, kif jissemma fil-punt (32). L-għajnuna għall-investimenti fl-iffrankar tal-enerġija u fl-enerġiji rinnovabbli ma taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu, peress li tali għajnuna għandha tikkonforma mal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija, sakemm ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika. Dawn il-Linji Gwida ma japplikawx għal industriji bbażati fuq il-foresti.

(494) Dan il-Kapitolu jkopri l-għajnuna għas-settur tal-forestrija kif imsemmi fil-punt (21)(b).

(495) F'konformità ma' dan il-Kapitolu, il-Kummissjoni tiddikjara l-għajnuna mill-Istat għas-settur tal-forestrija ffinanzjata esklussivament minn riżorsi nazzjonali kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk l-għajnuna tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u r-rekwiżiti speċifiċi stabbiliti fit-Taqsimiet 2.1 sa 2.9.

(496) Madankollu, meta l-għajnuna għas-settur tal-forestrija tkun kofinanzjata mill-FAEŻR, il-Kummissjoni tiddikjara tali għajnuna mill-Istat kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, dment li tikkonforma mal-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-għajnuna hija inkluża fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK imfassla f'konformità mar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR] jew bħala għajnuna kofinanzjata mill-FAEŻR jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali għajnuna;

(b) l-għajnuna ma tingħatax favur kapital operatorju, ħlief meta l-għajnuna tingħata fil-forma ta' strumenti finanzjarji;

(c) l-għajnuna ma tingħatax bħala għajnuna operatorja, sakemm ma jkunux previsti espressament eċċezzjonijiet fil-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni;

(b) l-għajnuna ma tingħatax lil impriżi f'diffikultà skont it-tifsira tal-punt (32)15;

(d) l-għajnuna tikkonforma mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt (491).

2.1. Investimenti fl-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti

(497) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-investimenti fl-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u t-titjib tal-vijabbiltà tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(498) Din it-Taqsima tikkonċerna għajnuna għall-afforestazzjoni u l-ħolqien ta' msaġar; l-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija, il-prevenzjoni u r-restawr ta' dannu lill-foresti minn nirien fil-foresti, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi, eventi katastrofiċi, eventi relatati mat-tibdil fil-klima, tifqigħat tal-pesti u tal-mard, l-investimenti li jtejbu r-reżiljenza u l-valur ambjentali kif ukoll il-potenzjal ta' mitigazzjoni tal-ekosistemi tal-foresti u l-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-

ipproċessar, fil-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-foresti.

(499) Il-kostijiet li ġejjin ma għandhomx ikunu eliġibbli:

(a) il-kapital operatorju;

(b) xiri ta' intitolamenti għal pagament;

(c) xiri ta' art għal ammont li jaqbeż l-10 % tan-nefqa eliġibbli totali għall-operazzjoni kkonċernata, ħlief għax-xiri tal-art għall-konservazzjoni ambjentali u għall-preservazzjoni tal-ħamrija rikka fil-karbonju, li jistgħu jkunu eliġibbli għal rata ogħla minn 10 %;

(d) rata tal-imgħax fuq id-dejn, ħlief fir-rigward ta' għotjiet mogħtija fil-forma ta' sussidju għar-rata tal-imgħax jew sussidju għat-tariffa ta' garanzija;

investimenti fit-tisġir li ma jkunux konsistenti mal-objettivi klimatiċi u ambjentali f'konformità mal-prinċipji tal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, kif żviluppati fil-Linji Gwida Pan-Ewropej għall-Afforestazzjoni u r-Riforestazzjoni[77].

2.1.1. Għajnuna għat-tisġir u għall-ħolqien tal-imsaġar

(500) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għat-tisġir u għall-ħolqien ta' msaġar kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijie stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(501) L-għajnuna tkopri l-kostijiet ta' stabbiliment ta' żona tal-foresti jew masġar fuq art agrikola u mhux agrikola. Barra minn hekk, l-għajnuna fil-forma ta' primjum annwali għal kull ettaru tista' tingħata wkoll sabiex jiġu koperti l-kostijiet tad-dħul agrikolu mitluf u ta' żamma, inkluż tindif bikri u tard. Il-kostijiet tat-tagħmir għat-tisġir u l-ħolqien ta' msaġar jistgħu jiġu appoġġati biss skont it-Taqsima 2.1.5. Il-kostijiet tal-istabbiliment jistgħu jinkludu s-sostituzzjoni ta' mewt matul l-ewwel sena. Il-kostijiet taż-żamma jistgħu jinkludu s-sostituzzjoni ta' mewt fuq skala żgħira matul l-ewwel snin wara t-tħawwil. Il-kostijiet tas-sostituzzjoni ta' mewt fuq skala kbira jistgħu jiġu appoġġati biss skont it-Taqsima 2.1.3.

(502) Ma tistax tingħata għajnuna għat-tħawwil ta' siġar għal imsaġar ta' newba qasira, siġar tal-Milied jew siġar li jikbru malajr għall-produzzjoni tal-enerġija. Speċijiet imħawla jridu jkunu adattati għall-kundizzjonijiet ambjentali u klimatiċi taż-żona u jridu jkunu konformi ma' rekwiżiti ambjentali minimi fil-punt (501).

(503) Fil-kuntest tat-tisġir u l-ħolqien tal-imsaġar għandhom japplikaw ir-rekwiżiti ambjentali minimi li ġejjin:

(a) l-għażla tal-ispeċijiet li jridu jitħawlu, taż-żoni u tal-metodi li jridu jintużaw trid tevita l-afforestazzjoni mhux xierqa ta' ħabitats sensittivi bħalma huma l-artijiet tal-pit u l-artijiet mistagħdra u l-effetti negattivi fuq żoni b'valur ekoloġiku kbir inklużi żoni b'biedja ta' valur naturali kbir. Fis-siti indikati bħala ta' Natura 2000 skont id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE trid tiġi permessa biss afforestazzjoni konsistenti mal-objettivi ta' ġestjoni tas-siti kkonċernati u miftiehma mal-awtorità tal-Istat Membru responsabbli għall-implimentazzjoni ta' Natura 2000;

[77] https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/Pan-EuropeanAfforestationReforestationGuidelines.pdf

(b) l-għażla tal-ispeċijiet, tal-varjetajiet, tal-ekotipi u tal-provenjenzi tas-siġar trid tqis il-ħtieġa għar-reżiljenza għat-tibdil fil-klima u għal diżastri naturali u l-kundizzjoni pedoloġika u idroloġika taż-żona kkonċernata, kif ukoll il-karattru invażiv potenzjali tal-ispeċijiet fil-kundizzjonijiet lokali kif definiti mill-Istati Membri. Il-benefiċjarju jrid jintrabat li jipproteġi u jieħu ħsieb il-foresti tal-anqas matul il-perjodu li għalih jitħallas il-primjum għad-dħul agrikolu mitluf u għall-manutenzjoni. Dan irid jinkludi l-indukrar, iż-żbir jew ir-ragħa, kif xieraq, fl-interess tal-iżvilupp tal-foresta fil-futur u r-regolamentazzjoni tal-kompetizzjoni b'veġetazzjoni erbaċea u fl-istess waqt tiġi evitata l-akkumulazzjoni ta' materjal li jikber minn taħt li huwa suxxettibbli għan-nar. Fir-rigward tal-ispeċijiet li jikbru malajr, l-Istati Membri jridu jiddefinixxu ż-żmien minimu u massimu qabel il-qtugħ. Iż-żmien minimu ma jistax ikun anqas minn 8 snin u ż-żmien massimu ma jistax jaqbeż l-20 sena;

(c) f'każijiet fejn, minħabba kundizzjonijiet tal-ħamrija, ambjentali jew klimatiċi diffiċli, inklużi d-degradazzjoni ambjentali, it-tħawwil ta' speċijiet imsaġġra perenni ma jistax ikun mistenni li jwassal għall-istabbiliment ta' kopertura ta' foresta kif definit f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli, l-Istat Membru kkonċernat jista' jippermetti lill-benefiċjarju jistabbilixxi kopertura ta' veġetazzjoni ta' siġar oħrajn bħalma huma l-arbuxelli jew buxxijiet xierqa għall-kundizzjonijiet lokali. Il-benefiċjarju jrid jiżgura l-istess livell ta' attenzjoni u protezzjoni kif applikabbli għall-foresti;

(d) fil-każ ta' operazzjonijiet ta' afforestazzjoni li jwasslu sabiex il-foresti jikbru aktar minn ċertu limitu li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri, l-operazzjoni trid tikkonsisti minn dan li ġej:

(i) it-tħawwil ta' speċijiet adatti għall-ekoloġija u/jew speċijiet reżiljenti għat-tibdil fil-klima fiż-żona bijoġeografika kkonċernata, u li valutazzjoni tal-impatti ma tkunx sabithom li jheddu l-bijodiversità u s-servizzi tal-ekosistema, jew li jkollhom impatt negattiv fuq is-saħħa tal-bniedem;

(ii) taħlita ta' speċijiet tas-siġar li tkun tinkludi tal-anqas 10 % taż-żona b'siġar ta' weraq wesgħin, jew minimu ta' tliet speċijiet jew varjetajiet, li 10 % taż-żona tkun magħmula mill-anqas speċi abbundanti fosthom.

(504) In-notifika lill-Kummissjoni jenħtieġ li tinkludi deskrizzjoni tajba li turi l-konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt (501) u l-ġustifikazzjonijiet fejn tapplika kwalunkwe deroga.

L-intensità tal-għajnuna

(505) Tista' tingħata għajnuna sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.2. Għajnuna għall-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija

(506) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(507) L-għajnuna tista' tingħata għall-istabbiliment tas-sistemi tal-użu tal-art li fihom is-siġar jitkabbru flimkien ma' agrikoltura fuq l-istess art kif definit fil-punt (32)(10).

Kostijiet eliġibbli

(508) L-għajnuna tkopri l-kostijiet tal-istabbiliment, tar-riġenerazzjoni jew tar-rinnovazzjoni u jista' jingħata primjum annwali għal kull ettaru sabiex ikopri l-kostijiet ta' manutenzjoni.

(509) L-Istati Membri jridu jistabbilixxu l-istruttura u l-kompożizzjoni tas-sistema agroforestali, filwaqt li jqisu l-kundizzjonijiet pedoklimatiċi u ambjentali lokali, l-ispeċijiet tal-forestrija u l-ħtieġa li jiġi żgurat użu agrikolu sostenibbli tal-art.

L-intensità tal-għajnuna

(510) L-għajnuna tista' tkun sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.3. Għajnuna għall-prevenzjoni u r-restawr ta' danni lil foresti minħabba nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, eventi katastrofiċi, eventi relatati mat-tibdil fil-klima u investimenti fiż-żamma tas-saħħa tal-foresti

(511) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-prevenzjoni u għar-restawr mid-dannu lill-foresti minħabba nirien tal-foresti, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, eventi katastrofiċi, eventi relatati mat-tibdil fil-klima u investimenti fiż-żamma tas-saħħa tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (b) tal-Artikolu 107(2) jew, kif jaf ikun il-każ, il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk din tkun konformi mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(512) L-għajnuna tista' tkopri l-kostijiet tal-investiment tal-miżuri ta' prevenzjoni u ta' restawr, bħal:

- (a) l-istabbiliment ta' infrastruttura protettiva; fil-każ ta' tifqigħat ta' nirien, l-għajnuna tista' tkopri wkoll għajnuna li tikkontribwixxi għall-kostijiet ta' manutenzjoni; ma tista' tingħata l-ebda għajnuna għal attivitajiet relatati mal-agrikoltura fiż-żoni koperti minn impenji agroambjentali klimatiċi;
- (b) attivitajiet lokali fuq skala żgħira ta' prevenzjoni kontra n-nirien jew perikli naturali oħrajn, inklużi l-kostijiet tal-użu ta' annimali li jirgħu, bħal barrakki, tisqija, sisien, u trasport tal-annimali;
- (c) l-istabbiliment u t-titjib ta' faċilitajiet ta' monitoraġġ tan-nar tal-foresti, pesti u mard u tat-tagħmir ta' komunikazzjoni;
- (d) ir-restawr tal-potenzjal tal-foresti li sofrew dannu minħabba nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, eventi katastrofiċi u eventi relatati mat-tibdil fil-klima. F'każ ta' ħsara minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali jew ma' pesti tal-pjanti, jekk il-ħsara tista' tkun relatata mat-tibdil fil-klima, il-benefiċjarji jenħtieġ li jagħmlu ħilithom biex jinkludu fir-restawr, miżuri ta' adattament għat-tibdil fil-klima, sabiex jiġu mminimizzati d-danni u t-telf magħmulin minn eventi simili fil-futur;
- (e) l-ispejjeż tal-investimenti relatati maż-żamma tas-saħħa tal-foresti.

(513) Fil-każ tal-irkupru tal-potenzjal tal-foresti, imsemmi fil-punt (510)(d), l-għajnuna trid tkun soġġetta għar-rikonoxximent formali mill-awtoritajiet pubbliċi kompetenti tal-Istat Membru li jkun seħħ mill-anqas wieħed mill-eventi msemmija f'dak il-punt.

(514) Fil-każ ta' għajnuna għall-prevenzjoni ta' dannu f'foresta minn pesti tal-pjanti, ir-riskju tal-okkorrenza tal-pest tal-pjanti jrid ikun appoġġat b'evidenza xjentifika u rikonoxxut minn organizzazzjoni xjentifika pubblika. Meta rilevanti, man-notifika trid tingħata l-lista ta' organiżmi ta' ħsara li jistgħu jikkawżaw pest tal-pjanti.

(515) Operazzjonijiet eliġibbli jridu jkunu konsistenti mal-pjan ta' protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istati Membri.

(516) Huma biss iż-żoni tal-foresti li jappartjenu għall-pjan ta' protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istat Membru kkonċernat li huma eliġibbli għall-għajnuna għall-prevenzjoni tan-nirien.

(517) Ma għandha tingħata l-ebda għajnuna għat-telf ta' introjtu li jirriżulta min-nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, eventi katastrofiċi u eventi relatati mat-tibdil fil-klima.

L-intensità tal-għajnuna

(518) Tista' tingħata għajnuna sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(519) Għajnuna mogħtija għall-kostijiet eliġibbli kif imsemmi fil-punt (510)(d) u kull pagament ieħor riċevut mill-benefiċjarju, inklużi pagamenti skont miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni oħrajn jew poloz tal-assigurazzjoni għall-istess kostijiet eliġibbli, huma limitati għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.4. Għajnuna għal investimenti li jtejbu r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi forestali

(520) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-investimenti li jtejbu r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(521) L-investimenti għandu jkollhom l-għan li jwettqu impenji ambjentali bil-ħsieb li jipprovdu servizzi tal-ekosistemi, li jtejbu l-valur ta' utilità pubblika tal-foresti u l-imsaġar fiż-żona kkonċernata jew li jtejbu l-potenzjal ta' mitigazzjoni u ta' adattament tat-tibdil fil-klima tal-ekosistemi, mingħajr ma jeskludu l-benefiċċji ekonomiċi fit-tul.

L-intensità tal-għajnuna

(522) Tista' tingħata għajnuna sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.5. Għajnuna għall-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresti

(523) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-investimenti li jsaħħu l-potenzjal tal-forestrija jew li huma marbutin mal-ipproċessar, mal-mobilizzazzjoni u mal-kummerċjalizzazzjoni li jżidu l-valur tal-prodotti tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk din tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(524) L-għajnuna tista' tingħata għall-investimenti li jtejbu l-potenzjal tal-forestrija jew li jkunu relatati mal-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni li jżidu l-valur tal-prodotti tal-foresti.

(525) L-investimenti marbuta mat-titjib tal-valur ekonomiku tal-foresti jridu jkunu ġġustifikati fir-rigward tat-titjib mistenni għall-foresti fuq azjenda waħda jew aktar u jistgħu jinkludu investimenti għal makkinarju u prattiki tal-ħsad li ma jagħmlux dannu lill-ħamrija u li ma jagħmlux ħsara lir-riżorsi.

(526) L-investimenti marbuta mal-produzzjoni u l-użu tal-injam bħala materja prima jew sors tal-enerġija jridu jkunu limitati għall-operazzjonijiet ta' ħidma kollha qabel l-ipproċessar industrijali.

L-intensità tal-għajnuna

(527) L-intensità tal-għajnuna ma tistax taqbeż il-65 % tal-ammont tal-kostijiet eliġibbli. Din tista' tiżdied għal massimu ta' 80 % għall-investimenti fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew.

2.1.6. Għajnuna għall-investimenti fl-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, il-modernizzazzjoni jew l-adattament tal-forestrija

(528) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-investimenti fl-infrastruttura relatati mal-iżvilupp, mal-immodernizzar jew mal-adattament tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(529) L-għajnuna tkopri investiment f'assi tanġibbli u intanġibbli li jikkonċernaw infrastruttura relatata mal-iżvilupp, mal-modernizzazzjoni jew mal-adattament tal-foresti, inkluż l-aċċess għall-art tal-foresti, il-konsolidazzjoni u t-titjib tal-art, u l-provvista ta' enerġija sostenibbli, l-effiċjenza enerġetika, il-provvista tal-enerġija u tal-ilma, u inkluż l-użu ta' bhejjem minflok makkinarju.

L-intensità tal-għajnuna

(530) Fil-każ ta' investimenti mhux produttivi, investimenti bl-għan esklużiv li jtejbu l-valur ambjentali tal-foresti u investimenti għal toroq fil-foresti, li huma miftuħin għall-pubbliku bla ħlas u li jaqdu l-aspetti multifunzjonali tal-foresta, l-intensità tal-għajnuna hija limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli. L-intensità tal-għajnuna hija limitata għal 80 % għall-investimenti fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew u għal 65 % tal-kostijiet eliġibbli fil-każijiet l-oħrajn kollha.

2.2. Għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji fiż-żoni tal-foresti

(531) Il-Kummissjoni tikkunsidra għajnuna relatata ma' pagamenti għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona imposti minn rekwiżiti li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-Direttivi 92/43/KEE, 2009/147/KE jew 2000/60/KE kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat bil-għan li tikkontribwixxi għall-ilħuq ta' wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 6 [XXX] tal-[SPR], jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Il-benefiċjarji tal-għajnuna

(532) L-għajnuna tista' tingħata lil detenturi tal-foresti, maniġers tal-foresti u l-assoċjazzjonijiet tagħhom.

Kostijiet eliġibbli

(533) L-għajnuna skont din il-miżura trid tingħata b'mod annwali u għal kull ettaru ta' foresta sabiex il-benefiċjarji jiġu kkumpensati għall-kostijiet addizzjonali kollha jew parti minnhom imġarrba u għall-introjtu mitluf li jirriżultaw minn żvantaġġi

speċifiċi għaż-żona fiż-żoni kkonċernati, inkluża kwalunkwe kost tat-tranżazzjoni.

(534) Iż-żoni li ġejjin jistgħu jkunu eliġibbli għall-għajnuna:

(a) iż-żoni tal-foresti ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE;

(b) żoni oħrajn delimitati ta' ħarsien tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-foresti li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva 92/43/KEE, dment li dawn iż-żoni ma jaqbżux il-5 % taż-żoni magħżula ta' Natura 2000 koperti bil-kamp ta' applikazzjoni territorjali ta' kull Pjan Strateġiku tal-PAK.

L-intensità tal-għajnuna

(535) Il-kostijiet addizzjonali u l-introjtu mitluf imsemmija fil-punt (531) għandhom jiġu kkalkolati abbażi tar-restrizzjonijiet li jirriżultaw mid-Direttivi 92/43/KEE, 2009/147/KE u 2000/60/KE.

(536) L-intensità tal-għajnuna hija limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.3. Għajnuna għal servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u għall-konservazzjoni tal-foresti

(537) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għal servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u impenji oħrajn ta' ġestjoni kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(538) L-għajnuna tkopri impenn/impenji ta' ġestjoni volontarja li jitqiesu bħala ta' benefiċċju sabiex jintlaħaq wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi relatati mal-klima u mal-ambjent stabbiliti fl-Artikolu 6 [XXX] tal-[SPR] li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti obbligatorji rilevanti stabbiliti mil-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-forestrija jew minn leġiżlazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni rilevanti oħra. Ir-rekwiżiti rilevanti obbligatorji jridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika dwar għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni.

(539) L-impenji jridu jittieħdu għal perjodu minn ħames snin sa seba' snin. Madankollu, fejn meħtieġ u ġġustifikat kif xieraq, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu itwal għal tipi ta' impenji partikolari. F'każijiet debitament ġustifikati, eż. fil-każ ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena fin-notifika dwar l-għajnuna mill-Istat. L-interventi ta' ġestjoni meħtieġa darba waħda biss jew ftit drabi biss matul iċ-ċiklu tal-foresti huma eliġibbli wkoll.

Kostijiet eliġibbli u modalitajiet tal-għajnuna

(540) Il-kostijiet eliġibbli jistgħu jiġu kkalkolati jew:

(a) bħala kumpens lill-benefiċjarji għall-kostijiet addizzjonali u d-dħul mitluf kollha jew għal parti minnhom li jirriżultaw mill-impenji li jsiru. Meta jkun hemm bżonn din tista' tkopri wkoll il-kostijiet tat-tranżazzjonijiet sa valur li jasal sa 20 % tal-primjum tal-għajnuna mħallas għall-impenji favur l-ambjent tal-foresti. L-għajnuna tista' tkopri skemi kollettivi u skemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħal skemi ta' sekwestru tal-karbonju, sabiex il-benefiċjarji jitħeġġu jsaħħu b'mod sinifikanti l-kwalità tal-ambjent fuq skala akbar jew b'mod li jista' jitkejjel. Minbarra l-kumpens, jista' jingħata pagament ta' inċentiv, li ma jistax jaqbeż l-20 % tal-kumpens;

(b) abbażi tal-valur tas-servizzi tal-ambjent tal-foresti u tal-klima li ma humiex remunerati mis-suq, inklużi skemi kollettivi u skemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħal skemi ta' sekwestru tal-karbonju.

(541) F'każijiet iġġustifikati kif xieraq, bħal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni tal-ambjent, tista' tingħata għajnuna bħala pagament wieħed b'rata fissa jew ta' darba għal kull unità għall-impenji sabiex ma jsirx użu kummerċjali mis-siġar u l-foresti, ikkalkolata fuq il-bażi tal-kostijiet addizzjonali mġarrba u l-introjtu mitluf.

(542) L-għajnuna tista' tiġi pprovduta għall-konservazzjoni u għall-promozzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti għal operazzjonijiet mhux koperti mill-punti (535) sa (539).

(543) L-operazzjonijiet għall-konservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija jridu jinkludu dan li ġej:

(a) azzjonijiet immirati: azzjonijiet li jippromwovu l-konservazzjoni *in situ* u *ex situ*, il-karatterizzazzjoni, il-ġbir u l-użu ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija, inklużi inventarji bbażati fuq l-internet ta' riżorsi ġenetiċi li bħalissa huma kkonservati *in situ*, inkluż il-konservazzjoni f'azjenda fil-foresta, ta' ġabriet u bażijiet tad-*data ex situ*;

(b) azzjonijiet konċertati: azzjonijiet li jippromwovu l-iskambju ta' informazzjoni għall-konservazzjoni, għall-karatterizzazzjoni, għall-ġbir u għall-użu ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija tal-Unjoni, bejn l-organizzazzjonijiet kompetenti fl-Istati Membri;

(c) azzjonijiet ta' akkumpanjament: azzjonijiet ta' informazzjoni, tixrid u konsultazzjoni li jinvolvu organizzazzjonijiet mhux governattivi u lil partijiet ikkonċernati oħrajn rilevanti, korsijiet tat-taħriġ u t-tħejjija ta' rapporti tekniċi.

L-intensità tal-għajnuna

(544) L-intensità massima tal-għajnuna hija stabbilita kif ġej:

(a) sa 120 % tal-kostijiet eliġibbli għal servizzi relatati mal-bijodiversità, mal-klima, mal-ilma jew mal-ħamrija, għall-iskemi kollettivi u għall-iskemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħall-iskemi ta' sekwestru tal-karbonju;

(b) sal-valur tas-servizzi tal-ambjent tal-foresti u tal-klima li ma humiex remunerati mis-suq, fil-każ ta' skemi li jikkalkolaw il-kostijiet eliġibbli abbażi tal-punt (540)(b);

(c) sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli għall-konservazzjoni u għall-promozzjoni tar-riżorsi ġenetiċi tal-foresti u fil-każijiet l-oħrajn kollha.

2.4. *Għajnuna għal skambju ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija*

(545) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-iskambju tal-għarfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk din tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(546) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tal-AKIS ipprovduta fil-Pjan Strateġiku tal-PAK.

(547) L-għajnuna taħt din it-Taqsima tista' tkopri l-kostijiet ta' kwalunkwe azzjoni rilevanti sabiex jiġu promossi l-innovazzjoni, it-taħriġ u l-konsulenza, it-tfassil u l-aġġornament ta' pjanijiet, studji, kif ukoll l-iskambju u t-tixrid tal-għarfien u

tal-informazzjoni li jikkontribwixxu għall-ilħuq ta' wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 6 [XXX] tar-Regolament SPR. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-konsulenza mogħtija tkun imparzjali u li l-konsulenti ma jkollhom l-ebda kunflitt ta' interess.

(548) L-għajnuna tista' tkopri skambji ta' ġestjoni tal-foresti għal żmien qasir u żjarat fil-foresti. Tali skemi u żjarat iridu jiffukaw b'mod partikolari fuq metodi jew fuq teknoloġiji tal-forestrija sostenibbli, l-iżvilupp ta' opportunitajiet ġodda ta' negozju u teknoloġiji ġodda, u fuq it-titjib tar-reżiljenza tal-foresta.

L-intensità tal-għajnuna

(549) L-intensità tal-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.5. *Għajnuna għal servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija*

(550) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għas-servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(551) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tal-AKIS pprovduta fil-Pjan Strateġiku tal-PAK.

(552) Is-servizzi ta' konsulenza jridu jkopru d-dimensjonijiet ekonomiċi, ambjentali u soċjali u jridu jagħtu informazzjoni teknoloġika u xjentifika aġġornata żviluppata mir-riċerka u mill-innovazzjoni.

(553) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-konsulenza mogħtija tkun imparzjali u li l-konsulenti ma jkollhom l-ebda kunflitt ta' interess.

(554) L-għajnuna trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati.

Kostijiet eliġibbli

(555) L-għajnuna tingħata sabiex tgħin lid-detenturi tal-foresti jibbenefikaw mill-użu ta' servizzi ta' konsulenza bil-għan li tittejjeb kemm il-prestazzjoni ekonomika u ambjentali kif ukoll ir-rispett lejn il-klima u r-reżiljenza tal-azjendi, tal-intrapriża jew tal-investiment tagħhom. L-għajnuna tista' tingħata wkoll għall-istabbiliment ta' pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti.

(556) Il-konsulenza lid-detenturi tal-foresti trid tkun marbuta ma' mill-anqas objettiv speċifiku wieħed f'konformità mal-Artikolu 6 [XXX] tar-Regolament XXX [SPR] u tkopri bħala minimu l-obbligi rilevanti skont id-Direttiva 92/43/KEE, id-Direttiva 2009/147/KE u d-Direttiva 2000/60/KE. Din il-konsulenza tista' tkopri wkoll kwistjonijiet marbuta mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-azjenda tal-forestrija.

L-intensità tal-għajnuna

(557) L-intensità tal-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli, sakemm l-għajnuna ma taqbiżx EUR 200 000 għal kull impriża fi kwalunkwe perjodu ta' tliet snin.

2.6. *Għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur ibbażat fuq is-settur tal-forestrija*

(558) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(559) L-għajnuna tista' tingħata biss sabiex tippromwovi l-kooperazzjoni, li tikkontribwixxi għall-ilħuq ta' wieħed jew aktar mill-objettivi stabbiliti fl-Artikolu 6 [XXX] tar-Regolament XXX [SPR].

(560) L-għajnuna jenħtieġ li tingħata sabiex tiġi promossa l-kooperazzjoni li tinvolvi mill-inqas żewġ atturi irrispettivament minn jekk humiex attivi fis-settur tal-forestrija jew fis-setturi tal-forestrija u tal-agrikoltura iżda soġġett għall-kooperazzjoni li tibbenefika biss lis-settur tal-forestrija jew lis-setturi tal-forestrija u tal-agrikoltura. Il-kooperazzjoni tista' tieħu l-forom li ġejjin, b'mod partikolari:

(a) approċċi ta' kooperazzjoni fost impriżi differenti fis-settur tal-forestrija u atturi oħrajn attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija li jikkontribwixxu għall-ilħuq ta' wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 6 [XXX] tal-[SPR], inklużi gruppi ta' produtturi, u kooperattivi;

(b) il-ħolqien ta' raggruppamenti u networks;

L-għajnuna ma tingħatax għal kooperazzjoni li tinvolvi biss korpi ta' riċerka.

(561) L-għajnuna tingħata għall-kooperazzjoni relatata, b'mod partikolari, mal-attivitajiet li ġejjin:

(a) proġetti pilota;

(b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiki, proċessi u teknoloġiji ġodda fis-settur tal-forestrija;

(c) kooperazzjoni fost operaturi żgħar fis-settur tal-forestrija fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' ħidma konġunta u l-qsim ta' faċilitajiet u riżorsi;

(d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista sabiex jinħolqu u jiġu żviluppati ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali;

(e) attivitajiet promozzjonali f'kuntest lokali relatati mal-iżvilupp ta' katina qasira tal-provvista u swieq lokali;

(f) azzjoni konġunta li ssir għall-għanijiet ta' mitigazzjoni jew ta' adattament għat-tibdil fil-klima;

(g) l-implimentazzjoni, b'mod partikolari minn gruppi ta' sħab pubbliċi u privati għajr dawk imsemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 25(2) tar-Regolament dwar l-SPR, ta' strateġiji ta' żvilupp lokali għajr dawk imsemmija fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060.

(562) Għajnuna għall-ħolqien ta' raggruppamenti u networks trid tingħata biss lil raggruppamenti u networks li jkunu għadhom kif jiffurmaw u dawk li jkunu għadhom kif bdew attività li tkun ġdida għalihom.

(563) L-għajnuna għall-istabbiliment u l-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista, kif imsemmi fil-punt (559)(d) u (e) trid tkopri biss il-ktajjen tal-provvista li ma jinvolvux aktar minn intermedjarju wieħed bejn id-detentur/il-maniġer tal-foresta u l-konsumatur.

(564) L-għajnuna skont din it-Taqsima jenħtieġ li tikkonforma mal-Artikoli 206 sa 210 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

Il-kostijiet eliġibbli u l-intensità tal-għajnuna

(565) L-għajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin, sakemm ikollhom x'jaqsmu ma' attivitajiet tal-forestrija:

(a) il-kostijiet għal studji dwar iż-żona kkonċernata, u għal studji tal-fattibbiltà, u għat-tfassil ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew strateġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060;

(b) il-kostijiet operazzjonali tal-kooperazzjoni, bħalma huma l-paga tal-"koordinatur";

(c) il-kostijiet tal-operazzjonijiet li jridu jiġu implimentati;

(d) il-kostijiet għall-attivitajiet ta' promozzjoni;

(e) il-kostijiet għat-tfassil ta' pjanijiet għall-ġestjoni tal-foresti jew strumenti ekwivalenti.

(566) L-għajnuna trid tkun limitata għal perjodu massimu ta' seba' snin ħlief għall-attivitajiet imsemmija fil-punt (559)(g), u azzjonijiet kollettivi ambjentali u klimatiċi f'każijiet debitament ġustifikati sabiex jintlaħqu l-objettivi speċifiċi ambjentali u klimatiċi stabbiliti fil-punti (d), (e) u (f) tal-Artikolu 6(1) tar-Regolament XXX [SPR].

(567) Il-kostijiet tal-operazzjonijiet imsemmijin fil-punt (563)(c) li jikkonsistu minn investimenti, b'mod partikolari kostijiet diretti ta' proġetti speċifiċi relatati mal-implimentazzjoni ta' pjan ta' ġestjoni tal-foresti jew l-ekwivalenti, iridu jkunu limitati għall-kostijiet eliġibbli u l-intensitajiet massimi tal-għajnuna ta' għajnuna għal investiment fis-settur tal-forestrija, kif speċifikat fit-Taqsima 2.1 ta' din il-Parti dwar l-għajnuna għal investiment.

(568) L-intensità tal-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.7. Għajnuna inizjali għal gruppi u għal organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-forestrija

(569) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna inizjali għall-gruppi u l-organizzazzjonijiet ta' produtturi fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(570) Huma biss il-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi li ġew uffiċjalment rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat abbażi ta' preżentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju li għandhom ikunu eliġibbli għall-għajnuna. L-għajnuna trid tingħata soġġetta għall-obbligu tal-Istat Membru sabiex ikun ivverifikat li l-objettivi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju ntlaħqu fi żmien il-perjodu ta' ħames snin mid-data ta' rikonoxximent tal-grupp jew organizzazzjoni tal-produtturi.

(571) Il-ftehimiet, id-deċiżjonijiet u mġiba oħra konklużi fil-qafas tal-grupp jew tal-organizzazzjoni ta' produtturi jridu jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi dwar il-kompetizzjoni, u b'mod partikolari mal-Artikoli 101 u 102 tat-Trattat.

(572) L-għajnuna ma tridx tingħata lil:

(a) organizzazzjonijiet tal-produzzjoni, entitajiet jew korpi, bħalma huma kumpaniji jew kooperattivi, li l-objettiv tagħhom huwa l-ġestjoni ta' azjenda tal-forestrija waħda jew aktar u li għalhekk għandhom jiġu kkunsidrati bħala produtturi uniċi;

(b) assoċjazzjonijiet tal-forestrija oħrajn, li jagħmlu kompiti, bħalma huma appoġġ reċiproku u servizzi maniġerjali tal-forestrija, fl-azjenda tal-membri mingħajr ma jkunu involuti fl-adattament konġunt tal-provvista lis-suq.

Il-benefiċjarji tal-għajnuna

(573) L-għajnuna hija limitata għal gruppi u organizzazzjonijiet ta' produtturi li huma l-SMEs. Il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajnuna mill-Istat għall-kostijiet imsemmijin f'din it-Taqsima favur impriżi kbar.

(574) Bħala alternattiva li tiġi pprovduta għajnuna għall-gruppi jew għall-organizzazzjonijiet tal-produtturi, tista' tingħata għajnuna sal-istess ammont globali direttament lill-produtturi sabiex jagħmlu tajjeb għall-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-kostijiet tat-tmexxija tal-gruppi jew tal-organizzazzjonijiet matul l-ewwel ħames snin wara l-formazzjoni tal-grupp.

Kostijiet eliġibbli

(575) Il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet tal-kiri ta' bini xieraq, l-akkwiżizzjoni ta' tagħmir tal-uffiċċju, il-kostijiet tal-persunal amministrattiv, il-kostijiet ġenerali, it-tariffi legali u amministrattivi, l-akkwiżizzjoni ta' hardware tal-kompjuter u t-tariffi tal-akkwiżizzjoni jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u ta' soluzzjonijiet simili. Meta jinxtara bini, il-kostijiet eliġibbli għal bini jridu jkunu limitati għal kostijiet ta' kera b'rati tas-suq. L-għajnuna ma tridx titħallas fir-rigward tal-kostijiet imġarrba wara l-ħames sena mir-rikonoxximent tal-grupp jew tal-organizzazzjoni ta' produtturi mill-awtorità kompetenti abbażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tagħha.

(576) Meta l-għajnuna titħallas f'pagamenti annwali, l-Istati Membri għandhom iħallsu l-aħħar pagament biss wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju.

L-intensità tal-għajnuna

(577) L-intensità tal-għajnuna tista' tkun sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

(578) L-ammont totali tal-għajnuna jrid ikun limitat għal EUR 500 000.

2.8. Għajnuna oħra lis-settur tal-forestrija b'objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi

(579) Il-Kummissjoni tqis li l-miżuri ta' għajnuna mill-Istat, bl-objettiv primarju li jinżammu, jittejbu jew jiġu rkuprati l-funzjonijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi tal-foresti, tal-bijodiversità u ta' ekosistema tal-foresti b'saħħitha, huma kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(580) L-Istati Membri għandhom juru li l-miżuri jikkontribwixxu direttament għaż-żamma jew għall-irkupru tal-funzjonijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali tal-foresti, il-bijodiversità u ekosistema tal-foresti b'saħħitha.

(581) Skont din it-Taqsima, ma tista' tingħata l-ebda għajnuna lil industriji bbażati fil-foresti jew għal estrazzjoni kummerċjalment vijabbli ta' injam maqtugħ jew għat-trasport ta' injam maqtugħ jew għall-ipproċessar ta' injam jew riżorsi oħrajn tal-foresta fi prodotti jew għall-ġenerazzjoni tal-enerġija. Ma tista' tingħata l-ebda għajnuna għall-qtugħ li l-għan primarju tiegħu tkun l-estrazzjoni kummerċjalment vijabbli tal-injam jew għall-istokkjar mill-ġdid fejn is-siġar maqtugħin huma sostitwiti b'oħrajn ekwivalenti.

L-intensità tal-għajnuna

(582) L-għajnuna għall-miżuri kollha msemmija f'din it-Taqsima tista' tingħata sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.8.1. Għajnuna għal azzjonijiet u interventi speċifiċi tal-foresta bl-objettiv primarju li jikkontribwixxu sabiex jinżammu u jiġu restawrati l-ekosistema u l-bijodiversità tal-foresti jew il-pajsaġġ tradizzjonali

(583) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna għat-tħawwil, għall-irmondar, għaż-żbir u għall-qtugħ totali ta' siġar u veġetazzjoni oħra f'foresti eżistenti, it-tneħħija ta' siġar li waqgħu, u l-kostijiet tal-ippjanar ta' tali miżuri, għajnuna għall-kostijiet għat-trattament u għall-prevenzjoni tat-tifrix tal-pesti u tal-mard tas-siġar u sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-pesti u l-mard tas-siġar kompatibbli

mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk l-għajnuna tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni u r-regoli komuni stabbiliti fil-punti (577) sa (579), u fejn l-objettiv primarju tat-tali miżuri huwa li jikkontribwixxu għaż-żamma jew l-irkupru tal-ekosistema u l-bijodiversità ta' foresta jew il-pajsaġġ tradizzjonali.

(584) Għajnuna għall-kostijiet ta' trattament u sabiex jiġi evitat it-tixrid tal-organiżmi ta' ħsara u l-mard tas-siġar u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkaġunat minn organiżmi ta' ħsara u l-mard tas-siġar tista' tingħata għall-kostijiet eliġibbli li ġejjin:

(a) kostijiet għal miżuri tal-prevenzjoni u tat-trattament, inkluż il-preparazzjoni tal-ħamrija għat-tħawwil mill-ġdid, u għall-prodotti, għall-apparati u għall-materjali meħtieġa għal dawn il-miżuri. Il-prinċipji tal-ġestjoni integrata tal-organiżmi ta' ħsara stabbiliti fl-Artikolu 14 u fl-Anness III tad-Direttiva 2009/128/KE jridu jiġu rrispettati, b'mod partikolari għal dak li jikkonċerna l-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, kif meħtieġ mill-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009;

(b) it-telf tal-istokk u l-kostijiet tal-istokkjar mill-ġdid sal-valur tas-suq tal-istokk meqrud meta jordnaw l-awtoritajiet sabiex jinqered il-mard jew il-pest inkwistjoni. Meta jiġi kkalkolat it-telf tal-inkrement, jista' jitqies l-inkrement potenzjali tal-istokk meqrud sal-età normali tal-qtugħ.

2.8.2. Għajnuna għaż-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-ħamrija u sabiex ikun żgurat tkabbir bilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija

(585) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għaż-żamma u għat-titjib tal-kwalità tal-ħamrija u l-iżgurar ta' tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk din tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, ir-regoli komuni stabbiliti fil-punti (577) sa (579) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(586) L-għajnuna tista' tingħata għaż-żamma u għat-titjib tal-kwalità tal-ħamrija fil-foresti u sabiex jiġi żgurat tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar.

(587) Il-miżuri jistgħu jinkludu titjib tal-ħamrija bil-fertilizzazzjoni u trattamenti oħrajn għaż-żamma tal-bilanċ naturali tagħha, it-tnaqqis tad-densità eċċessiva tal-veġetazzjoni u l-iżgurar taż-żamma tal-ilma suffiċjenti u drenaġġ kif suppost. L-Istati Membri jenħtieġ li juru li l-miżuri ma jnaqqsux il-bijodiversità, jikkawżaw lissija ta' nutrijenti jew jaffettwaw ħażin ekosistemi tal-ilma naturali jew żoni ta' protezzjoni tal-ilma.

(588) L-għajnuna tista' tkopri l-kostijiet tal-ippjanar ta' tali miżuri.

2.8.3. Ir-restawr u l-manutenzjoni tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-ħabitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija

(589) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għar-restawr u għaż-żamma tal-mogħdijiet naturali, tal-elementi u tal-karatteristiċi tal-pajsaġġ u tal-ħabitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (577) sa (579) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(590) L-għajnuna tista' tingħata għar-restawr u għaż-żamma tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-ħabitat naturali għall-annimali, inklużi l-kostijiet għall-ippjanar.

(591) Il-miżuri li għandhom l-għan li jimplimentaw id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE huma esklużi minn din it-tip ta' għajnuna, peress li jenħtieġ li jiddaħħlu fis-seħħ f'konformità mal-kundizzjonijiet tat-Taqsima 2.2 ta' din il-Parti.

2.8.4. Għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq sabiex jiġu evitati n-nirien fil-foresti

(592) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (577) sa (579)u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(593) L-għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq jenħtieġ li jkollha l-għan li tevita nirien fil-foresti. Ir-rabta bejn l-objettiv tal-għajnuna u l-manutenzjoni tat-toroq jenħtieġ li tintwera fin-notifika dwar l-għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni.

2.8.5. Għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara fil-foresti kkawżata minn annimali protetti

(594) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn annimali protetti fil-foresti kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni ta' valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (577) sa (579) u bil-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(595) Sabiex jittaffa r-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u sabiex jiġi pprovdut inċentiv għall-minimizzazzjoni tar-riskji, il-benefiċjarji għandhom ikunu meħtieġa jipprovdu kontribuzzjoni minima. Din il-kontribuzzjoni trid tieħu l-forma ta' miżuri preventivi, bħal sisuen tas-sikurezza meta jkun possibbli, li huma proporzjonati għar-riskju ta' dannu mill-annimali protetti fiż-żona tal-foresta kkonċernata. Jekk l-ebda miżura preventiva raġonevoli ma tkun possibbli, l-Istat Membru għandu juri l-impossibbiltà li tittieħed miżura preventiva bħal din fin-notifika dwar għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni sabiex l-għajnuna titqies kompatibbli.

(596) Trid tiġi stabbilita rabta każwali diretta bejn il-ħsara mġarrba u l-imġiba tal-annimali.

(597) Iridu jiġu stabbiliti skemi ta' għajnuna relatati ma' avveniment ta' dannu speċifiku fi żmien tliet snin mill-okkorrenza tal-avveniment li kkawża d-dannu. L-għajnuna trid titħallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

(598) Il-ħsara trid jiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

Kostijiet eliġibbli

(599) Il-kostijiet eliġibbli huma l-ammont tad-dannu mġarrab bħala konsegwenza diretta tal-event li jikkawża d-dannu, kif jiġi vvalutat minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.

(600) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:

(a) ħsara lil siġar ħajjin. L-għajnuna tista' tingħata sabiex tikkumpensa t-telf tal-istokk u għall-kostijiet tal-istokkjar mill-ġdid sal-valur tas-suq tal-istokk meqrud mill-annimali protetti. Meta jiġi kkalkolat il-valur tas-suq tat-telf inkrementali, l-inkrement potenzjali tal-istokk meqrud sal-età normali tal-qtugħ jista' jitqies;

(b) kostijiet oħrajn li jġarrab il-benefiċjarju minħabba l-avveniment li kkawża d-dannu, bħal miżuri tat-trattament, inkluż it-tħejjija tal-ħamrija għat-

tħawwil mill-ġdid u l-prodotti, l-apparati u l-materjali meħtieġa għal dawn l-operazzjonijiet;

(c) id-dannu materjali lil dawn l-assi: tagħmir tal-forestrija, makkinarju u binjiet. Il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kost tat-tiswija jew il-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel ma l-event ikkawża d-dannu. Dan ma jistax jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżat mill-event, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara l-avveniment li kkawża d-dannu.

(601) Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe kost mhux imġarrab minħabba l-avveniment li jkun ikkawża l-ħsara, li inkella kien ikollu jitħallas mill-benefiċjarju.

(602) Miżuri preventivi kontra ħsara li tkun saret minn annimali protetti jistgħu jkunu sostnuti skont it-Taqsima 2.1.4 ta' din il-Parti bħala protezzjoni ta' ħabitats u azzjonijiet relatati mal-bijodiversità.

(603) L-għajnuna għar-restawr tad-dannu fil-foresti kkawżat minn annimali protetti tista' tingħata jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 2.1.3 jiġu ssodisfati.

(604) L-għajnuna u kull pagament ieħor mogħti bħala kumpens għad-danni, inklużi pagamenti minn poloz tal-assigurazzjoni jew minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni, huma limitati għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.9. Għajnuna fis-settur tal-forestrija allinjata mal-miżuri tal-għajnuna agrikola

(605) Fil-passat, il-Kummissjoni stabbiliet il-politika tagħha li, fir-rigward ta' miżuri speċifiċi ta' għajnuna li joħolqu anqas distorsjoni, is-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija huma soġġetti għal regoli komuni.

(606) B'riżultat ta' dan, il-Kummissjoni tikkunsidra l-għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-forestrija u l-għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art forestali kompatibbli mas-suq intern jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsimiet 2.9.1. u 2.9.2.

(607) L-intensità tal-għajnuna trid tkun limitata għal 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.9.1. Għajnuna għar-riċerka u għall-iżvilupp fis-settur tal-forestrija

(608) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, bil-kundizzjoni stabbilita fil-punt (607). u bil-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(609) Il-proġett megħjun jenħtieġ li jkun ta' interess għall-impriżi kollha attivi fis-setturi jew is-sottosetturi partikolari tal-forestrija kkonċernati.

(610) Qabel id-data tal-bidu tal-proġett megħjun, l-informazzjoni li ġejja trid tiġi ppubblikata fuq l-internet:

(a) id-data tal-bidu tal-proġett megħjun;

(b) l-għanijiet tal-proġett megħjun;

(c) data approssimattiva għall-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett megħjun;

(d) il-post tal-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett megħjun fuq l-internet;

(e) dikjarazzjoni li r-riżultati tal-proġett megħjun huma disponibbli bla ħlas għall-impriżi kollha attivi fis-settur jew f'sottosettur tal-forestrija kkonċernat.

(611) Ir-riżultati tal-proġett megħjun iridu jkunu disponibbli fuq l-internet mid-data ta' tmiem il-proġett megħjun jew mid-data meta tingħata xi informazzjoni dwar dawk ir-riżultati lill-membri ta' xi organizzazzjoni partikolari, skont liema data tiġi l-ewwel. Ir-riżultati jridu jibqgħu disponibbli fuq l-internet għal perjodu ta' mill-anqas ħames snin mid-data tat-tmiem tal-proġett megħjun.

(612) L-għajnuna jenħtieġ li tingħata direttament lill-organizzazzjoni ta' riċerka u tqassim tal-għarfien u jenħtieġ li ma tinvolvix il-forniment ta' għajnuna fuq il-bażi tal-prezz tal-prodotti tal-forestrija lil impriżi attivi fis-settur tal-forestrija.

Kostijiet eliġibbli

(613) L-għajnuna trid tkun limitata għall-kostijiet eliġibbli li ġejjin:

(a) kostijiet tal-persunal relatati mar-riċerkaturi, mal-persunal tekniku u ma' persunal ieħor ta' sostenn sa fejn dawn ikunu impjegati fuq il-proġett;

(b) kostijiet tal-istrumenti u t-tagħmir sa fejn jintużaw għall-proġett u għall-perjodu użati għall-proġett. Jekk tali strumenti u tagħmir ma jintużawx għat-tul ta' ħajjithom kollha għall-proġett, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji tal-kontabbiltà aċċettati b'mod ġenerali;

(c) kostijiet tal-binjiet u tal-art, sa fejn jintużaw għall-proġett u għat-tul ta' żmien użati għall-proġett. Fir-rigward tal-binjiet, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji aċċettati ġeneralment tal-kontabbiltà. Għall-artijiet, huma eliġibbli l-kostijiet tat-trasferiment kummerċjali jew il-kostijiet tal-kapital realment imġarrba;

(d) il-kostijiet tar-riċerka kuntrattwali, l-għarfien tekniku u l-privattivi mixtrija jew liċenzjati minn sorsi barranin b'kundizzjonijiet ta' distakkament, kif ukoll l-ispejjeż tal-konsulenzi u s-servizzi ekwivalenti użati esklussivament għall-proġett;

(e) spejjeż ġenerali addizzjonali u spejjeż operattivi oħrajn, li jinkludu kostijiet ta' materjali, fornimenti u prodotti simili, magħmula direttament bħala riżultat tal-proġett.

2.9.2. Għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija

(614) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art forestali kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-prinċipji komuni tal-valutazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, bil-kundizzjoni stabbilita fil-punt (607). u bil-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(615) Il-kostijiet eliġibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż reali legali, amministrattivi u ta' stħarriġ tal-konsolidazzjoni tal-art imġarrba.

Kapitolu 3. Għajnuna f'żoni rurali b'kofinanzjament mill-FAEŻR, jew mogħtija bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal miżuri kkofinanzjati bħal dawn

(616) Dan il-Kapitolu japplika għal:

(a) għajnuna għal servizzi bażiċi u infrastruttura f'żoni rurali[78];

[78] L-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw għall-għajnuna għal servizzi fiż-żoni rurali, dment li jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, filwaqt li jqisu l-interpretazzjoni tal-għajnuna mill-Istat mogħtija fl-avviż tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat (ĠU C 262, 19.7.2016, p. 1).

(b) għajnuna inizjali għal attivitajiet mhux agrikoli f'żoni rurali;
(c) għajnuna għal impenji agroambjentali klimatiċi f'żoni rurali lil benefiċjarji għajr il-bdiewa;
(d) għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji għal benefiċjarji għajr il-bdiewa;
(e) għajnuna għall-promozzjoni u l-appoġġ ta' skemi tal-kwalità għall-qoton jew għall-oġġetti tal-ikel u l-użu tagħhom mill-bdiewa;
(f) għajnuna għall-kooperazzjoni f'żoni rurali, inkluża l-għajnuna għall-parteċipazzjoni fi proġetti ta' żvilupp lokali mmexxi mill-komunità ("CLLD") jew tal-Grupp Operazzjonali tas-Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni għall-produttività agrikola u s-sostenibbiltà ("EIP");
(g) għajnuna sabiex jiġu stabbiliti fondi mutwi.

(617) Il-Kummissjoni tqis l-għajnuna msemmija fil-punt (614) bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tikkonforma mal-kundizzjonijiet li ġejjin:
(a) l-għajnuna hija inkluża fi Pjan Strateġiku tal-PAK skont u f'konformità mar-Regolament (UE) Nru XXX [SPR], jew bħala għajnuna kofinanzjata mill-FAEŻR jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali li jiffinanzja tali għajnuna;
(b) l-għajnuna ma tingħatax favur kapital operatorju, ħlief meta l-għajnuna tingħata fil-forma ta' strumenti finanzjarji;
(c) l-għajnuna ma tingħatax bħala għajnuna operatorja, sakemm ma jkunux previsti espressament eċċezzjonijiet fil-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni;
(d) l-għajnuna ma tingħatax lil impriżi f'diffikultà skont it-tifsira tal-punt (32)63.

(618) Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu huma mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li tingħata għajnuna għaż-żoni rurali skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li huma komuni għas-setturi kollha jew għall-kummerċ u l-industrija.

(619) L-investimenti fl-iffrankar tal-enerġija u l-enerġiji rinnovabbli huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Kapitolu 3 ta' din il-Parti. Din l-għajnuna trid tikkonforma mal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, għall-protezzjoni ambjentali u għall-enerġija, sakemm ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika.

PARTI III. KWISTJONIJIET PROĊEDURALI

1. *It-tul ta' żmien tal-iskemi tal-għajnuna u evalwazzjoni*

(620) Skont il-prattika stabbilita fil-Linji Gwida preċedenti tagħha, sabiex tikkontribwixxi għat-trasparenza u għar-rieżami regolari tal-iskemi ta' għajnuna kollha eżistenti, il-Kummissjoni tawtorizza biss l-iskemi ta' għajnuna b'durata limitata. L-iskemi li jkopru l-għajnuna mill-Istat għal interventi li jistgħu jibbenefikaw ukoll minn kofinanzjament tal-FAEŻR f'konformità mar-Regolament (UE) [SPR] jenħtieġ li jkunu limitati għat-tul ta' żmien tal-perjodu ta' programmazzjoni bejn l-2023 u l-2027. Fejn il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni tippermetti dan, u f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fih, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħmlu impenji ġodda għall-iżvilupp rurali abbażi tar-

Regolament (UE) [SPR] u tal-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu. Għalhekk, il-Kummissjoni tapplika dawk il-Linji Gwida anke għal tali impenji ġodda. Jenħtieġ li skemi oħrajn ta' għajnuna ma japplikawx għal aktar minn seba' snin.

(621) Sabiex jiġi żgurat ulterjorment li jiġu limitati d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-Kummissjoni tista' teħtieġ li ċerti skemi jkunu soġġetti għal limitazzjoni ta' żmien (normalment ta' erba' snin jew anqas) u għall-evalwazzjoni msemmija fil-punt (40). L-evalwazzjonijiet jitwettqu għal skemi fejn il-potenzjal tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni jkun partikolarment għoli, jiġifieri, li jistgħu jirriskjaw li jkollhom effett ta' restrizzjoni jew distorsjoni sinifikanti fuq il-kompetizzjoni jekk l-implimentazzjoni tagħhom ma tiġix rieżaminata fi żmien xieraq.

(622) Minħabba l-objettivi tal-evalwazzjoni u sabiex ma jiġix impost piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri fir-rigward ta' ammonti ta' għajnuna iżgħar, l-evalwazzjoni tapplika biss għall-iskemi ta' għajnuna b'baġits għall-għajnuna kbar, li jkun fihom karatteristiċi ġodda jew li jkunu jipprevedu bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regolamenti. L-evalwazzjoni trid titwettaq minn espert indipendenti mill-awtorità li tagħti l-għajnuna abbażi ta' metodoloġija komuni u trid tkun magħmula pubblika. L-Istati Membri jridu jinnotifikaw, flimkien mal-iskema ta' għajnuna rilevanti, abbozz ta' pjan ta' evalwazzjoni, li se jkun parti integrali mill-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-iskema.

(623) L-evalwazzjoni trid tiġi ppreżentata lill-Kummissjoni fil-ħin sabiex tkun tista' ssir il-valutazzjoni tal-estensjoni possibbli tal-iskema tal-għajnuna u f'kull każ sa meta tispiċċa. Kwalunkwe miżura ta' għajnuna sussegwenti b'objettiv simili trid tieħu inkunsiderazzjoni r-riżultati tal-evalwazzjoni.

2. *Klawsola ta' reviżjoni*

(624) Jenħtieġ li tiġi pprovduta klawsola ta' reviżjoni għal operazzjonijiet imwettqa skont it-Taqsimiet 1.1.4 u 1.1.5, it-Taqsima 1.1.8 u t-Taqsima 2.3 tal-Parti II sabiex ikun żgurat l-aġġustament tagħhom fil-każ tal-emendar tal-istandards obbligatorji, ir-rekwiżiti jew l-obbligi rilevanti msemmija f'dawk it-Taqsimiet li jridu jinqabżu mill-impenji li jissemmew f'dawk it-Taqsimiet.

(625) L-operazzjonijiet imwettqin skont it-Taqsimiet 1.1.4 u 1.1.5, it-Taqsima 1.1.8 u t-Taqsima 2.3 tal-Parti II li jmorru lil hinn mill-perjodu ta' programmazzjoni tal-iżvilupp rurali mill-2023 sal-2027, jenħtieġ li jkun fihom klawsola ta' reviżjoni sabiex ikunu jistgħu jiġu aġġustati għall-qafas legali tal-perjodu ta' programmazzjoni ta' wara.

(626) Jekk l-aġġustamenti msemmija fil-punti (622) u (623) ma jiġux aċċettati jew ma jiġux implimentati mill-benefiċjarju, l-impenn jiskadi u l-ammont tal-għajnuna jenħtieġ li jitnaqqas għall-ammont tal-għajnuna li jikkorrispondi għall-perjodu sa ma jiskadi l-impenn.

3. *Rapportar u monitoraġġ*

(627) F'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589[79], u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004[80], l-Istati Membri jridu jissottomettu rapporti annwali lill-Kummissjoni.

---

[79] Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 9).

(628) Ir-rapport annwali jrid ikun fih ukoll informazzjoni dwar dawn li ġejjin:

(a) il-mard tal-annimali jew il-pesti tal-pjanti kkonċernati fit-Taqsima 1.2.1.3 tal-Parti II;

(b) informazzjoni meteoroloġika fuq it-tip, it-twaqit, id-daqs relattiv u l-post tad-diżastri naturali jew tal-event klimatiku, li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali li hemm referenza għalih fit-Taqsimiet 1.2.1.1 u 1.2.1.2 tal-Parti II rispettivament.

(629) Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li tfittex informazzjoni addizzjonali dwar skemi tal-għajnuna eżistenti fuq bażi ta' każ b'każ, meta dan ikun meħtieġ sabiex tkun tista' twettaq ir-responsabbiltajiet tagħha skont l-Artikolu 108(1) tat-Trattat.

(630) L-Istati Membri jridu jiżguraw li jinżammu reġistri ddettaljati rigward il-miżuri kollha li jinvolvu l-għoti ta' għajnuna. Dawn ir-reġistri jridu jinkludu l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex jiġi stabbilit jekk il-kundizzjonijiet kollha ta' dawn il-Linji Gwida li, fejn applikabbli, jirrigwardaw il-kostijiet eliġibbli u l-intensità massima permissibbli tal-għajnuna, ikunux ġew rispettati. Dawn ir-reġistri jridu jinżammu għal 10 snin mid-data tal-għoti tal-għajnuna u jridu jingħataw lill-Kummissjoni fuq talba.

4. *Applikazzjoni tal-Linji Gwida*

(631) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida mill-1 ta' Jannar 2023.

(632) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għal kull miżura ta' għajnuna nnotifikata li fir-rigward tagħha hija tintalab li tieħu deċiżjoni wara l-1 ta' Jannar 2023, anke meta l-għajnuna tkun ġiet innotifikata qabel dik id-data. Madankollu, l-għajnuna individwali mogħtija skont l-iskemi ta' għajnuna approvati u nnotifikati lill-Kummissjoni skont l-obbligu ta' notifika ta' tali għajnuna fuq bażi individwali se jiġu vvalutati skont dawn il-Linji Gwida li japplikaw għall-iskema ta' għajnuna approvata li fuqha hija bbażata l-għajnuna individwali.

(633) Għajnuna illegali tiġi vvalutata f'konformità mar-regoli fis-seħħ fid-data ta' għoti tal-għajnuna. L-għajnuna individwali mogħtija minn skema ta' għajnuna illegali tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida li japplikaw għall-iskema ta' għajnuna illegali fiż-żmien meta ngħatat l-għajnuna individwali.

(634) Il-Linji Gwida tal-2014 għall-għajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali[81] mhux se jibqgħu japplikaw mid-data tal-applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida. Għall-interventi ta' żvilupp rurali kofinanzjati mill-FAEŻR, fejn id-dritt tal-Unjoni jippermetti dan, u f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' żvilupp rurali applikabbli, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħmlu impenji ġodda skont il-Linji Gwida tal-2014 għall-għajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u f'żoni rurali f'konformità mal-punt (719) tagħhom.

(635) Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tirrieżamina jew li temenda dawn il-Linji Gwida fi kwalunkwe ħin jekk dan ikun meħtieġ għal raġunijiet assoċjati mal-politika tal-kompetizzjoni jew sabiex tqis politiki oħrajn tal-Unjoni, bħall-iżvilupp agrikolu u rurali jew is-saħħa tal-bniedem u tal-annimali, il-protezzjoni

---

[80] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 li jippreskrivi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1).

[81] ĠU C 204 1.7.2014, p. 1.

tal-pjanti u kunsiderazzjonijiet tal-politika ambjentali, u impenji internazzjonali, jew għal kwalunkwe raġuni ġġustifikata oħra.

5. *Proposti għal miżuri xierqa*

(636) F'konformità mal-Artikolu 108(1) tat-Trattat, il-Kummissjoni tipproponi li l-Istati Membri jemendaw l-iskemi ta' għajnuna eżistenti tagħhom sabiex jikkonformaw ma' dawn il-Linji Gwida sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 2023.

(637) L-Istati Membri huma mistiedna jesprimu l-qbil espliċitu mingħajr ebda kundizzjoni tagħhom ma' dawn il-miżuri xierqa proposti fi żmien xahrejn mid-data tal-pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe tweġiba, il-Kummissjoni se tassumi li l-Istat Membru inkwistjoni ma jaqbilx mal-miżuri proposti.